לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', כ"ו בחשון תשמ"ח, 18 בנובמבר 1987 / שנת מ"ח מס' 13498 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

האחיות דחו העיצומים

מאת יוסף שמר, כתבת „על המשמר"

אתמול בישיבת מזכירות חטיבת האחיות, הוחלט לדחות את עיצומים עד סוף שבוע זה. בכך נענו האחיות לפניית משרד הבריאות והממונה על השכר במשרד האוצר.

לאחיות הובטח שעד סוף שבוע זה יקבלו תשובה על גובה התמורה שיקבלו בעד שעות נוספות מעבר ל־36 שעות עבודה לשבוע ימים. עוד נאמר, כי האחיות שירצו לעבור רק 36 שעות בשבוע, בהתאם להסכם העבודה שנחתם, יוכלו לעשות כן.

פרס מעורר „סערה" בוושינגטון לקראת ביקור שמיר:

סיוע תמורת ועידה בינ"ל

דובר משרד החוץ האמריקני: איני יודע דבר ■ שגרירות ישראל מוצפת שאלות טלפוניות ומשיבה: גם אנו לא יודעים

מאת דליה שחורי, כתבתנו המדינית, ודליה רפאל, כתבתנו בארה"ב

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס אמר אתמול, כי מימשל רייגן מוכן להגיע עם ישראל למיזכרי־הבנה לגבי אופי הוועידה הבין־לאומית ומיגבלו־תיה, וכן לגבי הקצב והציפיות של הסיוע הכלכלי והצבאי לישראל בעתיד, אם „תפתח ישראל את הדלתות" להמשך המגעים לשלום במזרח התיכון.

בדברו לפני משלחת של „בני־ברית" מאירופה, במלון „לרום" בירושלים, אמר פרס, כי מימשל רייגן הוא המימשל הידידותי ביותר שידעה ישראל. מימשל זה, אמר, מוכן להגיע עם ישראל למיזכרי־הבנה כמפורט, ולפיכך יש לפעול עתה, שכן לא ידוע מה יהיה טיבו של המימשל הבא בארה"ב.

היחסים עם בריה"מ

בהתייחסו לבריה"מ, שלל פרס את הגישה הדורשת הדדיות לגבי כל מהלך ביחסי שתי המדינות. „אין

(המשך בעמוד 2)

ד"ר מוסטפה חליל וידידו, עזר ויצמן, נפגשו לארוחת בוקר במלון דניאל בהרצליה. (צילום: אנדרה ברוטמן)

שמיר הציע לד"ר חליל פגישה לא־מחייבת ישראל־מצרים־ירדן

זאת לבדוק איך אפשר להמשיך את מו"מ האוטונומיה ● חליל: אם ייפתח מו"מ בחסות בינ"ל – ישתתף בו גם אסד

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר" וקובי מנדל, כתבנו בחיפה

ראש הממשלה יצחק שמיר קיבל אתמול בלשכתו את ראש־הממשלה לשעבר של מצרים, ד"ר מוסטאפה חליל, והציע לו, שישראל ומצרים יקיימו פגישה לא מחייבת בהשתתפות ירדן, כדי לבדוק באיזו דרך ניתן להמ־שיך את מו"מ האוטונומיה,

(המשך בעמוד 4)

מכונית הרנו בה נמעך למוות שלום לוינטר. המחלצים נאלצו לחתוך את הגג כדי להוציא את הקורבן מהרכב (צילום: מאיר פרטוש)

עד יום ב' ייחתם ההסכם לחיסול הטילים

ז'נווה. — ראש המשלחת הסובייטית לשיחות פירוק־הנשק בז'נווה אמר אתמול, כי למרות בעיות שנותרו, יושלם כנראה ההסכם לחיסול הטילים לטווח בינוני וקצר עד יום ב' הבא ויוכל להיחתם בפיסגת רייגן־גורבאצ'וב

(המשך בעמוד 4)

צפויה פרישה מאונס של מאות עובדי „סולתם"

מאת אורי נחשון וחיים מרגלית, כתבי „על המשמר"

מפעל „סולתם" עלול לעבור שוב זעזועים קשים ביותר, לאחר שהתמעטו הסיכויים לקבל הזמנות בהיקף שיצדיק את המשך המעלתה. בהנהלת „כור" כבר מכינים תכנית

(המשך בעמוד 2)

„משאית המוות" הרגה אחד ופצעה תשעה

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

הרוג אחד, שלום לוינטר בן 28 מראשון לציון, ותשעה פצו־עים, שבעה במצב בינוני עד קשה ושניים קל — זהו קציר הדמים של תאונת שרשרת בה נסגנו נוסעי חמש מכוניות שהתרחשה אתמול לפנות ערב בכביש העוקף לגדר דרך בן־שמן.

התאונה ארעה כשמשאית עמוסה בעצים, ונהוגה בידי משה בן־סימון בן 27 מרחובות, נסעה בשיירת מכוניות, סטתה לפתע לשמאל הכביש והתנגשה במשאית אשפה של עיריית רמלה הנהוגה בידי ברוך כהן בן 21, שבאה מולה. ההתנגשות ארעה למרות שנהג מכונית האשפה ניסה למנוע את התאונה וסטה ימינה. סטייה זו לא מנעה את התנגשות שתי המשאיות בה נפצעו שני הנהגים ונוסע נוסף, נסים אחון בן 46, מכרשב פתחיה. בן חשמה הסטייה את טור המכוניות שנסע

(המשך בעמוד 4)

הבנה בין חוסיין לערפאת על שיתוף־פעולה בשטחים

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

חוסיין מלך ירדן ומנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, הגיעו בשולי ועידת הפסגה ברבת עמון להבנה בדבר חידוש שיתוף הפעולה בשטחים, אבל יש להמתין ולראות באיזו מידה יחזור לקדמותו שיתוף הפעולה מלפני הקרע ביניהם מלפני שנתיים.

לכתבנו נודע, כי שני המנהיגים החליטו לחדש את עבודתה של הוועדה המשותפת, ובקרוב תעביר סעודיה כעשרה מיליון דולר למטרה זו. ערפאת מצידו הסכים שבמשלחת הערבית, או במשלחת המשותפת לכשתתחדש, ייוצג אש"ף בפרופיל נמוך, על־ידי אישים שאינם חברים באש"ף אלא מקובלים עליו, כמו

(המשך בעמוד 2)

רשות שידור: מבקר המדינה בעד בוררות: נבון מתנגד ● עמ' 3

שופטת: מעשי „תפוז מיכני" בתושב רצועת עזה ● עמ' 14

הדליקה ב„נעם־אורים" כילתה 10 מיליון ש"ח ● עמ' 19

ועדת הכספים הריצה לדרך 3 התנחלויות — עוד 10 מיליון ש"ח ● עמ' 19

פגישת פיוס היום בין מרדכי למתנחלים

רבין: אינתיסאר לא נורתה במחסום

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת וכתבנו הצבאי

פגישת פיוס בין אלוף פיקוד דרום יצחק מרדכי לויו"ר המועצה המקומית חבל־עזה ראובן רוזנבלט תיערך היום אחר־הצהריים במפקדת פיקוד דרום, ביוזמתו של ח"כ חיים דרוקמן.

אתמול בבוקר שלח אבי פרחן, מראשוני המתיישבים בחוף־עזה, מברק לאלוף מרדכי, בו הביע בשמו ובשם מתיישבים יהודיים רבים באיזור התנצלות וצער על החלטות מועצת חוף־עזה.

שר הבטחון יצחק רבין יפגוש היום בלשכתו את נציגי המועצה האזורית

(המשך בעמוד 4)

חולבים רק את הפרות הרזות

שר האוצר גיבש עם עוזריו את הצעת התקציב 1988/9 ואם כי כדרכן של הצעות ראשוניות יוכנסו בה עוד שינויים, הרי המגמה הסוציאלית ברורה לחלוטין. מכיוון שהאוצר מבקש לקצץ את התקציב הבא ב־750 מיליון ש"ח, הרי המקור המיועד לקיצוצים אלה הוא אחד בלבד – ציבור השכירים, בעלי הכנסות נמוכות ובינוניות. זוהי הבשורה החדשה־ישנה של שר האוצר, המבטא את המדיניות ה„ליבראלית" של הליכוד במסגרת ממשלת האחדות, שבה שותפה גם מפלגת העבודה.

מירשם התרופות לקיצוץ התקציב אינו מעיד על דמיון יוצר של כלכלני האוצר, והשר העומד בראש המשרד. שוב מדובר בקיצוץ בסובסידיות למצרכים בסיסיים, ובהטלת אגרות־חינוך ובריאות. שר האוצר נותר עקבי במדיניותו הסוציאלית, שעיקר פגיעתה תהיה בשכבות חלשות ובינוניות. הרפורמה במיסוי שהשר נסים ביצע אותה השנה, ורושם אותה לזכותו, לא העניקה כלום לבעלי ההכנסות הנמוכות והבינוניות, ולעומת זאת הורידה באופן משמעותי את שיעורי המס אצל העשירים ובעלי ההכנסות הגבוהות מאוד.

אם נקח לדוגמה את ההצעה לקצץ בסובסידיות, כלומר לייקר את מחירי הלחם, החלב, הביצים והעוף, וכן התחבורה הציבורית, הרי פירושה פחות מזון לילדי החלשים. אותם עשירים, שנהנים מהפחתת מס ההכנסה, ממילא לא ייפגעו, שהרי מרוב השומן הם נזקקים לדיאטה. אשר לאגרת הבריאות, הרי זהו ניסיון לפגוע באותה מידה של שוויוניות של שירותי הבריאות שעדיין נותרה, לאחר שהאוצר מתנכל לקופת החולים ומשתתף בתקציבה בשלושה אחוזים בלבד. במצב המשברי של שירותי הבריאות מבקש האוצר – על־פי הצעת התקציב – לקצץ עוד בתקציב משרד הבריאות.

אשר לאגרת החינוך, הרי עצם העלאת ההצעה הזאת עושה פלסתר מחוק חינוך חינם. אמנם במציאות החינוך הממלכתי חדל מזמן להיות חינם. משרד החינוך מאפשר לבתי הספר להטיל על התלמידים תשלומים רבים, אך עתה בא האוצר ומנסה להתנות את חובת הלימודים בתשלום אגרת חינוך. רשימת הפגיעות בציבור השכירים עדיין לא שלמה. האוצר ינסה בוודאי לאמץ את המלצות של ועדת פרופ' ששינסקי בדבר מיסוי הקצבאות לילדים ולגמלאים, ועוד גזירות, שנועדו לכרסם מהכנסותיו של השכבות, שהממשלה הזאת, תחת שר האוצר הנוכחי, רואה בהן פרה חולבת, שחייבת לסייע לה לקיים המשך היציבות במשק. אמנם הפרה עצמה כבר רזתה מאוד, בידי החליבה שלה תביא אותה לאפיסת כוחות, אך הכלל הנקוט בידי האוצר הוא לא לגעת בפרות השמנות, שהפכו לפרות קדושות.

חוכמת זקנים / „התחייה"

יסלחו לי הפמיניסטיות, אך ברגע קשה זה עלי להגיש עזרה גברית לרפול, בעקבות לילה סוער עם גאולה. זאת באמצעות אימרתו של טנסי ויליאמס, מתוך „ליל האיגואנה": „ההיסטריה היא כלי־הנשק הנשי הגדול. גבר אמיתי נבחן בכוחו לעמוד כנגדה".

דוביק רוזנטל

ציורמצב

רק רקע / בוטוליזם

כרעל המשומר

כמי שגדל על ספרי אליסטר מקלין, כתווייה ספרותית מרכזית של בחרותו, איני יכול לשכוח את האימה הקרה שהטיל בי השם בוטולינום. בספרו „המבחנה הגורלית", מתאר מקלין את הרעל הזה כבעל העוצמה האדירה ביותר בטבע. למרות שהוא חוזר וחוטא לאמת העובדתית, אין בכך כדי לטשטש את ההקשרים המרתיעים. שנים ארוכות, ולימודי־רפואה מסודרים, נדרשו כדי להכניס את רעל הבוטולינום לפרופורציות הנכונות. קלוסטרידיום בוטולינום הינו חיידק אנארובי, כלומר חיידק המשגשג בתנאי חוסר חמצן. החיידק שייך לקבוצת החיידקים יוצרי הנבגים, שניחנו בעמידות גבוהה ביותר בתנאי חום, קור, חומציות וכדומה. הטוקסין, שמפריש החיידק, רעיל גם בריכוזים נמוכים ביותר. הוא חוסם את העברת הגירוי מהעצב לשריר, מביא לשיתוק שרירים הדרגתי ולמוות כתוצאה מאי־ספיגה נשימתית. מקרים ראשונים של בוטוליזם תוארו כבר לפני 200 שנה, אך המחלה כבעייה בריאותית בעלת משמעות, קשורה קשר אמיץ לתעשיית השימורים. שימורי בשר ודגים, שלא עברו עיבוד נכון, מהווים קרקע דגירה אהובה על החיידק. מקרי בוטוליזם — שומו־שמיים — תוארו גם במזון כשר. המזון הנגוע אינו שונה, בדרך כלל, בצורתו, או בטעמו ממזון רגיל, לעיתים ניתן לזהות קופסת שימורים חשודה, וזאת על פי צורתה הקשיחה. הרתחת המזון במשך כ־10 דקות, מפרקת את הטוקסין ומבטלת את רעילותו. סימני ההרעלה מופיעים כ־12 שעות לאחר האכילה וכוללים טשטוש ראייה, ראיה כפולה, קשיים בריבור ובבליעה, חולשת שרירים, קשיי נשימה ולבסוף מוות. התמותה, גם עם טיפול רפואי נאות ומלא, מגיעה לכ־10 אחוז מהמקרים. הטיפול כולל עזרה נשימתית, ניקוז דרכי־הנשימה ומתן נסיוב ספציפי כנגד הטוקסין, המצוי גם במחסני משרד הבריאות הישראלי. קברניטי תעשיית השימורים עתידים לעבור מספר לילות שימורים, אך מדובר בסך הכל, במחלה נדירה, והעם היושב בציון, עוד ישוב לצרוך שימורים כבעבר.

ד"ר קובי אדד

מדף / סיפורת

העוגן מורם

ג'ון אוארבך: „עניין של זהות": סיפורים; מאנגלית: אברום ייבין; הוצאת עם עובד; 196 עמודים.

אם ספרות היא ביוגרפיה כדיונית של הרוח — של אדם, של תקופה, של מחשבה — הרי הסיפורים של ג'ון אוארבך הם ביוגרפיה על גבול הדוקומנטציה. אלה הם מעין „מסמכים" ועדויות ממקור ראשון של הרוח היוצרת.

הדבר הבולט בסיפורי אוארבך — ישראלי כותב אנגלית, ימאי לשעבר — הוא, מצד אחד, ריאליזם כמעט יבש: הדמויות חיות משום שהן כה קרובות למציאות, כה צפויות. מצד אחר, מופיע השיבוש המכוון של הדמיון. אוארבך מנסה לבחון את היחס הזה — השכיח והטבעי כל כך, ועם זאת הנתון תמיד להתחרשויות — בין דמיון למציאות.

המספר מצליח דווקא בחלקים הכמו־דוקומנטריים, בחלקים האנושיים הבלתי מתיימרים. הפרקים האותנטיים מחיי הימאים, מחיי הנערים מגטו וארשה, מפגישות אנושיות של אחד לאחר, הם היפים בקובץ זה.

מה אינני אוהבת בספר זה? חלק מן האמירות והאמירות המשתמעות. אינני אוהבת, למשל, את היחס הפשטני לאשה, את הניסיון להשאיר בידיה את הסמל המסורתי — המטאטא — של מכשפה, או הקשור לנזיפה סמויה על בית שלא נוקה. הפלגות דמיוניות אלה משבשות את טעמם של סיפורים כמו „האחות לילי" או „חבית על האגם".

במקומות שהדמיון הוא ספציפי — ולא כחלקי הפנטזיה המכוונת — באלה כדאי להפליג. העוגן מורם.

תמר משמר

אזמל / ת"אל

אינפלציה של דרגות

תת־אלוף היא דרגה חדשה, יחסית, בצה"ל — ומיותרת לחלוטין. לכן, מגיע יישר־כוח לרמטכ"ל דן שומרון שהחליט, בצעד אמיץ, שבוודאי לא תרם לפופולריות שלו בפיקוד הבכיר, לקצץ במספר התקנים של בעלי דרגה זו בצה"ל.

תת־אלוף היא ביטוי לאינפלציה של דרגות, עם הלשכות והעוזרים והמכוניות ושאר ההוצאות־הצמודים לתתי־אלופים בצה"ל, ועם כל מאבקי הכוח בדרך לצמרת המאפיינים בעלי דרגה זו.

נכתב בעיתונים שקיצצו 20 תקנים, שהם 20 אחוז מסך כל תתי־האלופים בצבא. לא קשה לחשב שבצה"ל יש 100 תתי־אלופים ואחרי הקיצוצים יישארו 80. כולם מיותרים? כמפקדים, יש ביניהם בוודאי רבים שהם מעולים וחשוב שיישארו בצה"ל. דרוגם כתתי־אלופים הוא המיותר.

עיון קצר ברשימת המקוצצים מעלה ממצא צפוי: אין ביניהם אף רב צבאי, וזה מאותן סיבות שבגללן הרבנות הצבאית היא הגוף היחיד בצה"ל שגדל בשנים האחרונות, כשאלפי קצינים ואנשי קבע בכל היחידות האחרות פוטרו.

פרט משעשע: ויצ'ו מחתה על ההצעה להוריד את דרגתה של קצינת החן הראשית מתת־אלוף לאלוף־משנה. הדרגה, לפי ויצ'ו, מציינת את חשיבות האשה בצה"ל. האמת הפוכה: יש

שומרון – מעשה אמיץ

קצינת־חן ראשית משום שהחיילות לא הגיעו לשוויון בצה"ל. שאם לא כן, מדוע אין קצין ח"ג, שממונה על החיילים הגברים? (ראה „שפופרת" בעמוד זה).

עודד ליפשיץ

שפופרת/רות תקוע

עלבון נורא למין הנשי

ההודעה על כוונת צה"ל להוריד את דרגת קצינת ח"ן ראשית מתת־אלוף לאלוף־מישנה, העלתה לרות תקוע, יו"ר ויצ"ו, את לחץ הדם. תקוע, שהיא גם יו"ר המחלקה למעמד האשה בארגון, שיגרה מייד מיכתב־מחאה לשר הביטחון, לרמטכ"ל, לחברי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ולגורמים נוספים.

מה זה כל כך משנה בעצם אם קצינת חן ראשית תהיה תת־אלוף או אלוף־מישנה?

— מה זאת אומרת. זו דרגה גבוהה יותר. היא הושגה על־ידי אמירה דותן בעמל וכמאמץ רב. מה פתאום להוריד? בדרך־כלל שואפים לעלות ולא לרדת. או שחוסמים דרך, מילא. אבל אחרי שהשיגו להוריד להן זה עלבון נורא למין הנשי. אין מילים בפי.

למה דווקא למין הנשי. הרי הכוונה להוריד 20 תתי־אלופים לדרגת אלוף־מישנה, וביניהם רק אשה אחת.

— נכון, אבל היא האשה היחידה בצה"ל עם הדרגה הנאת. או מה החוכמה? שיורידו במקומה עוד תת־אלוף אחר וזהו.

זה מתחיל להישמע כמו אי־שוויון לגברים. יחודה לה בגלל היותה אשה? זה מה שאת מציעה?

— לא בדיוק. אני מציעה שיהיו הוגנים. שיקחו את מספר תתי־האלופים הגברים בצה"ל ואת מספר תתי־האלופים הנשים, ושיורידו בדרגה אחוז פרופורציונלי לכל מספר...

ורד לוי

רות תקוע – דואגת

תמונת־מצב / פרוטזה

זיקפה כמעט לנצח

הורגלנו לחשוב שאין־אונות אצל גברים היא תמיד עניין פסיכולוגי. מדורי היעוץ וספרי ההדרכה למיניהם לימדו אותנו שכמה שיחות עם פסיכולוג, אשה אוהבת ואגו מוכך — ירימו אותו אל־על. המציאות, כמובן, שונה. יש גברים רבים הסובלים מאימפוטנציה שסיבותיה פיסיולוגיות.

במחלקה האורולוגית בבית החולים סורוקה בבאר־שבע, יוצאים עכשיו למסע התעוררות נרחב, שמטרתו להביא את הגברים הללו אל בית החולים. שם, מבטיחים, יבצעו בהם ניתוח פשוט להדהים, שיפתור אותו ולתמיד את כל בעיותיהם. בניתוח מושתלת פרוטזה באבר המין. יש פרוטזות גמישות ויש נוקשות, וכולן מזקיפות את האבר באופן קבוע. לא לנצח — אלא לחמש־עשרה אלף פעולות. כמעט נצח.

ד"ר קנטי וד"ר ליסמר אומרים שזה לא נורא כמו שזה נשמע. התחושה בעת קיום יחסי מין היא תחושה אותנטית, יש פליטת זרע, וכך גם נפתרת בעיית הכמו־עקרות. גם בבגדים, מבטיחים הרופאים, לא תראה הזקפה התמידית. שנים־עשר אנשים עברו את הניתוח בסורוקה, וכולם מדווחים על שיפור עצום במצב הרוח שלהם ושל נשותיהם.

הניתוח הזה כבר מבוצע בעולם באורח שיגרתי. בארץ עברו אותו רק כמה עשרות גברים, למרות שמספר הנזקקים לו גדול פי כמה. אנשים חוששים, מתביישים, או שלמדו לחיות עם הבעיה ולהתכחש לה. הרופאים אומרים שבנגב הבעיה גדולה במיוחד. הם מציעים לישראלי הסובל והחושש — להתגבר על הפחדים ולבוא למחלקה האורולוגית. ניתוח של שלושת־רבעי שעה — והכל מסודר.

שלי יחימוביץ'

מקום / בני־קיבוץ

פגישות בניו־יורק

בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת שֶׁל הָרַבִּי מִלְּבַּבִּיץ'

פָּגַשְׁתִּי בֶּן קִבּוּץ

מַעֲמִיד פְּנֵי חָסִיד

עֲבוּר צַלַּחַת חַמִּין

עוֹקֵד תְּפִלּוֹת מְכוֹרָה רְחוֹקָה

מְבַתֵּר בְּתַרְיָהּ בְּתַעַר לָשׁוֹן מְשַׁקֶּרֶת

זוֹרֵם לֵאלֹהִים זָרִים

לוֹחֲשִׁים בְּתוֹכוֹ תִּקְווֹת לֵאלֹהִים חֲדָשִׁים

עֲטוּפִים בְּתַכְרִיכֵי ה־Green-Card.

בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת הַתֵּימָנִי בְּבּוֹרוֹ־פַּארְק*

פָּגַשְׁתִּי רַב תֵּימָנִי מֵרֹאשׁ־הָעַיִן

מַעֲמִיד פְּנֵי תּוֹרָה נְקִיָּה

עֲבוּר נְזִיד עֲדָשִׁים שֶׁל גּוֹלָה חֲדָשָׁה;

עוֹקֵד אֱלֹהֵי מִדְבַּר־הַקְּסָמִים

מְבַתֵּר בְּתַרְיו בְּתַעַר לָשׁוֹן מְסַלְסֶלֶת

זוֹרֵם לֵאלֹהִים זָרִים

לוֹחֲשִׁים בְּתוֹכוֹ תִּקְווֹת לֵאלֹהִים חֲדָשִׁים

עֲטוּפִים בְּמַחְלְצוֹת מַנְהָטֶן.

בְּבְּרוּקְלִין מָצָאתִי תּוֹרָה מְדַדָּה

מִלִּים הַשִּׁילוּ עוֹר שָׁמַיִם נוֹטְפִים

אוֹתִיּוֹת הַשִּׁירוּ עָלֵי אֲדָמָה מְיֻזָּקָה

וְאֵין יוֹדֵעַ

הַאִם יַעֲלֶה הַחֹטֶר הַבָּא עוֹד נִיצָנֵי מְכוֹרָה.

איתן קלינסקי

נכים הפגינו אתמול מול משרד האוצר. (צילום: אליהו הראתי)

המשכים

הבנה בין חוסיין

(סוף מעמוד ראשון)

אישים מן השטחים או אנשי אקדמיה פלשתינים מן הפזורה. חוסיין הבטיח לחסיר את הגבלות הכניסה לירדן מתומכי אש"ף בשטחים, ולצמצם או להפסיק את פעילותו של מתנגדו של ערפאת, פורש אש"ף אבו־זעים. סגנו של ערפאת, אבו־ג'יהד, אמור להגיע עד סוף החודש לרבת־עמון.

נראה, כי מוקדם להעריך באיזו מידה אכן יהיה אפשר להוציא את ההבנה הזאת מן הכוח אל הפועל, מכיוון שירדן תבעיס בכך את ישראל ואת סוריה. מצרים, לעומת זאת, לוחצת על ירדן ועל אש"ף לחדש את ההבנה ביניהם, ולעדכן את הסכם עמאן.

סיוע תמורת ועידה

(סוף מעמוד ראשון)

הודיות באינטרסים", אמר פרס. "אין רוסים בישראל הדורשים להגר לבריה"מ. פרס ציין, כי התייחסות בריה"מ לבעיית היהודים השתפרה, אך עדיין אינה משביעה רצון.

שר החוץ הדגיש, כי חובת ישראל לפתוח במו"מ ישיר עם בריה"מ ולהגיע עימה להסכמה על הבעיות הממשיות. "אסור לישראל לנהל דרישה כה חשוב רק דרך וושינגטון", אמר.

מתקיימות שיחות

מקורות בוושינגטון אמרו לכתבת "על המשמר" בארה"ב, כי מתקיימות שיחות בין נציגים ישראליים למימשל האמריקני על מיזכר־הבנה, שיסמיך רמות סיוע לישראל להסכמת ישראל להשתתף בוועידה בינלאומית.

נמרוד נוביק היועץ המדיני של שר החוץ, עסק בנושא בביקורו האחרון בוושינגטון, בחודש שעבר, אמר המקור.

אין אישור

המימשל האמריקני לא אישר ידיעות אלה. תשובת דובר משרד החוץ האמריקני לשאלה בנושא היתה, שאיננו יודע על כך דבר וכי יבדוק את הנושא.

דברי פרס מעוררים עניין רב בוושינגטון. דובר השגרירות, יוסי גל, מוצף בקריאות טלפוניות, שעליהן הוא עונה כי גם לו לא ידוע עדיין דבר.

התגובות על דברי פרס נעות בין זעם על "קבלת־הפנים" לשמיר, המגיע לארה"ב היום, עד משיכת־כתף, המבטלת את משמעות העניין כולו. מקור אחד אמר ל"על המשמר", כי "יש לזכור שלא המימשל אלא הקונגרס הוא הקובע את רמות־הסיוע, ובכלל, המימשל הזה כבר גמר ממילא".

פרישה

(סוף מעמוד ראשון)

הכוללת פרישת מאות עובדים נוספים וקיצוץ בשכרם של העובדים הנשארים.

על־פי ההסדר שנקבע בין הנהלת המפעל לבין העובדים, מועסקים עד תחילת ינואר 88' כ־600 עובדים בייצור הרגיל, כ־250 עובדים עוברים השתלמות בסדנאות וכ־100 עובדים נמצאים בחופשה. הסדר זה נעשה בתקווה שעד ינואר 88' יתקבלו הזמנות בהיקף שיצריך את המשך פעילותו של המפעל.

ל"על המשמר" נודע, כי על אף המאמצים שעשה "סולתם" לקבל הזמנה גדולה לאספקת מרגמות לארה"ב, טרם נתקבלה תשובה מהאמריקנים, ולמשלחת מטעם המפעל השוהה בארה"ב הובהר, כי יש מתחרים אירופים בעלי קשרים הדוקים עם התעשיות הצבאיות בארה"ב.

בהנהלת "כור" כבר נערכים לאפשרות שלעובדי "סולתם", שישובו לעבודה סדירה בעוד כחודש וחצי, לא תהיה עבודה. לכן מכינים תוכנית הכוללת צמצום נוסף של כוח האדם במפעל לסדר־גודל של 500 עד 600 עובדים, ודרישה לקצץ בשכרם של העובדים הנשארים בשיעור 20־25 אחוז.

נושא השכר מהווה בעיה קשה ב"סולתם", כיוון שמשכורתם של עובדי המפעל גבוהה כ־50 אחוז מהממוצע של עובדי התעשייה ב"כור".

"על המשמר"
עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב
טל: 37 88 33
חשבון בבנק הדואר 4־453603־5
המען למכתבים:
שירות שק־דואר נעל ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian)
2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 37 88 33
Telex: 34 16 52
סניפים:
ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102־121. טל: 233161־2. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008.
חיפה: 33114 רח' שבתאי 17. טל: 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

הרפובליקנים דוחים הנוסח הישראלי בפרשת "איירנגייט"

מאת דליה רפאל, כתבת "על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — "אין באפשרותנו לדעת אם הדיווח הישראלי בפרשת איראן־קונטראס הינו מדוייק. יתכן שכן, אך יתכן גם שלא" — טוענים חברי המיעוט הרפובליקני בוועדות החקירה של הקונגרס, בדו"ח הסיכום שלהם, המתפרסם כמשקל נגד לדו"ח הרשמי, שבו היתה ידם של הדמוקרטים על העליונה.

הדו"ח הרפובליקני נמסר לידי "ניו־יורק טיימס" יום לפני פרסום הדו"ח הרשמי, כפי הנראה כדי "לרכך" את נחיתתו על הציבור האמריקני.

הרפובליקנים דוחים

עוד אומרים הרפובליקנים, כי "ממשלת ישראל העמידה את הכרונולוגיות שלה (בפרשה) לרשות הוועדות בשלב מאוחר יחסית של החקירה, וסרבה בעקביות לאפשר לישראלים המעורבים להעיד". הרעיון כולו, של מתן מידע ברוך שבה נמסר על־ידי ישראל, נדחה על־ידי הרפובליקנים.

מתי אמר נורת מה שאמר

לדוגמה, הם מביאים את עדותו של נורת, שטען בוועדה, כי לא דן בנושא הסבת הכספים מרווחי עסקות־הנשק עם איראן עד שלהי ינואר 1986, בשיחה עם גורבאניפאר בלונדון. נורת אמר בפירוש, כי בשיחה ב־6 בדצמבר 1985, עם עמירם ניר, לא עלה הנושא. אולם בכרונולוגיה הישראלית נאמר, שנורת אמר לפקידי־רכש ישראליים בניו־יורק, ב־6 בדצמבר, כי מורדי הקונטראס זקוקים לכסף ובכוונתו להשתמש ברווחי העסקות האיראניות כדי לספק, במידת־מה, את צרכיהם.

הדמוקרטים משתמשים בכך, בדו"ח שלהם, לניגוח המימשל, כאילו כל העסקות האיראניות שלו נועדו רק למטרת מימון הקונטראס, מה עוד, שהן אושרו כחודש אחרי שנורת אמר, לכאורה, מה שאמר לאנשי משלחת־הרכש הישראלית בניו־יורק.

חברי הוועדה הדמוקרטיים בחרו להסתמך בדו"ח שלהם על הכרונולוגיה הישראלית — טוענים מתנגדיהם הרפובליקניים — "אך הבעייה היא, שאין בידינו אפשרות לדעת אם הכרונולוגיה הישראלית מדוייקת".

עמוד מעניין

פרסום הדו"ח הרשמי נדחה היום עקב בעיות טכניות. "עמוד אחד בו יעניין במיוחד את ישראל", אמר מקור בוושינגטון.

ירידה נוספת לדולר ולמניות

לונדון. — שערי המניות והדולר ירדו אתמול בבורסות החשובות ברחבי־העולם, לאחר שהערות הנשיא רייגן ביום ב' עוררו ספקות בדבר החלטת המימשל לפעול לצמצום ממשי של הגרעון התקציבי של ארה"ב.

בשעת הנעילה בבורסה של לונדון, נרשמה בדולר ירידה של יותר מ־1.25 פניג ושל ין אחד, ושערו עמד על 1.6945 מארק גרמני ו־135.75 ין.

מחיר הזהב עלה עד שעת הנעילה בלונדון ב־2.50 דולר האונקיה, ל־464.60 דולר.

אנשי הבורסה ציינו, כי דברי הנשיא רייגן ביום ב', שתהיה זאת טעות להעלות את המיסים בארה"ב כדי לצמצם את הגרעון התקציבי, הוליכו למסקנה, שאין לצפות לצמצומים מוחשיים בגרעון התקציבי האמריקני. (עייר)

נתפס קוק פרסי בשווי 9 מיליון דולר

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

קוק פרסי במשקל 13.750 ק"ג, ששוויו בשוק תשעה מליון דולר הוברח לארץ מבלגיה, בתוך מכונית שירה שיובאה דרך נמל אשדוד.

אתמול הצליחו בלשי היחידה המרכזית בתל אביב לחשוף את הסם, לאחר פעילות מודיעינית ומבצעית רבה.

בינתיים נעצרו תושבת חולון בת 38 ותושב תל־אביב בן 26, שאותם דמויות מוכרות למשטרה. מהמשטרה נמסר, כי צפויים מעצרים נוספים.

פרופ' ביאטריז לוי, מדענית מצ'ילה:

הפסיקו למכור נשק לרוצחי בני ואחרים

מאת שלמה סלוצקי

ב־11 בספטמבר נרצח הנשיא הנבחר של צ'ילה, סלוודור איינדה ע"י הצבא בתמיכה אמריקנית, והגנרל פינושה השתלט על המדינה, תוך שרצח אלפים חפים מפשע. בין אלה שהצליחו לברוח לפני שהשיגו אותם קלגסיו של פינושה, היתה פרופ' ביאטריז לוי, שעבדה עד אז ברשות הגיאולוגית הצ'יליאנית ופוטרה מעבודתה.

ביאטריז לוי הגיעה לשטוקולם, שוודיה, ועובדת שם כבר שנים, אלא שהגורל שחילץ אותה מהמהומות, השיג בצ'ילה את בנה, חוסה ולנזואלה לוי, אשר נרצח בדם קר ברחובות סנטיאגו ביוני השנה.

במכתב שקיבלתי בימים אלה מביאטריז לוי היא מספרת שהגיעו אליה הידיעות שפורסמו ב"על המשמר" באותם ימים ביוני בהם נרצח הבן. אותן ידיעות עסקו בביקורו החשאי של האדמירל חוסה טוריביו מרינו בארץ באותם ימים, שמטרתו הייתה – על־פי מה שפורסם לאחר מכן בחו"ל – רכישת נשק מישראל.

במכתב גלוי לתקשורת בישראל, פונה ביאטריז לוי לפעול למען הפסקת מכירות הנשק לדיקטטורה הצ'יליאנית. להלן המכתב המופנה:

לכבוד מערכת "על המשמר".

"אני אימו של חוזה ולנזואלה לוי, בחור בן 29, שנרצח בידי שוטרי־יחרש של המשטר הצ'יליאני ב־15.6.87 בסנטיאגו. הוא נרצח ביחד עם 11 גברים ונשים בני גילו. 12 האזרחים נרצחו במה שהמשטר הצ'יליאני מכנה "עימות צבאי עם שירותי הביון הצ'יליאניים".

"אני מבקשת, כי משהו ייעשה בישראל. גינוי של השלטון הצ'יליאני לרצח של 12 גברים ונשים צעירים חייב לבוא מקהילות יהודיות בכלל וממדינת ישראל בפרט, ומדינת ישראל חייבת להפסיק למכור נשק למשטרו של גנראל פינושה, המצהיר בפה מלא כי הוא מעריץ את "מיין קאמפ" של אדולף היטלר ומניח לקהילה נאצית לפעול בצ'ילה. אנשי קהילה זו כבר עינו יהודים מקומיים, בידיעתו של פינושה, והם אחראים לעינויו של דוד סילברמן, ששמו צורף לרשימת הנעלמים תחת משטרו של פינושה".

אב היכה בתו בת שנתיים במחבט שטיחים

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר"

בבית החולים מאיר בכפר־סבא מאושפזת תינוקת כבת שנתיים וחצי החבולה בכל חלקי גופה. התינוקת הובאה לבית החולים ע"י אימה. חשדם של הרופאים כי נחבלה בצורה חשודה, הביאה אותם לדווח על כך למשטרה.

חוקרי המשטרה יצאו לבית החולים. מחקירת ההורים הודה האב, תושב טירה בן 28, כי היכה את ביתו בכל חלקי גופה במחבט שטיחים, משום שעשתה את צרכיה בתוך הבית.

האב נעצר ונכלא ויוגש נגדו כתב־אישום בתהליך של טיפול מהיר.

ברלב לא נותן לביטון להיפגש עם ואנונו

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

גורמי ביטחון וגורמים משפטיים מתנגדים לפגישה בין מרדכי ואנונו וצ'רלי ביטון (חד"ש) — סיפר אתמול לוועדת הכנסת, שר המשטרה חיים ברלב. כל הח"כים שנכחו בישיבה תמכו בעמדת השר.

צ'רלי ביטון התלונן, כי הוטו שהטיל ברלב על כל נסיונותיו לפגוש בואנונו, פוגע בחסינותו הפרלמנטרית. שר המשטרה, בתגובה, העיד כי לפי החוק הפלילי, לא ניתן לבקר עצירים הנמצאים בחקירה. ואנונו עצור בגין חשדות על פגיעה בביטחון המדינה בתחומים קשים ורגישים מאוד. הוא יודע סודות מדינה בשל עבודתו בכור האטומי. המדינה איננה מעוניינת כי יוציא החוצה מידע, על הדרך שבה הוא הובא לישראל. בכלא ואנונו מבודד. פגישותיו עם בני משפחה ועם הכומר מתקיימות תחת בקרה ופיקוח מלא של שירות בתי הסוהר. לשלטונות ידוע, כי ואנונו ביקש מחד"ש לא להרפות מן הניסיון להעלות על סדר היום הלאומי את נושא הנשק הגרעיני.

דובר משרד המשטרה, נחום מגרל, הבהיר אמש כי בניגוד לפרסום בגלי צה"ל, לא אמר שר המשטרה בוועדת הכנסת שמכתבים של אסירים לחברי הכנסת עוברים צנזורה. שירות בתי הסוהר פועל בעניין זה כמתחייב בחוק האומר, שמכתבים לחברי כנסת לא עוברים צנזורה.

במלאת שנה לפטירתו של חברנו
מושקו טישלר ז"ל
נעלה לקברו לטקס גילוי מצבה
היום, יום ד' 18.11.87 בשעה 13.00
המשפחה
וקיבוץ בית־אלפא

במלאת שנה לפטירתו של חברנו
צבי סולניק ז"ל
נעלה לקברו לטקס גילוי מצבה
היום, יום ד' 18.11.87 בשעה 16.00
המשפחה
וקיבוץ בית־אלפא

מבקר המדינה תומך בבוררות ברשות השידור — נבון מתנגד

נבון: האיגודים האחרים ירצו גם הם בוררות — והממשלה לא תוכל לעמוד בכך ☐ מבקר המדינה: הבוררות היא מוצא הוגן ומתקבל על הדעת

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

מבקר המדינה יעקב מלץ הודיע אתמול לוועדת הכנסת לביקורת המדינה, כי הוא תומך בדרישת עתונאי רשות השידור להעביר את פתרון הסכסוך בטלויזיה וברדיו למוסר לבוררות מוסכמת. נבון מתנגד להצעה זו.

מלץ אמר שפתרון של בוררות מוסכמת הוצע לעובדים ברשות השידור עוד לפני השביתה הנוכחית. לדעתו "זה פתרון הוגן ומתקבל על הדעת".

יו"ר ועדת הכנסת לביקורת המדינה דוד ליבאי (מערך) העריך כי העובדים ברשות השידור, אינם יכולים להסכים לפיטורים. מאידך, האוצר איננו יכול להסכים לפריצת מסגרת הסכמי השכר. הפתרון היחיד ליציאה מן המבוי הסתום, יהיה מינויו של בורר מוסכם. שני הצדדים יתחייבו מראש לקבל את פסיקתו, תהיה אשר תהיה. הוא יוסמך לפסוק לא רק בעניני שכר, אלא גם בנושא יעול הרשות, כולל פיטורים. סירוב הצדדים לבוררות יביא בהכרח לסגירת הטלוויזיה.

הצעות התפטרות

רן תיכון (ליכוד־ליברלים), טען כי תחלואי רשות השידור מלווים אותה מאז הקמתה. לא ניתן היום לתקנם. לפיכך יש לסגור את הרשות, לערוך בה סדר, ורק אחר כך לפתוח אותה מחדש, על פי כללי עבודה אחרים.

מנכ"ל רשות השידור אורי פורת חזר וטען בפני הועדה כי חוק רשות השידור אינו מאפשר ניהול תקין של המערכת. חיים רמון (מערך) תמה, מדוע איננו מתפטר מתפקידו, ומותיר את ניהול הרשות בידי מי שכן מסוגלים לנהלה לפי החוק הקיים. פורת השיב כי התפטרות לא תפטור דבר. רק מאבק עיקש ועמידה על עקרונות, יצילו את הרשות. גם "אתה חיים רמון אינך מתפטר מהכנסת למרות שאינך מצליח להביא ליישום רעיונותיך הפוליטיים בנושא השלום והשטחים".

להכיר בייחודיות

עוזי לנדאו (ליכוד חרות) האשים את שר החינוך נבון במשבר הקשה ברשות השידור. גדעון עשת, נציג האיגוד הארצי של עתונאי ישראל, העיר כי הפתרון היחיד לסכסוך, יהיה הפרדת שכרם של עתונאי רשות השידור ממסגרת השכר בשרות הציבורי. יש להכיר ביחודיות ובמאפיינים המיוחדים של מקצוע העתונות: הוא האשים את פורת באטימות ובחוסר נכונות לנהל מו"מ עם העובדים על תנאי השכר והעבודה שלהם.

נבון: האיגודים יקפצו על "המציאה"

שר החינוך והתרבות יצחק נבון, שולל כאמור את הצעת העתונאים ומבקר המדינה לפנות לבוררות מוסכמת. לדברי השר נבון, אשר ביקר אתמול במכללת תל חי, לא תוכל הממשלה לעמוד בדרישות של איגודים מקצועיים אשר ירצו גם הם לפנות למוסר לבוררות מוסכמת. הוא הציע פניה לבית הדין לעבודה. השר אמר שאין שחר לטענה שהושמעה כאילו הממשלה רוצה בהמשך השביתה.

"אני לא רוצה לראות את העובדים חוזרים לעבודה על גחונם, או מושפלים, כי מזה לא תצמח שום תועלת לאיש", הוסיף השר.

ר"צ מחפשת מועמד ערבי לכנסת

מאת כתב "על המשמר"

תנועת ר"צ עושה באחרונה מאמצים אינטנסיביים בחיפוש אחר מועמד ערבי בעל מעמד ציבורי שירוץ מטעמה לכנסת.

לדברי פעיל מרכזי בר"צ אין בין האנשים המקורבים לתנועה או בין החברים הערביים שלה, אישיות בעלת השפעה דומיננטית ברחוב הערבי, שתוכל ללכד סביבה ציבור בוחרים רחב.

הפעיל אמר: "בקרב פעילי ר"צ הערביים קיימת תמימות דעים שלא להתנגד למועמדותה של אישיות ערבית ראויה לשמה, אך חברי התנועה יטילו וטו על כל מועמדות של איש זה או אחר, אם הדבר לא יהיה בהסכמתם של החברים הערביים".

לכתבנו נודע שר"צ נמצאת בעיצומו של מו"מ עם אישיות ידועה מהמשולש. עוד נודע שאם אישיות זו אכן תתן את הסכמתה היא תוצב במקום ריאלי ברשימת ר"צ.

כתבנו מעריך שאישיות זו איננה נוטה לקבל את ההצעה. כתבנו מעיר עוד שאנשי ר"צ יעשו נסיונות לבוא בדברים עם אחד מראשי הרשויות המקומיות הערביות לקבל את ההצעה.

עיתון פלשתיני: אסד מתנגד להקמת מדינה פלשתינית

פאריס. — נשיא סוריה, חאפז אסד, הביע בוועידת רבת־עמון התנגדות לרעיון הקמתה של מדינה פלשתינית ולזכות ההגדרה העצמית של העם הפלשתיני, מוסר השבועון "אל־יום אל־סבח", המופיע בפאריס.

לדברי השבועון הפלשתיני, המקורב להנהגת אש"ף והמסתמך על מקורות מהימנים ברבת־עמון, נכשלו כליל המאמצים לשיפור היחסים בין סוריה לאש"ף.

"פופאי" ישראלי עשוי לחזק צבא ארה"ב

מאת דליה רפאל, כתבתנו בארה"ב

וושינגטון. — הקונגרס אישר הקצבת שמונה מיליון דולר לבחינת טיל אוויר־קרקע ישראלי מדגם "פופאי", המיוצר על־ידי רפא"ל ונמצא בשימוש מבצעי בצה"ל.

מקורות אמריקניים מאשרים, שהטיל עולה באיכותו על מערכת דומה הנמצאת כיום בשימוש בצבא ארה"ב. אם יעלו הניסויים יפה ויוחלט על רכישת הטיל, עשויה ישראל לזכות בחוזים שיסתכמו במאות מיליוני דולר.

חצי מהסס

טילי ה"פופאי" נחשבים לטילי אוויר־קרקע המתקדמים ביותר כיום. ניתן לשגרם למרחק 80 ק"מ בדיוק רב, תוך סיכון מינימלי למטוס התוקף.

המקורות מסרו עוד, שחיל־האוויר האמריקני מעוניין בטילים, אולם הצי מהסס, כיוון שהם כבדים מדי למטוסים המוזנקים מעל נושאות מטוסים. התוכנית הנסיונית אמורה לנסות להתגבר גם על אי־התאמה זו.

החוק לא אושר עדיין

החלטת ההקצבה הניסיונית אושרה בישיבה משותפת של ועדות השירותים המזויינים בסינאט ובבית הנבחרים, העוסקת בימים אלה בסיכום חוק תקציב ההגנה. החוק כולו לא אושר עדיין וקיימות נקודות־מחלוקת רציניות. באישור החוק תלוי ביצוע הסעיפים השונים. דחיית אישורו עלולה לגרום עיכובים בתוכניות הספציפיות הנוגעות בישראל או במציאת דרכים חלופיות לביצוען.

שיפוץ מטוסים

סעיף נוסף, העשוי להסתכם ביתרונות כלכליים חשובים לישראל, הוא ההחלטה לאפשר לתעשייה האווירית גישה ישירה למיכרזים הגדולים של שיפוץ מטוסים ומסוקים אמריקניים המוצבים באירופה. ההחלטה היא על תוכנית ניסיונית, לשנתיים. בסופן ידווח חיל־האוויר האמריקני לקונגרס על תנאי המיכרזים ותיבדק אפשרות להסטת חלקי מטוסים ומסוקים למפעלי התעשייה האווירית בישראל, לביצוע השיפוצים.

עד כה דרש חיל־האויר האמריקני, שהשיפוצים ייעשו במפעלים הנמצאים בקרבת מקום לבסיסיו באירופה, דבר שאילץ את התעשייה האווירית לגשת למיכרזים באמצעות חברות־בנות שהקימה באירופה.

מחקר ופיתוח

ישראל תוכל ליהנות מעוד שני סעיפים בתקציב ההגנה האמריקני. ההקצבה של 40 מיליון דולר לתוכניות למחקר ופיתוח של ארה"ב עם מדינות אחרות בתחום מערכות־נשק מתוחכמות, ועוד 45 מיליון דולר לפיתוח טילים נגד טילים באליסטיים.

שתי התוכניות פתוחות לכל חברות נאט"ו ול"בעלות־ברית שאינן חברות" (בניהן ישראל). ישראל נחשבת לבעלת סיכוי עדיף לזכות בנתח ניכר מהן, בשל התמחותה בתחומי טכנולוגיה הדרושים לאמריקנים.

סכין בסילואן

אפריקני, השוהה בארץ שלא כחוק ואשר הסתתר בבית נטוש בכפר הערבי סילואן, לאחר שהוצא נגדו צו גירוש מהארץ, נתגלה במקרה על ידי צוות עתון "במחנה", שעסק בהכנת כתבה על הכפר בסוף השבוע שעבר.

גיל סדן, כתב "במחנה" בשירות מילואים, ונתן אלפרט, צלם בשירות חובה, התקרבו אל הבית (שהקסיל טוענת לחזקה עליו) במטרה לצלמו, כאשר לפתע הגיח לעברם — האיש כשידו האחת נתונה באופן חשוד בכיסו, וקרא להם להתקרב. השניים, שחשדו כי מדובר במחבל חמוש, מיהרו להזעיק את כוחות הביטחון. אלה פשטו על הבית ולכדו את האיש, שהיה חמוש בסכין.

בתמונה: איש כוחות הביטחון לוכד את התושב הזר החמוש בסכין.

(צילום: נתן אלפרט, "במחנה").

מפגינים, רפורמים מ"התנועה ליהדות מתקדמת" הפגינו אתמול מול ביה"ד הרבני בירושלים הדן בעניינו של נקאש, נגד ההגמוניה של הרבנות. (תצלום: פ. טיקטינר)

סא"ל בחיל קרבי הודח בשל דיווח לקוי

מאת כתבנו הצבאי

אלוף פיקוד הצפון האלוף יוסי פלד הדיח בראשית השבוע מתפקידו מפקד בכיר ביחידה קרבית. ההחלטה להדיחו באה בעקבות שורה של תקלות חמורות ביותר ומתוך מגמה להעביר מסר למפקדים האחרים לגבי הצורך בדיווח אמין וביצוע פקודות.

בתחילת השבוע כינס אלוף פיקוד הצפון את כל המפקדים מדרגת סגן אלוף ועד תת אלוף לדיווח על הצעד החמור שנקט כלפי הקצין, להבהרת הצעד הזה ולהעברת החומרה שבה הוא רואה את הצורך לקיים נורמות של אמינות בדיווח.

נודע כי הקצין המודח בדרגת סגן אלוף, שוקל לפרוש מצה"ל. הקצין מוערך כקצין טוב מאוד, ואולם שורת התקלות שהוא אחראי להן חייבה נקיטת אמצעים לאור שרשרת של תקריות שמקורן במשמעת לקויה אצלו, והיחידות אחרות.

מטה "משפחת האדמה" מתארגן למאבק באוצר

מאת חיים מרגלית, כתב "על המשמר"

בישיבת מטה "משפחת האדמה" — מטה המאבק של ההתישבות החקלאית, הכולל עתה גם את נציגי הקיבוץ הדתי, שהתקיימה אתמול בערב, הוחלט לארגן לובי נגד שר האוצר אם לא יבצע הלכה למעשה את ההבטחות שנתן לנציגי ההתישבות, בנושא הסדר החובות של ישובי העימות, והמושבים והקיבוצים שבמצוקה.

הלובי ינסה לטרפד את מהלכיו של שר האוצר בנושא התקציב. בישיבה התברר שלא חלה כל התקדמות כפי שהבטיח השר, ומנהלת ההסדר שהוקמה בשבוע שעבר, טרם בררה את הפרטים עם הישובים שבמצוקה.

ראשי נציגי ההתישבות במטה, מזכיר התק"ם אהרון ידלין, ומזכיר תנועת המושבים, גל, בטוחים ששר האוצר יעמוד בהבטחותיו אך נציגים אחרים סבורים שפעולותיו נידונות לכישלון, וכי פקידים בכירים במשרדו שמתנגדים להסדר, מפריעים לעבודה במנהלת ההסדר.

"הקונדומט" העלה חמתו של דרוקמן; "שמעתי שגם גלולות מחלקים בצה"ל"

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

בישיבת ועדת החוץ והבטחון אתמול, התעניין "שומר החומות" מהמפד"ל הרב חיים דרוקמן, מה טעם מצא הצבא לחלק גלולות נגד הריון בקרב החיילות. "שמעתי גם שעומדים למכור בצבא קונדומים", רתח דרוקמן.

יוסי שריד (רצ), שהנושא הלהיב אותו, מיהר להגיב: "על פי מה שהבנתי אין הכוונה שהרס"ר יתחוב בכוח גלולה לפיה של כל חיילת במסדר הבוקר. קיימת גם שמועה של מקרי התייחדות של גברים ונשים בצה"ל. זוועה המקוממת עד עומק הנפש. אך זה קורה. על כל פנים זה יותר טוב ממה שהיה בזמננו. אז שמו לבן סודה בתה".

דיניץ, נציג המערך, התעורר: "כן, וזה מתחיל עכשיו להשפיע עלינו".

שריד: "אלא מה, לכן נזכרתי בזה עכשיו".

שרון אישר רפורמה במערך הנספחים המסחריים

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

משרד התעשייה והמסחר יתגבר את נציגותו בארה"ב בשני נספחים חדשים, בבוסטון ובסאן פרנציסקו, ויוסיף שני נספחים בדרום מזרח אסיה, ובמקביל יצמצם תקנים באירופה — במסגרת רפורמה כוללת במערך־הנספחים המסחריים, על רקע השינויים בשוק העולמי.

אתמול נמסר, כי שר התמ"ס, אריאל שרון, קיבל את המלצות ועדה בראשות מנכ"ל המשרד, יורם בלזובסקי, שדנה בהיערכות הנספחים המסחריים של ישראל בעולם, על רקע הצורך להעמיק את הקשרים עם ארה"ב. הוחלט, כאמור, להוסיף שני נספחים, אולם במקביל לא לאייש את תפקיד סגן הנספח המסחרי בניו־יורק (התפקיד אינו מאוייש מכבר כשנה), והוחלט גם למנות שני נספחים מסחריים בדרום מזרח אסיה, אולם עדיין לא נקבע באיזה מדינות.

במקביל תבוטל משרת הנספח בהמבורג שבגרמניה, והנספחויות באוסטריה ובשוויץ יאוחדו. עוד הוחלט, שהנספח בשוודיה יהיה אחראי גם על פינלנד, ואילו הנספח בספרד יהיה אחראי גם על פורטוגל.

על־פי המלצה נוספת, ימונה נציג בכיר של התמ"ס שיהיה אחראי על הקשרים עם מדינות מזרח אירופה, ומקום מושבו יהיה בישראל. שרון גם קיבל את המלצה להגביל את תקופת שירותו של נספח מסחרי ל־4 שנים, והארכת השהות מעבר לכך תדרוש אישור מיוחד.

בתמ"ס מתכוונים ליישם את ההערכות והמינויים לקראת הקיץ הבא.

המשכים

פגישת פיוס היום

(סוף מעמוד ראשון)

גוש־קטיף, לבירור הקרע שנוצר ביניהם, לאחר שביום ב' גינה רבין את הצהרות המועצה נגד אלוף מרדכי והודיע כי לא יצור איתה כל קשר, עד שתחזור בה ממה שרבין הגדיר כ„דברי בלע" ותתנצל לפני אלוף מרדכי.

בהודעה של מועצת גוש־קטיף, שפורסמה אתמול, נאמר, כי בניגוד לביקורת הקשה שיש למתנחלי רצועת־עזה על דברים שאמר אלוף פיקוד הדרום, הם משבחים את דברי רבין לאחר הארוע בדיר אל־בלאח. מאידך גיסא, תגובת שר הבטחון על החלטת מליאת המועצה האזורית חוף־עזה בעניין התנהגותו והתבטאויותיו של אלוף פיקוד הדרום אינן מקובלות על המתיישבים, נאמר בהודעה.

היריות — לא מהמחסום

בהופעתו בוועדת חוץ ובטחון של הכנסת, אמר רבין אתמול, כי אינתיסאר אל־עטאר נהרגה בדיר אל־באלח בירי ממקום אחר, כי ירי ממקום המחסום (שם היו המתנחלים שנעצרו) לא היה יכול לפגוע בה. הוא הוסיף, כי הצבא בבעיה, אין לו הסבר כיצד נהרגה. מהמחסום לא היה אפשר לפגוע בה.

רבין התייצב מאחורי אלוף מרדכי ואמר, כי דבריו בגנות המתנחלים היו במקומם. על הודעת המועצה האזורית חבל־עזה, בדבר ניתוק קשרים עם צה"ל, אמר, כי היא בגדר חוצפה ועזות־מצח, ו„אנחנו מנתקים עימם את כל היחסים, עד אשר הם יתנצלו ויחזרו בהם."

רבין התייחס גם לתקרית בין צה"ל למתנחלים במערת המכפלה בחברון, בשבת. מערכת הבטחון התלוננה במשטרה, והיא מתכוונת לנקוט בעתיד באמצעים חריפים נגד הפרות סדר במערה בידי יהודים. הוא הרגיש, כי המתנחלים כינו „קאפו" ו„זבלים" את חיילי צה"ל.

„סובארו" מסתורית

קצין בכיר שהופיע בוועדה טען, כי בתקרית בדיר אל־באלח נראתה מכונית „סובארו" כשהיא נכנסת ויוצאת מסימטה. לפי עדות מורה מקומי, נורו גם לעברו שתי יריות. אכן, בקירבת מקום נמצאו שני תרמילים.

הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, הגדיר אתמול את החלטת המועצה האזורית גוש־קטיף לנתק את קשריה עם אלוף פיקוד הדרום, כ„הצהרה אומללה וכפיות־טובה." הוא הביע תמיכה מלאה באלוף מרדכי.

עד יום ב' ייחתם

(סוף מעמוד ראשון)

בוושינגטון, בחודש הבא — מסרה סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית „טאס".

בראיון שהעניק בז'נווה לטלוויזיה הסובייטית אמר ראש המשלחת, יולי וורונצוב, כי ארה"ב מערימה מיכשולים מלאכותיים, אולם המשא ומתן נתון בשלבו האחרון, ויש לצפות שיסתיים לא יאוחר מה־23 בנובמבר.

דוברת המשלחת האמריקנית בז'נווה, ויזה אנגל, אמרה לעיתונאים, כי גם ראש משלחתה, מקס קאמפלמן, הביע אופטימיות. (עי"ר)

„משאית המוות" הרגה

(סוף מעמוד ראשון)

מאחורי משאית האשפה.

המשאית הפוגעת המשיכה לאחר ההתנגשות בדרכה ופגעה במכונית רנו פרטית שנהגה נהרג במקום ונלכד בין שברי מכוניתו. לאחר מכן פגעה המשאית במכונית קורטינה בה נפצע קל בדרך נס הנהג שמואל יותם בן 36 מלוד, וחייל שישב לידו, שלומי אמסלם, נפצע קשה.

לאחר התנגשות זו התהפכה המשאית עם כל מטען העצים שבה על מכונית אופל ופגעה בנהג לאון פונט בן 40 מרחובות ובנוסעיו ארגדי טוליצ'נסקי בן 40, ימים שוחט בן 33, הרמן ליבוביץ בן 37 — כולם עובדי תע"ש ותושבי רחובות.

כתוצאה מתאונת השרשרת נסתם הכביש לשעה וחצי ולמקום הגיעו אמבולנסים ממד"א לוד, נס"ץ ממד"א ראשל"צ וכבאיות שעזרו בחילוץ הלכודים במכוניות. למקום הובא גם שופל ממושב סמוך, כדי לסייע בפינוי העצים הרבים.

כל הפצועים הועברו, לאחר טיפול ראשוני במקום לבית החולים אסף הרופא. חוקרי התנועה של משטרת מרחב השפלה עסקו עוד שעה ארוכה בבדיקת מה שאירע.

שמיר הציע לחליל

(סוף מעמוד ראשון)

שנפסק בתחילת שנות ה־80.

ד"ר חליל אמר, כי יעביר את ההצעה לנשיא מובארק. מחמת קוצר־הזמן (שמיר יצא אמש לארה"ב), החליטו שני האישים, כי יחפשו הזדמנויות נוספות להמשיך את שיחתם.

ד"ר חליל התייחס לתוצאות הפיסגה ברבת־עמון ואמר, כי הפיסגה היתה הצלחה מבחינות רבות, אך לא הצליחה לקרב בין סוריה לעיראק.

שמיר ציין, כי השבוע קיבל איגרת אישית מהנשיא מובארק, באמצעות שגריר מצרים בישראל מוחמד באסיוני.

פרס מברך

ממלא־מקום ראש־הממשלה ושר־החוץ שמעון פרס ברך אמש את ד"ר חליל על תוצאות ועידת רבת־עמון, שהביאו לחידוש היחסים הדיפלומטיים בין שבע מדינות ערביות לבין מצרים.

פרס ברך גם על התהוות קואליציה אנטי־פונדמנטליסטית בעולם הערבי. הוא אמר, כי יש לנצל התפתחויות אלה למען תהליך השלום.

הוועידה בחרה במו"מ

ביום־עיון באוניברסיטת חיפה על ביקור הנשיא סאדאת בירושלים, אמר אתמול ד"ר חליל, כי ועידת רבת־עמון הוכיחה, ש־21 המדינות שהשתתפו בה בוחרות בדרך של מו"מ כולל וצודק לשלום עם ישראל, בחסות בינלאומית.

ד"ר חליל מנה שני הישגים נוספים שנרשמו בסופה של הוועידה — את הגינוי המוחלט לטירור על־ידי כל המשתתפים וכן את מתן ההכשר למדינות ערב לחדש את היחסים עם מצרים, בלי שתיאלץ לבטל את הסכם השלום עם ישראל. לדעתו, הסכם השלום שריר וקיים ואף יפרח עוד בעתיד, למרות הקשיים הגדולים הנערמים על דרכו.

הוא הביע את דעתו, כי אם ייפתח מו"מ לשלום, בחסות בינלאומית, ישתתף בו גם נשיא סוריה, חאפז אסד.

הוא גילה, כי בטרם הגיע הנשיא סאדאת לירושלים, הוא נסע לדמשק, שם נועד עם אסד, במטרה לצרפו ליוזמת השלום, אולם זה סירב להיענות להצעתו.

הישראלי בעיני המצרים

פרופ' גד גילבר מאוניברסיטת חיפה ציין, כי סאדאת הבין, שאם יכרות ברית־שלום עם ישראל, הוא יוכל להביא למצרים השקעות זרות גדולות, להפעיל שוב את תעלת־סואץ, להפיק נפט משדות־הנפט שיוחזרו למצרים ולמצוא בכך מקורות הכנסה שיסתכמו בין 10 ל־12 מיליון דולר בשנה.

פרופ' גבריאל ורבורג מאוניברסיטת חיפה ציין, כי בשכבות הנמוכות של האוכלוסיה במצרים מתקבל הישראלי בצורה לבבית וחמה, אולם ככל שעולים בסולם החברתי, מתקרר היחס כלפי הישראלי.

השר עזר וייצמן חזר בהרצאתו על העובדה, שמעולם לא נוהל מו"מ ישיר עם מצרים, אלא תמיד בתיווך ובחסות מדינה נוספת, שהיתה ארה"ב.

ג'ון או איוואן

„התמונות שהוצגו בפני העדים הובילו אותם להצביע על דמיאניוק"

מאת מרדכי בן־טל, כתב עתי"ם

מסדר הזיהוי בתמונות שנערך לעדים, ניצולי השואה, במשטרת ישראל, נערך בצורה כזאת שהוא הוביל אותם להצביע על תמונת הנאשם ולזהות אותו כאיוואן האיום מטרבלינקה — אמר אתמול עד ההגנה, הפסיכולוג ההולנדי וילם ואכנאר.

העד התייחס למכתר תמונות שהוצג בפני עדים, רובם ככולם ניצולי שואה שנתבקשו לזהות את הנאשם.

הסניגור שפטל: העד עשה נסיונות עם תמונות הנאשם, כדי להוכיח את התיאוריה שלו בקשר להטייה (דעה קדומה) חיובית, היינו זיהוי תמונה מסויימת על פי הנחות קודמות.

בפנותו לעד, שאל הסניגור אם היו במסדר הזיהוי מרכיבים שהיה בהם כדי לגרום לעדים שיצביעו על תמונה של הנאשם שלא היתה במחלוקת כתמונת איוואן האיום מטרבלינקה.

העד: אחד מכללי היסוד במסדרי זיהוי הוא שהעדים מוסרים תיאור מילולי של הנאשם או החשוד אותו הם מתבקשים לזהות והתמונות במסדר הזיהוי צריכות להיות פחות או יותר דומות לתיאור המילולי שהם נתנו. במקרה שלפנינו התיאור המילולי היה „פנים עגלגלות, צוואר קצר וראש מקורח". זה חוזר אצל שלושה עדים, אמר העד.

אבל, אמר העד, בהפנותו את תשומת לב השופטים לדף עליו היו תמונות המסדר, בדף הזה מתוך שמונה תמונות רק תמונה אחת מתאימה לתיאור המילולי והיא זו של הנאשם המופיעה בחלק התחתון של הדף.

מסדר זיהוי בהולנד

העד אמר, כי עדיין אין בכך להביא את העדים שיצביעו דווקא עליו. אולם בכל זאת, לפי התיאור המילולי, הרי בדף הזה היה זה המועמד היחידי שהם יכלו להצביע עליו. העד הוסיף כי הוא הכין להדגמת העניין הזה טופס אחר של תמונות אנשים בעלי פנים עגולים, צוואר קצר ונוטים להתקרח ובתוכם הוא הכניס את תמונת הנאשם שלא היתה במחלוקת. (מדובר בתמונה של הנאשם משנת 1957 שאין עליה עוררין במשפט זה).

העד אמר כי אם מסדר זיהוי תמונות כפי שנעשה חייב היה להביא לבחירת תמונתו של הנאשם, צריך לעשות מסדר נוסף שיבחן טוב יותר את הזכרון ולכן הכנסתי את הטופס הזה."

העד המשיך וסיפר כי ערך מבחן בהולנד, על אנשים שלא הכירו את הנאשם והציג בפניהם הן את טופס מסדר הזיהוי כפי שנעשה בישראל והן את הטופס שהוא הכין והוא בדק את התוצאות.

הנקודה המכריעה

כאן קם התובע מיכאל שקד והביע התנגדות נמרצת ביותר להבאת סיכומים של מסדר זיהוי כזה. הוא אמר כי יש בכך משום עדות ממקור שני. אנחנו כבר יודעים כי המבחן הזה נערך עם סטודנטים באוניברסיטת ליידן בהולנד. „יש לי זכות לחקור את המשתתפים במבחן הזה. אם לא יתנו לי הזדמנות כזאת אי אפשר בשום פנים ואופן להכניס את הניסוי הזה ותוצאותיו למשפט הזה", טען.

הסניגור שפטל דחה את טענת התובע ואמר כי „אנו מגיעים לנקודה המכריעה של המשפט הזה מבחינתה של הסניגוריה. הנסיונות שהעד ערך הוכיחו שחור על גבי לבן שגם אדם שלא היה בטרבלינקה בחייו היה מצביע על תמונתו של הנאשם כאיוואן האיום, על פי מסדר הזיהוי כפי שנערך כאן לעדים ניצולי השואה.

באותו נסיון כאשר אותה תמונה הוכנסה ביחד עם תמונות דומות יורד מאד אחוז אלה שזיהו אותה, טען. הסניגור הביא את הסיכום של הניסוי הזה באחוזים, אולם השופט הורה למחוק את הסיכום מן הפרוטוקול בנימוק שטרם נתקבלה החלטה בבית המשפט, אם לקבל את הניסוי הזה כקביל.

הסניגור הוסיף ואמר כי „זה לב לבו של התיק בו אנו עוסקים. משום שמה שהוכח לנו שלא נעשה מבחן זכרון לעדים, כלומר, מסדר הזיהוי אין לו תוקף, כלומר אין זיהוי ואין תיק". השופטים הרשו לאחר מכן לסניגור לשאול את העד על צורת הנסיון שערך ומה היו התנאים שבו נעשה.

בהמשך עדותו העלה פרופ' ואכנאר השגות נוספות לגבי מסדרי הזיהוי בתמונות שנעשו לניצולי השואה. הסניגור יורם שפטל ביקש להוציא ממנו מסקנה כי הצורה בה נעשו מסדרי הזיהוי על פי סידרה של תמונות שהוצגו לעדים במשטרת ישראל לא היתה אמינה.

העד אמר כי היתה הטייה תגובתית חיובית (פוזיטיב רספונס בייאס), היינו יצירת דעה מוקדמת בדעתם של העדים, בעצם העובדה שנעשו מסדרי זיהוי לניצולי שואה. האנשים האלה, אמר העד, היו קרבנות של פשע במימדים כאלה שרק הגבירו בהם את השאיפה לזהות את הנאשם.

הוא טען לאחר מכן כי קרא את הדו"חות על מסדרי הזיהוי ולא מצא בהם הערה שאולי התמונה של הנאשם לא נמצאת במסגרת התמונות שהוגשו להם. תנאי זה אמר העד, הוא תנאי מרכזי לאמינותו ודיוקו של מסדר זיהוי כלשהו.

השופט דב לוין: זה לא בדיוק כך, היו כאלה שהדבר נאמר להם והיו כאלה שלא. זה לא מדוייק ב־100 אחוז.

„לעולם לא ישכחו את פניו"

העד הוסיף: גורם נוסף והוא שהעדים האמינו שתמונת הנאשם נמצאת בתמונות שהוצגו להם לזיהוי. חלק מהם כבר ראו את תמונת דמיאניוק כאשר נתבקשו לזהות את פדורנקו. זה הגביר אמונם שתמונת הנאשם אכן נמצאת בתמונות שבפניהם.

כל הדברים האלה, אמר העד, גרמו להטייה חיובית שהיה בה כדי להנחות את העדים לזיהוי תמונה מסויימת.

שפטל: מספר רב של עדים הכריזו „שלא ישכחו לעולם את פניו של איוואן". העד נשאל אם היה בכך כדי להביא להטייה בזיהוי התמונות.

העד: יש בהצהרה זו התחייבות חזקה מאד מצד העדים ניצולי השואה. אנשים האומרים כי הם זוכרים את דמותו של אדם מסויים יצביעו במסדר זיהוי על אדם הדומה לזה שנוצר בדמיונם.

הלמן לא זיהה

הסניגור היפנה לעד שאלה שהתייחסה לניצול השואה המנוח שלמה הלמן. הלמן השתתף במסדר זיהוי של תמונות, כמו יותר ניצולי השואה. תצהיר שלו על קורותיו בטרבלינקה ודו"ח על מסדר הזיהוי נתקבלו כראיות בבית המשפט.

שפטל אמר לעד: הלמן היה ניצול השואה שנשאר בטרבלינקה יותר מכל אחד אחר. הוא היה שם למעלה משנה. הוא היה בעיקר במחנה 2 ששם נעשתה פעולת ההשמדה בתאי הגאזים. הלמן גם טען בתצהירו, שאיוואן מת בהתקוממות של אסירי המחנה ב־2 באוגוסט 1943. עד זה, אמר הסניגור, לא זיהה את הנאשם מתוך 5 התמונות שהוגשו לו. „מה אתה מסיק מן העובדה הזאת?"

העד אמר כי למד את התצהיר של הלמן ואת דו"ח מסדר הזיהוי שלו. הראו לו 5 תמונות בהן אחת של פדרנקו שהלמן כבר הכיר מקודם לכן. היתה שם גם תמונה ועליה שם. לכן היה זה למעשה מסדר של 3 תמונות בלבד. העד אמר כי ניתן להסיק שתי הנחות הגיוניות מאי יכולתו של הלמן לזהות את תמונת דמיאניוק. ההנחה הראשונה שהתדמית של הנאשם בזכרונו היתה כה חלשה עד שלא יכול היה להצמיד אותו לאחת התמונות במסדר. יתכן לכן שזכרונו היה לקוי.

שפטל: למרות שהוא היה 13 חודשים בטרבלינקה?

העד השיב כי זה בהחלט ייתכן מאחר ועברה תקופה ארוכה וזכרונו של העד נחלש לפי הנחה זו.

לאחר מכן עבר הסניגור לשאלות המתייחסות לעדותו של הנאשם איוואן דמיאניוק במשפטו בירושלים ולסתירות שנתגלו בעדותו בעיקר בשני נושאים, האחד על שהותו במחנה חלם והאחרת, השהייה הממושכת באחד המחנות בהם עסק בכריית כבול.

העד אמר כי בקשר לעדותו של הנאשם קיימות שתי הנחות: האחת שהוא היה בטרבלינקה, והאחרת שהוא היה שבוי מלחמה בכל מיני מחנות שונים. נדמה לי, אמר העד, שמטרת המשפט היא לצמצם את מיכלול האפשרויות של הנחה אחת ולהגדיל את מיכלול האפשרויות של ההנחה השניה.

זכרון לקוי

כדי להגיע למטרה זו צריך להוכיח שההנחה השניה, היינו שהוא לא היה בטרבלינקה, איננה סבירה. אם אני בכל זאת מניח שהוא היה במחנות שונים ולא היה בטרבלינקה, הרי הוא עבר ממקום למקום וברוב המחנות היו התנאים דומים. כאשר מדובר בזכרון אפיזודי, עלולים בני אדם לבלבל אפיזודה אחת באפיזודה אחרת, דומה לה. יכול להיות שהוא נכנס למחנה מסויים בקיץ ולאחר מכן אמר שהוא אמנם נכנס בקיץ למחנה אבל למחנה אחר.

ח"כ וילנר: אש"ף מציע תוכנית שלום על בסיס נסיגה לגבולות־67

מאת שלמה סלוצקי

„תוכנית שלום כתובה והתדמה ע"י יאסר ערפאת, ועוד ארבעה מתוך 15 חברי הוועד הפועל של אש"ף גובשה יחד עם רק"ח", גילה ח"כ מאיר וילנר. לדבריו, תוכנית זו כלולה בהודעה המשותפת שחתמו עליה הוא וחבריו למפלגה ח"כ תופיק טובי ותואפיק זיאד, וכן משלחת אש"ף, בחגיגות ה־70 למהפכה הסובייטית שהתקיימו לפני שבוע במוסקווה.

העיכוב בפירסום ההודעה מוסבר בכך שהוסכם על־ידי הצדדים להביא את הנוסח לאישור במוסדות אש"ף ורק"ח. „מכאן שזו ההודעה הראשונה שעליה חתומים כל האירגונים החשובים בתוך אש"ף, החל בפת"ח, החזית הדמוקראטית, החזית העממית, והמפלגה הקומוניסטית. זוהי למעשה תמיכה בתוכנית שלום שמכירה דה־פקטו בישראל, וקוראת לפתרון שיבטיח את עצמאותם ובטחונם של כל העמים והמדינות באיזור," אמר וילנר.

על פי ההודעה המשותפת, „פתרון כזה ניתן להשיג באמצעות ועידה בינלאומית לשלום במזה"ת, שתיערך בחסות האו"ם, ותהיה בעלת סמכויות מלאות, בה ישתתפו חמש החברות הקבועות במועצת הבטחון וכל הצדדים המעורבים בסיכסוך הערבי־ישראלי, לרבות ישראל ואש"ף".

הפתרון המיועד, ע"פ ההודעה הנ"ל, יושתת על כל החלטות האו"ם הנוגעות למשבר המזרח־תיכוני ולבעייה הפלשתינית, התובעות את נסיגת ישראל מכל השטחים הפלשתיניים והערביים האחרים שנכבשו מאז יוני 1967, ואת מימוש הזכויות הלאומיות הלגיטימיות של העם הפלשתיני.

2 אבובי חשיש נוספים נימשו מול חופי עזה

מאת כתב „על המשמר"

ספינה של חיל־הים משתה אתמול בבוקר מהים מול חופי עזה שני אבובים מלאי סוליות חשיש במשקל 20 ק"ג. האבובים הועברו למשטרת אשדוד.

לפני שבוע נתגלו מול חופי עזה 55 אבובים ממולאי חשיש שפלטה ספינה.

מדינת ישראל

צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למספוא) (מס' 9) (תיקון מס' 2) התשמ"ח — 1987

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (1) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו־1985, אנו מצווים לאמור:

בצו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למספוא) (מס' 9) התשמ"ז־1987 בסעיף 2, במקום „כוספת סויה — 44% חלבון 431" יבוא „כוספת סויה — 44% חלבון 460".

תחילתו של צו זה ביום ד' בר' חשון תשמ"ח (18 בנובמבר 1987)

משה נסים, שר האוצר
אריה נחמקין, שר החקלאות

מובארק עוואד, ראש „המרכז לאי אלימות" גורש לארה"ב

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

מובארק עוואד, פלשתיני אזרח ארצות הברית, המכהן כראש המרכז לאי־אלימות במזרח ירושלים, קיבל אתמול בבוקר הודעה מטעם מינהל האוכלוסין במשרד הפנים, לפיה עליו לעזוב את הארץ עד יום שישי השבוע. על ההודעה חתום יוסף טוב, סגן ראש מינהל האוכלוסין.

תיקו־אפס בהתמודדות בין ישראלים לאש"ף על הופעה בטלוויזיה בצרפת

מאת ארנון יפת, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — מבחן־הכוח בין ישראלים לנציגי אש"ף על הופעה בתוכנית הטלוויזיה בערוץ הממלכתי „אנטן דה", בתוכנית מיוחדת על דו־קיום בין ישראלים לפלשתינים, הסתיים בתיקו־אפס. הוחלט שאיש לא יופיע. לא המוזמנים הישראליים ולא הפלשתיניים השתתפו אמש בתוכנית „דוסיה דה לקראן", לרגל 40 שנה לתוכנית החלוקה.

עוד לפני הקרנה התברר, כי הדו־קיום רחוק עדיין. הפסיכודרמה היתה ראויה לתוכנית טלוויזיה כפני עצמה. הפלשתינים והישראלים סרבו להתחלק בבמה לעיני המצלמות. מחזה האבסורד נמשך עד לרגע האחרון.

מי סירב להופיע עם עמי

הנהלת הערוץ ביטלה ברגע האחרון את הופעת האישים הישראליים מפני שהתנגדו להופיע עם אילן הלוי, ישראלי לשעבר, ופעיל אש"ף. יעל דיין ומיכאל בר־זוהר סרבו לשבת איתו באולפן. עתונאי מצרי המתנגד לשלום ועורך הירחון „לימודים פלשתיניים", אליאס סנבר, קיבלו הוראות לסרב ליטול חלק בדיון בלי אילן הלוי. אש"ף לחץ על אישים מהגדה לסרב לבוא לתוכנית. העתונאית רימונדה טאוויל, החותנת של נציג אש"ף בפאריס איברהים סוס, רצתה להופיע, אך נכנעה ללחצים. סוס עצמו רצה להופיע, אך נפסל.

אש"ף שינה את הטקטיקה שלו, אחרי קבלת החוק האוסר על מיפגשים עם אש"ף, קיבלו נציגיו הזוטרים הוראה להופיע יחד עם ישראלים לפני הציבור, כאילו הוא שוחר שלום וישראל סרבנית. הישראלים הסכימו להשתתף בתוכנית עם המצרי לוטפי אל־חולי ועם הפלשתיני סנבר.

נוסח ועידה בינ"ל

מפיק התוכנית, ארמן ג'אמו, הודיע, כי הזמין במקומם עתונאים צרפתיים. הוא פתר את הבעייה בנוסח ועידה בינלאומית: במקום הצדדים עצמם, הופיעו משקיפים זרים. אחד מהם, ז'ורז' מונטארון, עורך שבועון, קיצוני יותר בשינאתו לישראל וליהודים אפילו מאבו־נידאל.

אך ארבעת המוזמנים הישראלים, בכללם ח"כ דוראשה, סרבו להשלים עם ביטול הופעתם. „לא יתכן להביא אותנו במיוחד מישראל, ושעה לפני התוכנית לזרוק אותנו לכלבים, רק מפני שלא רוצים להיפרד מאילן הלוי" — אמרה יעל דיין. הישראלים הופיעו אמש במשכן הטלוויזיה, לפני הקרנת הסרט „חנה ק'", ותבעו בתוקף לשתף אותם בתוכנית. הם קבלו, כי הטלוויזיה אינה מכבדת את התנאים שעליהם הוסכם.

שגרירות ישראל בפאריס פסלה מזמן את התוכנית, כי שפטה את הסרט של קוסטה גאווראס כמיליטנטי מדי בשירות הפלשתינים.

פרס יפגש עם נשיא סנגל באירופה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס יפגוש באירופה את נשיא סנגל ליאופולד סנגור ויעלה בשיחה עמו את שאלת חידוש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל. פרס עומד לקבל מחר, יחד עם סנגור ועם ראש ממשלת פורטוגל מאריו סואריש, תואר דוקטור של כבוד מהאוניברסיטה החופשית של בריסל. פרס יוצא לבריסל היום אחר־הצהריים.

בבלגיה ייפגש שר החוץ עם המלך בודואן ועם שר החוץ ליאו טינדמנס. מחר בערב ייצא פרס לפריס, שם ייפגש עם הנשיא מיטראן ועם שר החוץ ז'אן־ברנארד ריימונד. במוצאי־שבת ישתתף פרס בפתיחת חגיגות ה־40 לישראל בצרפת. ביום ב' ימשיך פרס ללונדון, שם ייפגש עם ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר ועם מנהיג הלייבור ניל קינוק. פרס ישוב לישראל ביום ג' הבא.

עיראק: הדפנו מתקפה איראנית

בגדאד.— עיראק הודיעה אתמול, כי הדפה מיתקפה איראנית בגיזרה המרכזית של החזית.

סוכנות הידיעות האיראנית אישרה אתמול כי מטוסים עיראקיים הפציצו בבוקר את תחנת־הכוח הגרעינית האיראנית הנבנית בבושהר, בתוך המיפרץ, ובהפצצה נהרגו ונפצעו עובדים ונגרם נזק. (עי"צ, עי"ר)

הרומנים ירעדו מקור ויגששו בחשיכה בבתיהם, בחורף הבא

בוקרשט. — הרומנים מתכוננים עתה למה שעלול להיות חורף קר ביותר, נוכח הודעת השלטונות על קיצוצים נוספים באספקת הדלק שהגיעה כבר לרמה, שבעיני תושבי מדינות רבות נחשב למינימום הירוד ביותר.

לפי התקנות הקיימות, יש להשתמש בדירות בנורות של 25 ווט בלבד, ועתה מדברים על צימצום נוסף: איש לא יהיה רשאי להאיר את דירתו בנורות של יותר מ־15 ווט, כלומר כמעט חושך.

ממשלת רומניה, המתמודדת עם משבר אנרגיה כרוני למן 1982, הודיעה, כי תקצץ בכ־30 אחוז את אספקת הגז והחשמל לבתים ולמוסדות לא יצרניים, כגון תיאטראות ואוניברסיטות, נוסף לצימצומים קודמים, שהפחיתו בצורה דרסטית את התאורה בבתים וברחובות, הגבילו את שידורי הטלוויזיה לשעתיים ביום וצמצמו את ההסקה הביתית לרמה, שבה מובטח לו לאורח שידער מקור.

לדברי תושבי בוקארשט, יצמצמו התקנות החדשות את אספקת החשמל לדירה בת 3 חדרי שינה מ־47 ל־35 קילווט שעה בחודש. מומחים מערביים אומרים, כי כמות זו תספיק רק להארת דירה בינונית במשך שעתיים או שלוש שעות ביום. התושבים לא יוכלו להשתמש במקררים, במכונות־כביסה ובמגהצים. השלטונות כבר אסרו על השימוש בתנורי־חשמל.

מפקחי גז וחשמל רשאים לחדור לדירות בכל שעה כדי לבדוק את כמות האנרגיה שבה משתמשים. כל אדם העובר על הכמות שהוקצבה לו ביותר מ־5 אחוזים יחויב בקנס בגובה 50 אחוז למחיר בעבור הכמות שצרך מעל ומעבר למיכסה. אזרח שיחרוג ב־10 אחוזים יצטרך לשלם קנס בשיעור 200 אחוז. מי שיחרוג במידה נוספת יסתכן בניתוק האספקה. (עי"ר)

חטופה בת 5: „אבא, אם לא תשלם — אהיה מתה בקרוב"

אסטפונה, ספרד. — „אבא, אם לא תשלם, אהיה מתה בקרוב" — אמרה מלודי, בת 5, לאביה המיליונר, שנדרש לשלם לחוטפיה 13 מיליון דולר כופר־נפש.

הבקשה כלולה בקלטת שהועברה לרדיו הספרדי ושודרה, לאחר שנשלחה למשפחתו של האב, איש־העסקים הלבנוני ריימונד נאקאשיאן.

בקול חלוש, הוסיפה מלודי: „אבא אני אוהבת אותך, אני רוצה לראות אותך." היא מסרה, כי חוטפיה חדלו מתת לה מזון.

מועד האולטימטום לתשלום 13 מיליון הדולר עמד לפקוע אתמול. אבי הילדה אמר לעתונאים, כי אין ברשותו סכום כסף כה גדול. החוטפים דחו את הצעת האב לשלם כופר נפש של מיליון דולר.

נאקאשיאן אמר, כי הוא מוכן להתאבד לעיני עתונאים, אם הדבר יביא להצלת חיי בתו.

מלודי נחטפה בשבוע שעבר, בשעה שהסיעוה לבית־ספר באתר הנופש אסטפונה. (עי"צ, עי"ר)

מלודי נאקאצ'יאן, בת 5, המוחזקת בידי חוטפים בספרד, המאיימים להרעיבה עד מוות אם לא ישלם לחם אביה, איש־עסקים לבנוני, כופר־נפש של 13 מיליון דולר. האב מחזיק בידו קווצת־שיער של בתו, ששלחו לו החוטפים. האם היא הזמרת הקוריאנית קימורה (צילום: איי.פי)

אנשים ואירועים

השוק ילחם בעודפי המזון באירופה בעזרת „בצורת מלאכותית"

בריסל.— השוק המשותף האירופי עומד לשקול תוכנית חדשה, שבמסגרתה ישלמו לחקלאים כדי לא לגדל בחלק משדותיהם, כמאמץ למנוע היווצרותם של עודפי מזון גדולים חדשים.

ועדת הניהול של השוק תשתדל לשכנע את שרי החקלאות להטיל עונשים על עודפי ייצור ומקווה להגיש בקרוב הצעות מפורטות.

על־פי תוכנית זו, יהיה על חקלאים להקצות חלק מאדמותיהם לשימושים לא־חקלאיים או להבטיח, כי יעבדו את אדמותיהם בצורה פחות אינטנסיבית. (עי"ר)

כיד־הדמיון של גדעון אוברזון: הדוגמנית עופרה מציגה חליפת־חוף של „עידן־החלל" בעיצובו של אוברזון, על רקע חוף ימה של אשקלון (צילום: איי. פי)

מחזהו של פאסבינדר יוצג ברוטרדאם — למרות מחאות היהודים

האג.— מועצת עיריית רוטרדאם הודיעה אתמול, כי תאפשר לערוך ברוטרדאם את הצגת הבכורה האירופית של המחזה השנוי במחלוקת, מאת במאי הסרטים המערב־גרמני ריינר ורנר פאסבינדר, למרות המחאות של יהודי הולנד.

הקהילה היהודית ביקשה בשבוע שעבר ממועצת העירייה לאסור על הצגת המחזה „הזוהמה, העיר והמוות", בשל אופיו האנטישמי החריף.

דוברת העירייה מסרה „מועצת העיר רוטרדאם החליטה, כי לעירייה אין סמכות לאסור את המחזה. זה עניין של חופש הדיבור."

מנהיגים יהודיים אמרו, כי הם יפגינו נגד המחזה, שהצגת הבכורה שלו נועדה להיום.

הצגת המחזה בוטלה בגרמניה המערבית, כאשר מפגינים פרצו לבמה כדי להפסיק את הצגת הבכורה בפרנקפורט, לפני שנתיים. מאז הוצג המחזה רק בניו־יורק.

שר המשפטים ההולנדי קרא לבמאי ולשחקנים לבטל את ההצגה ולהתחשב ברגשות האוכלוסיה היהודית. (עי"ר)

חוששים שאיידס מועבר גם דרך העור

וושינגטון.— חוקר רפואי נורווגי אמר ביום ב', כי יתכן תיאורטית, שנגיף האיידס יועבר באמצעות העור.

פקידים של רשות־הבריאות בארה"ב העירו על כך, כי הגילוי איננו מצביע על סכנה לבריאות הציבור.

ד"ר לאסה בראתן, פרופ' לדרמטולוגיה בבית־החולים ריקס באוסלו, אמר, כי סוג נפוץ של התאים הנמצאים בעור במרירות של הגוף, שכינויים „תאי לאנגרהאנס", ניתנים להדבקה על־ידי נגיף האיידס (מרירה — הקרום המפריש ריר בגוף בעל־חיים).

„אם אתם שואלים אותי, אם קיימת אפשרות של העברה מעין זו באורח תיאורטי, עלי להשיב בחיוב. אומר רק, שאין בכך משום סיכון רב", אמר הפרופסור.

עם זאת קרא לזהירות, באמרו, כי המסקנות שאליהן הגיע מחייבות הרחקת ילדים מתחת לגיל 7, שלקו בנגיף האיידס, מבתי־הספר.

בגראניט סיטי, בארה"ב, החל נער בן 7, הנושא את נגיף האיידס, ללמוד בכיתה מיוחדת, שבה הוא התלמיד היחיד.

על היום

מי ישמור על ניצנים? מי יעמוד בשער אלי־סיני? ■

ניתוק מצה"ל הוא ניתוק מן המציאות, אומר הרמטכ"ל

יחזרו על ארבע

מאת אבי בניהו

דלתו הנעולה של מזכיר מועצת גוש קטיף, בקומה השנייה שבבניין המועצה, היתה נעולה. אבנר שמעוני, המזכיר ומנחם בית־הלחמי, הדובר, שוהים בבית־מלון באשקלון בתוקף צו בית־משפט, המאפשר להמשיך בחקירת נסיבות הריגתה של הנערה מדיר אל־בלח.

ביום ראשון שעבר, במועצה האזורית חוף עזה, העסקים כרגיל. מרבים לדבר על האירועים הבטחוניים האחרונים ברצועה בהם היו מעורבים אנשי היישובים. 15 ישובים בגוש־קטיף מניצנית ואלי־סיני בצפון ועד רפיח־ים בדרום. הקשר עם הצבא וכוחות הבטחון שוטף ויום־יומי.

במשרד הסמוך לזה הנעול של מזכיר המועצה, יושבת מזכירתו של ראש המועצה, ראובן רוזנבליט. מעברו השני של הקו — מנהל קבוצת הכדורסל לנערים מקריית גת. הקבוצה שאמורה לשחק נגד נערי גוש קטיף מסרבת להגיע לרצועת עזה ללא ליווי של הצבא הלוך וחזור, מסאתי עזה לישוב. המזכירה מוסרת, כי תיאמה עם הצבא ליווי בחזרה ב־8 בערב, אולם בדרך הלוך, אחר־הצהריים, אין כל צורך בליווי, והצבא לא יתנו. אולם קריית־גת לא לוקחת סיכונים. יותר מדי "עזה" בכותרות בתקופה האחרונה. הליווי הצבאי הצמוד המוענק לישובים ולאנשיהם הוא הערובה לבטחונן ולביסוסן של ההתנחלויות בחוף עזה, וזאת יודעים יותר מכל, ראשי הישובים וחבריהם. לפיכך, תמוהה מאוד החלטתם להחרים את אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי, אותו סימלו כמטרה לחיצי הביקורת שלהם נגד רמת הבטחון שמעניק צה"ל לאיזור.

הרקע להחלטת מועצת גוש קטיף טמון באירוע בו נהרגה לפני שבוע הנערה מדיר אל־בלח. בעוד החקירה המשטרתית בנושא מתמקדת בכמה מתנחלים מתושבי האיזור, מסר האלוף מרדכי לכתבים צבאיים פרטים ראשונים על האירוע. בשיחה שהתקיימה לפני שבוע העריך אלוף מרדכי על־פי הנתונים שבידיו, כי לא היתה כנראה כל הצדקה לפתוח באש לעבר הנערה. מרדכי הקפיד להדגיש אז, כי העניין עדיין בבדיקה ומסקנות סופיות לא יתפרסמו עד סיומה. דבריו אלה של האלוף הקפיצו את אנשי גוש קטיף אתמול, ובסיור שערכתי בישובים עם סגן שר הבטחון מיכאל דקל שמעתי הרבה קיטורים על צה"ל.

התושבים מנסים להסית נגד הצבא ונגד כוחות הבטחון כמעט בכל מחיר. כך למשל טענו, כי באותו אירוע בפתח בית־הספר לקח לכוחות הבטחון 25 דקות כדי להגיע למקום. ראש המועצה ראובן רוזנבליט: "מי שאשם במותה של הנערה הן קודם־כל חברותיה שידו את האבנים". המתנחלים המשמיצים את צה"ל לא מציינים את העובדה שצה"ל הגיע למקום האירוע מיד לאחר אירוע אחר.

בביקור הקצר במועצת חוף עזה, בעוד שסגן שר הבטחון נועד לפגישה סגורה עם ראשי המועצה, הקשבתי לשיח מזכירות במשרד הסמוך. אחת מספרת לשנייה על שמועה, לפיה שלוש שעות המתינו מתיישבים יהודים עד שהגיע צה"ל לפנות מטען חבלה שהונח באיזשהו מקום. אין אימות לידיעה אבל יש שמועה. ובתום שבוע שכזה, באה ההכרזה על החרמתו של אלוף פיקוד הדרום. אין כל ספק, שבצעדם זה תקעו המתיישבים לעצמם גול עצמי. שר הבטחון והרמטכ"ל נחושים בדעתם שלא להיכנע ומשיבים בהצהרות קשות נגד המתיישבים.

אתמול מסר הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון, כי הניתוק מפיקוד דרום, עליו הכריזו המתנחלים פירושו ניתוק מצה"ל כולו, ומכאן שהוא ניתוק מן המציאות. "היכולת של המתיישבים לחיות ולהתפתח בשקט ובבטחון סביר, היא קודם־כל תוצאה של עבודה בשתונית מסורה בניצוחו של האלוף מרדכי. ההחלטה של גוש קטיף היא לא רק אומללה, אלא יש בה משום כפיות טובה", קובע הרמטכ"ל. לאחר תקופת משבר ביחסים בין מתנחלי יהודה ושומרון לבין צה"ל על רקע התבטאויות של אלוף פיקוד המרכז, נודד עתה המשבר אל פיקוד הדרום. את "שאכל" האלוף עמרם מיצנע, טועם עתה עמיתו יצחק מרדכי. בימה הראשונה למשבר מוכיחים שר הבטחון והרמטכ"ל נחישות חשובה ועמידה איתנה מול המתנחלים הדרומיים ואינם נותנים להשמיץ ולפגוע בכבוד צה"ל ומפקדיו.

צה"ל יודע היטב, כי במסגרת יעדיו בכל פיקוד ופיקוד מונח הצורך להעניק רמת בטחון סבירה לישובים יהודיים באשר הם. כעת, בעקבות הצהרת ראשי גוש קטיף, על צה"ל להעניק למתנחלים הדרומיים את שהם מבקשים, קרי נתק מצה"ל. מי ישמור עוד בשער הישוב ניצנית או אלי־סיני? מי יפטרל על הציר בכניסה לקיבוץ נצרים? ומי ילווה את קבוצת הכדורסל של קריית־גת למשחק נגד ילדי חוף עזה? הם עוד ישובו על ארבע לאלוף פיקוד הדרום ולחיקו של צה"ל, אותו הם משמיצים.

על הפרק

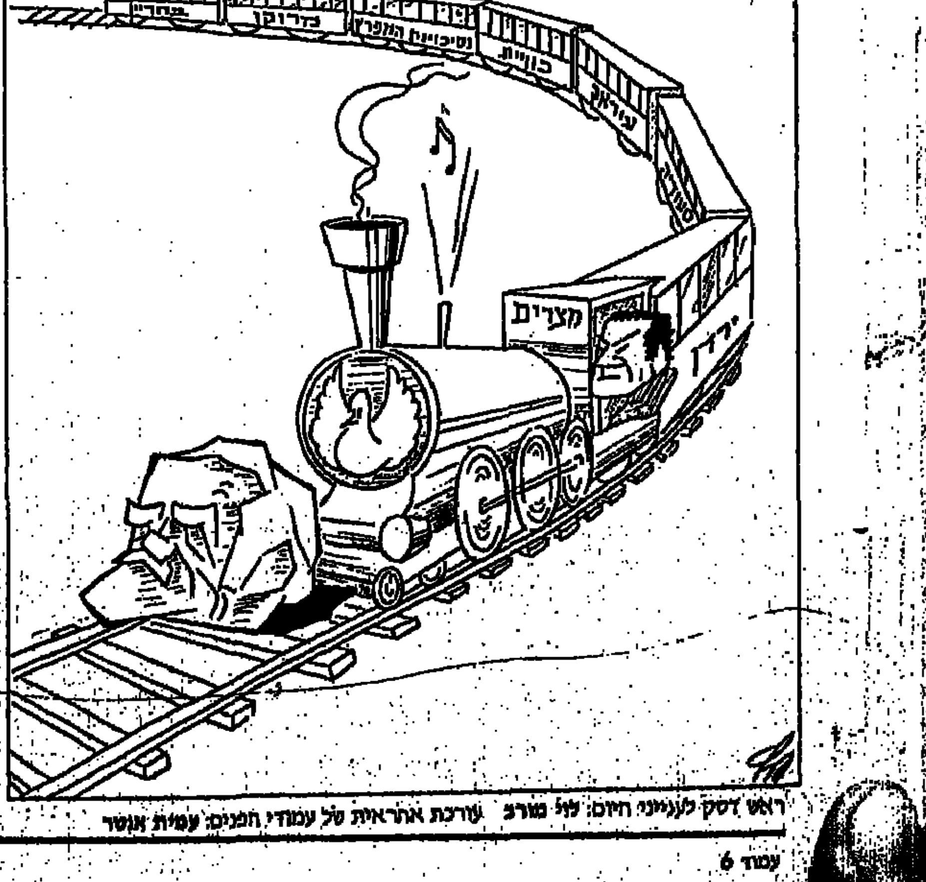

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב · עורכת אחראית של עמודי הזמנים: עמית אושר

געגועים לאופוריה

מכתבים לידיד

נפתלי היקר,

ביקורו של נשיא מצרים אנואר סאדאת לפני עשר שנים בירושלים, יכול לשמש היום — מתוך ראייה היסטורית — מבחן אמיתי לתשוקתו של העם הישראלי לשלום עם שכניו. גם היום, כאשר נדמה כי הלאומנות נותנת את הטון בחיינו, בימים של פיגועי מחבלים ויד חזקה של שלטון הכיבוש, מותר וצריך לחזור לימי האופוריה של אוקטובר 1977.

כל נשכח, כי אז עדיין לא הגלידו פצעי מלחמת יום־הכיפורים ורבים ראו במצרים את האויב העיקרי והמסוכן ביותר של ישראל. והנה, אקט נועז אחד גרם מהפך חסר תקדים בתודעת העם בארץ, בתחושותיו. אותו סאדאת השנוא, שהעיתונות שלנו ברובה (וגם רבים מן המזרחנים) תיארה אותו כאויב ישראל מבטן ומלידה, אנטישמי, הממשיך לרקום תוכניות להשמדת ישראל — הצטייר בבת־אחת כמלאך השלום, גיבור ודמות אצילה. פרט לכמה ספקנים, שחשבו כי סאדאת מנסה "לסדר אותנו", כי מדובר ב"תחבולה", הרי המוני העם יצאו מגדרם לשמע הכרזת האורח הפתאומי "לא עוד מלחמה". האנשים עדיין לא ידעו מה יהיו תנאי השלום, שאת בואו בישר סאדאת, אך העם כולו הוקסם מחזון השלום העומד להתגשם.

ולא רק עם ישראל, אך גם העם המצרי נתון היה בימים ההם באותה אופוריה. מי שביקר אז לראשונה ב"ארץ האויב" הופתע באיזו מידה שכבות של איבה רבות שנים נשטפו בבת־אחת, כאשר התברר, כי הסיכוי לשלום והקץ למלחמות הפכו ממשיים.

עד היום קיימות גירסות שונות לגבי מניעיו של סאדאת. סאדאת עצמו מספר בספרו האוטוביוגראפי, כאילו הביקור הדרמאטי בירושלים הבזיק במוחו בעת טיסה במטוס, בשובו מן הביקור בהודו. צריך לעשות משהו דרמאטי מאוד — מספר סאדאת — כדי להביא את הישראלים לאמונה שאפשר להחליף את עידן המלחמות בשלום. אכן, סאדאת לא יכול היה להמציא מהלך מרתק ומדליק דמיון יותר מאשר אותה טיסה כמעט סוריאליסטית לישראל, שעמה היה עדיין נתון ביחסי איבה, לבוא לירושלים ולהופיע בכנסת בפני נבחרי העם הישראלי, כדי להשמיע שוב את הדברים שאמר לראשונה בפתח מטוסו בשדה התעופה בן־גוריון.

סאדאת עצמו סיפר מאוחר יותר (בעת פגישה עם העיתונאים הישראלים בוושינגטון, לקראת החתימה על הסכם השלום), שאלכסי קוסיגין, ראש ממשלת ברית־המועצות, הציע לו עוד בשנת 1972 להיפגש עם ראש ממשלת ישראל גולדה מאיר בטאשקנט, אך יוזמת השלום הזאת לא התממשה מסיבות שונות. איזכור האפיזודה הזאת על־ידי סאדאת באה לחזק את טענתו, כי יצא למלחמת יום הכיפורים משהתברר לו, לדעתו, שאין להניע את ממשלת ישראל לוויתורים משמעותיים למען כינון השלום.

כמו בישראל, כך גם במצרים, המהלך של סאדאת גרם לתפנית דרמאטית בדעת הקהל. אחד מעיתוני מצרים השווה את צעדו של הנשיא סאדאת להתפייסותו של צלאח־א־דין עם ריצ'ארד לב־הארי. צלאח־א־דין, מצביא גדול, דמות שהיתה לאגדה בעולם המוסלמי וגם בתרבות האירופית, שהצליח לכבוש את ירושלים ולרחוק את רגליהם של הצלבנים, נקרא לבצע "סיבוב שני" לסילוקם של הצלבנים, אך ברוב תבונתו העדיף להידבר עם ריצ'ארד לב־הארי, ולהכיר בקיומה של "היישות הצלבנית" בחלק קטן של ארץ־ישראל.

צריך לזכור את המימרה השגורה במשך עשרות שנים של הסכסוך הישראלי־ערבי, כי מנהיג ערבי כלשהו, אשר יעז להיות ראשון ולכונן שלום עם ישראל, יירצח כ"בוגד". למרבה הצער, סאדאת אכן שילם את המחיר, אלא שהשלום עם ישראל הצליח כבר להתבסס ולא התמוטט עם הסתלקותו של סאדאת. עובדת השלום בין ישראל למצרים הפכה לאחד המרכיבים היותר חשובים במציאות המזרח־תיכונית.

סאדאת לא העריך נכונה את יכולתו למשוך אחריו לפחות חלק מן המדינות הערביות להצטרף ליוזמתו. הוא התאכזב במיוחד מהמלך חוסיין, שישב על הגדר עד שבסופו של דבר הצטרף למבקריו של הסכם קמפ־דיוויד. והרי סאדאת לא זו בלבד שלא הלך לירושלים כמו לקנוסה, אלא התייצב בפני הכנסת כמי שמייצג את מלוא התביעות של מצרים, אך גם של עולם ערבי כולו. צריך להיזכר באותו נאום של סאדאת, שבו דיבר על החזרת כל שטח מצרי כבוש "עד לגרגיר האחרון", ואת תביעתו לפתרון הבעיה הפלשתינית.

סאדאת שילם על העזתו בבידוד בעולם הערבי, בחרם, ובגירוש מצרים מארגונים כלל ערביים — ולא נכנע, וכאשר הלך לשיחות קמפ־דיוויד, התמודד במשך ימים עם עמדתו הנוקשה של מנחם בגין, לאו דווקא לגבי נסיגת ישראל מסיני — כי זו ניתנה לו מראש — אלא לגבי החלק השני של ההסכם, הנוגע לעתידה של הגדה המערבית ורצועת עזה, ולגבי הגדרת זכותם הלאומית של הפלשתינים. הם החרימו אותו, קראו לו בוגד, ואילו הוא, סאדאת, נלחם על זכויותיהם ואומנם הצליח לסחוט מבגין הסכמה לניסוח המדבר על הכרה בזכויות הלגיטימיות של הפלשתינים.

יוזמתו הנועזת של סאדאת עשתה בשלב הראשון את הדבר החיוני ביותר לפתיחת שיחות השלום. הוא הצליח, ולכך כנראה התכוון, לשבור את המחסום הפסיכולוגי. המנהיג המצרי הבין כנראה היטב את הלכי הרוח בישראל, את הפחדים מפני הכוונה "להשליך את היהודים לים", ולכן מלאכתו העיקרית היתה ליצור תדמית חדשה של עם ערבי גדול כמו מצרים, המוכן להניח לכלי המשחית — ולדבר שלום.

למרבה הצער עידן השלום נעצר עם ההישג הגדול, אך המוגבל, של השלום הישראלי־מצרי. אין מנוס מלראות את המציאות של ימינו באספקלריה של אופוריית השלום באוקטובר 1977. בעולם הערבי אין היום בנמצא מנהיג העשוי סאדאת, ואילו בישראל צמחו בחזרה כל שכבות החשדנות והאי־אמון בשלום. גם המגמות הלאומניות גברו. יורשו של בגין, יצחק שמיר, פוחד מהשלום, ומפחיד את הציבור מפני כל יוזמה ריאלית של שיחות השלום, כאילו היא כרוכה באוברנה של ישראל.

סאדאת האמין, כי יוזמתו תגרור אחריה את רוב מדינות ערב. הוא חלם להיות לא רק עושה שלום בין ישראל למצרים, אלא גם המנהיג המשכין שלום בכל המזרח התיכון, שותפיו בעולם הערבי הכזיבו אותו, אך לא פחות מזה גם ממשלת בגין, אשר הפכה את השיחות על האוטונומיה לדו־שיח בלתי פוסק ודורך באותה נקודה. התברר כי בגין מסר את ניהול השיחות לא לשר החוץ משה דיין (דבר טבעי על־פי תפקידו), אלא לשר הפנים ד"ר בורג, אמן של התפלספויות, שמטרתן לקבור את השיחות.

אנו מביטים בנוסטלגיה אל אותם ימי התקווה הגדולה בנובמבר 1977, ותוהים בתיסכול ואכזבה למציאות של קיפאון, של התגברות האלימות, של קיצוניות שווא, של התקשחות הרגשות, ולפרספקטיבה המייאשת של סכסוך נצחי. אנו בצדק מתקוממים נגד רציחת הצעיר היהודי יגאל שחף בשער שכם בירושלים, אך עוברים לסדר היום על הריגתה של אישה פלשתינית, אם לשמונה ילדים או תלמידה בת 16 בדיר־אל־בלח. לא "מחבלת" אפילו על־פי הודעות רשמיות, אלא אישה "שנקלעה למקום במקרה ונפגעה בגלל הנסיבות".

אנו אפילו לא זוכרים את שמותיהן, שכן זו לא יותר מאשר אישה פלשתינית או סתם תלמידה ברצועת עזה הנתונה לכיבוש. עד כמה דרושה היום הקריאה "לא, עוד אלימות". ככל שנקדים לדור ליד שולחן אחר, כן נחסוך חיי רבים משני הצדדים. למרות גלי השנאה והלאומנות השוטפים את הארץ, עוד יתכן כי אותה אופוריה של שלום תלהיב את העם. אם השלום בין האויבים של היום ייהפך לממשות דרמאטית.

שלך בידידות

מארק גפן

קהיר, כל שנה

עוני, צפיפות, לכלוך, אדישות — ושמחה ■ מצרים בעיני יליד קהיר שעלה לארץ ב־1953 ■ "מקבלים אותנו כמו בני בית"

מאת חיים מרגלית

— איך הרגשת כאשר ראית את דלת המטוס נפתחת והנשיא אנואר סאדאת יורד במדרגות?

ראוף: האמת, לא התרגשתי. ראיתי איש אמיץ, איש חזק מאד שבא ליישב סכסוך. כך זה במצרים כשיש סכסוך, צריך אחד שיישב אותו ואז הולכים לאיש החזק והוא פוסק. כך נראה בעיני הנשיא סאדאת. אולי בגלל היותי ממצרים ראיתי כך את הדברים. אני יודע שהרבה מאד אנשים התרגשו, התרגשו נורא, אני לא. ועם זאת אני שמח שיש שלום, וזה שלום קשה וכנראה שהוא קשה לשני הצדדים.

ראוף (רוך), יליד קהיר, עלה לארץ בשנת 1953, מעברה בעמק יזרעאל, עבודות דחק. עכשיו מסודר, עצמאי, משפחה גדולה וענפה. הוא אינו מתבייש לומר, "אני מתגעגע לקהיר ומבקר שם כל שנה עם האשה אסתר, גם היא ילידת קהיר". "השכונה שלנו, בקהיר", הוא מסביר, "נקראה פעם וגם היום, "שכונת היהודים". היא שוכנת ב"חאן חלילי" במרכז העיר. פעם גרו בה אלפי יהודים — היום כלום. אין בה יהודים. השכונה שהיתה פעם סמל לנקיון וסדר, התמלאה בלכלוך, בתי הכנסת מתמוטטים ועזובים, חלקם מחסנים. המצרים אינם מסכימים לאשר שיפוצים ותיקונים. גם בית הכנסת הגדול והמפואר ברחוב עדלי באשה הולך ומתמוטט. לפני שבע שנים היו פותחים אותו בערבי שבת, בשבת ובחג, ונערכה בו תפילה רבת משתתפים. כן, הרוב המכריע היו תיירים, אבל התפללו. עכשיו כלום, סגור, המדרגות שהובילו לאולם התחתונות והארועים נשברו ולא תוקנו.

— איך מקבלים אתכם המצרים?

"אותנו", אומר ראוף בגאווה, "מקבלים כמו בני בית. רק מה, השפה שלי הזדקנה עם הזמן. לקהירים, כמו לבני עיר גדולה, יש אקצנט שלהם, אבל מה, אנחנו כבר לא בעניינים. המצרים מקבלים אותנו יפה, אפשר לומר שתושבי קהיר יודעים לקבל אורחים. קהיר היתה תמיד, ותהיה לעולם, עיר שיבואו אליה תיירים. הפירמידות, הספינקס, המוזיאונים, העיר הישנה, כל אלה מושכים והם מבינים שיחס יפה מביא פרנסה. יש לי סיפור בשבילך. החברים שלנו בקהיר מעדיפים את המערך על הליכוד, הם אומרים לי, שהלוואי ואללה יעזור לשמעון פרס (פרס) והלוואי ושמיר והליכוד ייכשלו, למה לדעתם שמיר נגד השלום, פרס בשבילו והעם המצרי נמאס לו מהמלחמות."

מובארק אינו סאדאת

לדעת ראוף, הם מושפעים מהתעמולה של "המערך" שיש לה מהלכים בעתונות המצרית. עם זאת חסר עכשיו מנהיג למצרים. מובארק אינו סאדאת והראיה, מובארק אינו נענה להזמנות לבוא לארץ. הוא גם אינו מזמין את שמיר ובמצרים מבינים שזה שלום כי אין מלחמה. אבל איזה שלום זה שאין בו כמעט יחסי מסחר? עם ירדן יש יותר יחסי מסחר מאשר עם מצרים. ואולי המצב כך כי המצרים לא חזרו להיות המובילים בעולם הערבי. אסור לשכוח, שמצרים היא המדינה עם האוכלוסיה הכי גדולה בין כל המדינות הערביות. "לפני השלום הם נחשבו למובילים. אחרי השלום נותקו והוצאו. אולי עכשיו, כאשר הרבה מדינות ערביות מחדשות את הקשרים, מצרים תרגיש יותר חזקה ותרשה לעצמה לשפר את יחסי המסחר עם ישראל. אבל גם זה לא בטוח. ראוף, נבון שהעם, האנשים שפוגשים ברחוב, רוצים שלום ויש אותם גם בממשלה, שלא רוצים

(המשך בעמוד 16)

עשר שנים, שלום אחד

אור ירוק להסדר כולל

מאת דורית גפן

עשר שנים חלפו מאז אותו ערב יחיד ומיוחד במינו בשדה התעופה בן־גוריון, כאשר מטוסו של נשיא מצרים נחת, הדלת נפתחה, ואנואר סאדאת ניצב בפתח. יחד עם עוד מאות עיתונאים ישראלים וזרים חיינו אותו לילה את אחד הרגעים החשובים והמרגשים ביותר בהיסטוריה של הסכסוך הישראלי־ערבי.

ספק אם מישהו ידע אז כיצד יתגלגלו עשר השנים הבאות. אך לכל היה ברור, כי המעשה הנועז והאמיץ של סאדאת חייב לחולל שינוי, לפרוץ מסלול חדש במזרח־התיכון.

היום, רק מעטים, כך נדמה לפחות, נוצרים עדיין את אותם רגעי קסם. השלום עם מצרים הוא עובדה מדינית, שאינה זוכה לטיפוח יתר של המדינאים הישראליים, במיוחד לא של אלה מן הליכוד. עזר וייצמן ששומר על גחלת ההתלהבות — נחשב לדון קישוט. היה על ראשי הליכוד לעשות למען חימומו והרחבתו של השלום עם מצרים, שכן אם ישנו הישג אחד של ממש שרשם לזכותו הליכוד, הרי זה הסכם השלום. אך הפרופיל הנמוך שנותנים ראשי הליכוד לשלום עם מצרים נובע בעיקר מאי־רצונם להודות בכך שהסכמי קמפ־דיוויד מחייבים גם את פתרון הבעיה הפלשתינית, ומו"מ עם ירדן והפלשתינים, בין היתר גם על קביעת המעמד הסופי של יו"ש ועזה.

בסימפוזיון המיוחד שאירגנו המרכז הבינלאומי לשלום, המכון ללימודים בגבעת־חביבה, ומכללת בית־ברל, לציון עשר שנים לביקורו של הנשיא סאדאת בירושלים, חזר השגריר בסיוני פעמים אחדות על כך, שסאדאת ומצרים לא התכוונו מעולם לשלום נפרד עם ישראל, אלא לשלום כולל, שבמרכזו גם פתרון הבעיה הפלשתינית.

יש אולי משהו סמלי בכך, שדווקא בימים אלה של עשור לביקור סאדאת, העולם הערבי, ברובו המכריע, החליט בכינוס הפסגה האחרון שלו ברבת־עמון להשלים עם מצרים, דהיינו, להשלים למעשה עם השלום שחתמה עם ישראל, ולראות בו נדבך ראשון לקראת שלום כולל. הדבר קשור בין היתר לעקשנות של הנשיא מובארק ועמידתו הנחושה והעקבית מאחורי השלום עם ישראל, אך לא פחות מכך יש כאן הכרה ושכנוע של המדינות הערביות, כי מצרים אכן אינה מסתפקת בשלום נפרד עם ישראל, אלא רואה עצמה מחוייבת למעורבות ולהשתתפות בקידום התהליך המדיני והרחבתו.

כאמור, סמיכות התאריכים של העשור לביקור סאדאת והוועידה ברבת־עמון היא כמובן מקרית, אך היא מבטאת את יציבותו של השלום ואת השתרשותו כנתון מדיני באזור, כמו גם את היותו רק שלב, אם כי שלב חשוב מאוד, בהתרתו של הסכסוך הערבי־ישראלי באזור.

השגריר המצרי נשאל בסימפוזיון שנערך בשבוע שעבר, האם גם בארצו מציינים את העשור לביקור סאדאת בישראל. הוא התחמק מתשובה של ממש, ומי שבא לעזרתו היה עזר וייצמן, שהזכיר כי גם ממשלת ישראל לא ציינה את האירוע. אך מדוע צריך להרחיק עדות לצמרת המדינית, כאשר די היה להעיף עין על המושבים הריקים הרבים בגבעת חביבה, כמו גם בבית־ברל בשני ימי העיון שהתנהלו שם, כדי לדעת כי ההתלהבות מן השלום עם מצרים נשחקה מאוד במשך השנים, ושוב אין הוא מוציא את האנשים מכתיהם.

האופוזיציה הקולנית במצרים, התוקפת את ישראל בחריפות, שמערערת על השלום, מעוררת אצלנו חששות וספקות לגבי מידת חוזקו של השלום, אם כי באותה מידה ניתן לטעון, כי השלום עם ישראל מוכיח את כוח עמידתו, למרות הביקורת הפנימית במצרים. בעניין זה ראוי להקשיב לדבריו של פרופסור שמעון שמיר, אשר עמד בדבריו באותו סימפוזיון על כך, שההנחה הישראלית (של חלק מהציבור והמדינאים), כי השלום עם מצרים הוא שלום של איש אחד, של סאדאת, נתבדתה, וכי הנשיא מובארק והממשלה המצרית הוכיחו, כי השלום הוא חלק מהמדיניות המצרית, והוא קשור גם במבנה הכלכלי והחברתי שלה. באותו הקשר נתבדתה גם ההנחה הישראלית, כי סאדאת ומצרים הסכימו לשלום נפרד, וכי הסתפקו למעשה במס־שפתיים לנושא הפלשתיני.

מצרים והנשיא מובארק רואים עצמם מחוייבים לפתרון הבעיה הפלשתינית, ולא יזניחו אותה, למגינת־לבם של כמה פוליטיקאים ישראלים.

פרופסור שמיר התייחס גם לתהליך הדמוקרטיזציה והליברליזציה העובר על מצרים. זוהי אולי אינה הדמוקרטיה המערבית במיטבה, אך זהו ללא ספק שינוי במצרים, שמעניין יהיה לעקוב אחרי התפתחותו.

נקודה אחרת, אותה הרגיש פרופסור שמיר, נוגעת לציבור המצרי, שלדבריו הוא רגיש מאוד. הציבור הזה נתן לסאדאת אור ירוק לשלום, אך הוא לא נתן אור ירוק לשלום נפרד.

אכן, מעבר למשקעים ההיסטוריים נגד ישראל, אשר מנחים חלק מהאופוזיציה המצרית, ואולי גם את השוליים של המימסד המצרי, הרי נעשה לעצמנו מלאכה קלה אם נתעלם מההשפעה של הסירוב הקולני של ראש הממשלה שמיר, ועמו מחצית הממשלה, לקדם את תהליך השלום ואת פתרון הבעיה הפלשתינית, תוך כדי התנגדות לוועידה הבינלאומית ומשיכת הזמן.

אמון יש לבנות, ואין עושים זאת ביום אחד, ולא במעשה אחד. מבחינת המצרים, מוטלת על ישראל החובה להוכיח את כוונותיה הטובות, ובעיקר לשכנע במעשים של ממש, כי לא "סידרה" אותם, בהשיגה את השלום עם מצרים כאשר אין בדעתה בעצם להרחיב את מעגל השלום עם מדינות אחרות, ובעיקר עם ירדן והפלשתינים.

זמן יקר מעשר השנים שחלפו מאז ביקור סאדאת בירושלים בוזבז בפזרנות קצרת־רואי, כחלק מהקונצפציה השקרית, שהזמן פועל לטובתנו. את הזמן האבוד אין להשיב אך את הזמן שנותר, ואת הסיכוי הטמון בו, אסור לאבד.

סאדאת בישראל. השלום השני לא עומד בפתח

הפריצה לעומק

פריצת הדרך מלפני עשר שנים והפריצה בעקבות הפיסגה בירדן — לא יושלמו בלעדי שלום עם הפלשתינים

מאת אריה פלגי

חידוש קשרים בין מדינות ערב לבין מצרים — תוך הסכמה שבשתיקה של סוריה — הוא בעל משמעות היסטורית. אם בוא סאדאת לפני עשר שנים היווה פריצת דרך בסכסוך האזורי, חידוש הקשרים הזה הוא פריצה לעומק. היא, של סאדאת, היתה גלויה לעין, מהממת, סוחפת. זאת של ימינו, היא עמומה, בלתי־נראית כמעט, כאילו "הוצאת העוז" שהסכם השלום הישראלי־מצרי הכניס אל מתחת קורת הגג הערבית, הכוללת. אבל היא הרבה יותר מזה. אם בוא סאדאת היתה פריצת המחסום הפסיכולוגי בין ערבים לישראלים, חידוש הקשרים של ארצות ערב עם מצרים בזמן המשך תהליך השלום איתנו — הוא הורדת קומות רבות של החומה הזאת.

לפני עשר שנים, סאדאת ובגין התפלפלו רבות, האם ייתכן שלום נפרד של מצרים, כלומר — איתנו בלבד. האם שלום איתנו עדיף על סולידריות ערבית במקרה של סכסוך נוסף בינינו לבין ארץ ערבית אחרת. המצרים דיברו כמי שפוסחים על שני הסעיפים, ומתנגדי השלום שלנו בנו הרבה היפותזות על הדילמה הזאת — לרעת ההסכם. כלומר, שהמצרים יפרו אותו בהזדמנות ראשונה והיא לא תאחר לבוא. האמת היתה שבדידות מצרים לא הפריעה לנו במיוחד אבל למצרים, אפילו היא הגדולה והמובילה בארצות ערב, היא לא היתה כלל נעימה.

אצלנו נוטים לשכוח, שהשלום הקר, העוין, הרעוע עמד במבחן אכזרי, שמנהיגי הליכוד זימנו לו — מלחמת לבנון. היא פגעה בפצע הפתוח בין מצרים לארצות ערב — בסולידריות הערבית הרעועה, בגלל השלום. אבל המצרים העדיפו צעדי־מחאה סימליים על ניתוק קשרים איתנו. הם לא עשו לנו טובה, אבל אי־הניתוק המחיש עד כמה העניין שלהם בשלום איתנו רציני, באיזה מקום גבוה הוא מצוי בסולם האינטרסים המצרי.

עשר שנים עברו עד שהשלום הזה נעשה מטמא לכמעט־כשר בעיני רוב הארצות הערביות האחרות. מבחינה היסטורית, קצב לא רע. מבחינת האיזור שלנו, המסוכסך, המפולג שתי־וערב פילוגים אתניים ודתיים, שבטיים ופוליטיים — זוהי התפתחות מהירה. פריצת דרך במונחים אידיאולוגיים, קשה הרבה יותר מאשר הבקעת קווים פוליטיים מבוצרים, ומשמעותה העקיפה של חידוש הקשרים בין ארצות ערב למצרים היא שישראל כבר אינה מצורעת, שלא היא ולא כל מי שבא איתה במגע. לכן זו פריצה לעומק. בקשרים אסור המציאות ההגיונית, הדינמית אל מעבר לקורים שם שורה (נגררנו) איבה המחייבת א־פריורי. זה עוד לא שלום שלנו עם הארצות הללו, זה יקח זמן נוסף אבל המגעים עם ירדן, הדיבורים על חשיבות עמדותיה של ישראל כלפי עיראק או איראן הנשמעים ומתפרסמים בטבעיות כל־כך רבה, הם עדויות למפנה שחל סביבנו.

● ● ●

שאלה אחת לא נותנת לי מנוח: האם, בסופו של חשבון, הקשרים שלנו עם ארצות ערב, במצבם היום ובמצב של שלום עם ארצות ערב נוספות, יהיו דומים ליחסים המתקיימים בין הארצות הללו לבין עצמן? הרי אלה יחסים "נוידים", כמעט ריק־ריק של סגירה ופתיחה, איחוד ופילוג, שקשה לעקוב אחר מניעיהם וחוקיות התפתחותם. ולא רק תרגילים של החזרת שגרירים, משחקי ברוגז וניתוק דיפלומטי: מצרים לחמה בתימן ועיראק ואיראן עומדות במלחמה אכזרית ומתישה זה שמונה שנים.

ניסוח נכון יותר של השאלה הוא מה אנחנו צריכים לעשות כדי שטיב הקשרים בינינו יהיה שונה, בטוח ויציב יותר? זהו נושא גדול הראוי לרשימה אחרת אבל שתי תשובות מתבקשות כבר היום. הראשונה היא, שעלינו לשמור על כוחנו והשנייה היא, שעלינו לעשות מאמץ מיוחד כדי להוציא את העוקץ העיקרי מקשיי השתלבותנו באיזור והוא: הסכסוך שלנו עם הפלשתינים. מטען האיבה הפסיכולוגי בו, דחוס יותר וחמור יותר מאשר זה ביחסינו עם ארצות ערב השונות. נטרולו — שאינו תלוי רק בנו — מסובך פי־כמה. אבל בלעדי שלום עם הפלשתינים — פריצת הדרך מלפני עשר שנים והפריצה לעומק של הימים האלה, לא יושלמו. הם ייתקלו במחסום בלתי עביר, בלתי־עקיף, מייאש, ממנו פונים רק בחזרה. וכדי למנוע אי־הבנות: דיון עם פלשתינים פירושו, בעיניי, דיון עם נציגים שהפלשתינים עצמם רואים בהם את נציגיהם המוסמכים.

כדאי לחזור ולשנן: המשך הסכסוך עם הפלשתינים פוגע גם בנו. לא כל־כך בכוחנו הפיזי אלא בחוסננו המוסרי, שהוא כוחנו העיקרי, ושרק הוא יבטיח את המשך התבססותנו. די להזכיר את אירועי דיר אל־בלאח ורצח הנערה הערביה, פציעת אחרות ו"הדיקורים" של המשתוללים שלנו ממעצר ואת מותו, בעת חקירה, הנחקר כעת, של הצעיר עווד חמדן — ואת אדישות הציבור (במקרה הטוב) לגבי תופעות כאלה, כדי לחוש דאגה עמוקה על מה שעלול לקרות לנו בעתיד אם לא ייפסק הסיכסוך.

פסיכולוגיה של קבלה

"הביקור ההיסטורי של סאדאת ו"תהליך השלום" שבא בעקבותיו גרמו אצל שני הצדדים לשינוי מנטאלי בתפיסות היסוד שלהם את הצד השני" — אומר פרופ' יהודה אמיר, מהמחלקה לפסיכולוגיה באוניברסיטת בר־אילן.

כתוצאה מהביקור ההיסטורי ותוצאותיו, שני הצדדים מקבלים זה את זה, הרבה יותר מאשר קודם, כחלק מהמציאות המשותפת, מציאות שאין לשנותה באמצעים צבאיים או באמצעות כל מיני "הוקוס פוקוס", כלשונו של הפסיכולוג. אלא ששינוי זה, שתוצאותיו היו ניכרות מאוד בראשית שנות השמונים, חלה בו נסיגה מסוכנת בעקבות מלחמת לבנון והעיכוב או הקפאון המתמשך בתהליך השלום.

פרופ' אמיר משווה את הנכונות למפגשים משותפים בין בתי־ספר יהודים וערבים בתקופה שלפני תהליך השלום, מיד לאחריו, והיום. גם אם אין — הוא מבקש להדגיש — ממצאים מדעיים, ברור שהנכונות למפגשים ולהפעלת תכניות לימוד משותפות עלתה באופן תלול בסוף שנות השבעים ובתחילת שנות השמונים. להערכתו, ביקור סאדאת והתהליך הפוליטי שהתלווה לו גרם לשינוי בתפיסות יסוד אצל שני הצדדים.

אצל הערבים חל מהפך בתפיסת היסוד, שגרסה תמיד כי ניתן בצורה זו או אחרת לחסל את היישות הציונית (קרי היהודית) בארץ ישראל ובתפיסת היסוד היהודית שגרסה שאיכשהו, מתישהו, ובדרך כלשהי, הערבים יעלמו, יתגרפו. בעקרון, תהליך השלום גרם לשינוי חיובי ביותר ביכולת הקבלה של הצד האחר. האחר לא יכול להפטר מהאחר. בין אם רוצים ובין שלא רוצים, אנחנו כאן ביחד. ואם זה כך אז יש מקום למפגש משותף, כדי להכיר את הצד שכנגד.

"נראה לי", מתריע פרופ' אמיר, "שהאלמנט הזה של קבלה, שיש לו ביטויים התנהגותיים ורגשיים חשובים, הולך ונשחק מאז מלחמת לבנון ומסתמנת ירידה בולטת בנכונות לבוא זה לקראת זה. קשה לי להעריך אם הירידה הזו הגיעה לממדים שהיו לפני ביקור סאדאת, וה"מומנטום" שבא בעקבותיו, אך הירידה ברורה ואין לטעות בה.

"ירידה זו בכוונות מתגברת והולכת", אומר פרופ' אמיר, "בכל שאין קידום בתהליך השלום. עדיין יש הכרה שהפתרון איננו צבאי, אך הכוונות לעשות משהו בעניין, נכונות שהיתה משמעותית בסוף שנות השבעים ובתחילת שנות השמונים — פחתה אצל הציבור הישראלי בצורה משמעותית."

פרופ' אמיר יחד עם ד"ר רחל בן־ארי, גם היא מהמחלקה לפסיכולוגיה באוניברסיטת בר־אילן, בדקו תחום נוסף: עד כמה ניתן בעזרת אינפורמציה מוקדמת, שתינתן לתייר הישראלי המבקר במצרים, לגרום למציאות של "ביקור חיובי" יותר. כלומר, איך להתגבר על מחסומים מנטליים הנובעים משנים ארוכות, של ניתוק והעדר אינפורמציה לגבי הנעשה בצד האחר, וכיצד להרוס סטריאוטיפים מושרשים.

"בכל מקום, אינפורמציה מוקדמת, המדגישה שבמצרים אין כמעט גניבות, שוד וחטיפות ארנקים, וכי הדוכנים בשוק אינם נעולים ואין עליהם שמירה ולא גונבים — יכולה לשפר את הביקור. האינפורמציה שאין כל חשש לישראלי לטייל בכל מקום בקהיר בכל שעות היממה, עשויה ליצור כיוון חיובי יותר."

לשם כך הוכנה על־ידי החוקרים חוברת מיוחדת תחת השם "מצרים קצת אחרת", חוברת המנסה להציג לתייר הישראלי מצרים "חיובית" יותר.

באופן דומה הודרכו קבוצות של מדריכי תיירות, מתוך הנחה, שכדאי להמעיט בביקורים באתרים "שליליים" (עיר המתים) ולהוסיף לביקור אתרים, אולי פחות פיקנטיים, אך בעלי משמעות חיובית יותר.

"כתוצאה ממניפולציות קטנות אלו" — מצאו החוקרים — "נתחזקו בצורה משמעותית עמדות חיוביות אצל התייר ועמדות שליליות נחלשו. תוצאה רצויה זו, עשויה בטווח הרחוק, לתרום לקבלה הדדית, שהיא במהותה ביסוד כל תהליך שלום".

עמירם כהן

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

שתי היציאות של ערפאת

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת מרבה להעלב בימים אלה, ולא בלי סיבה. ברבת־עמון הוא אכל מרורים, אבל החורה הגנראלית היתה במוסקווה. במושב הפתיחה של חגיגות 70 השנה למהפכת אוקטובר הושיבו אותו בירכתי אולם הקונגרסים של הקרמלין, או מכל מקום לא בשורות הנכבדים ולא היכן שהיה מורגל לשבת כמנהיג אש"ף. הוא קם ויצא.

באותו ביקור הוא נפגש פעם אחת בלבד עם מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב, וגם זאת לעשר דקות בלבד, כולל זמן התרגום רוסית־ערבית. בהודעה של סוכנות טא"ס על הביקור נשמט הביטוי המקובל, המגדיר את אש"ף כ„נציג הלגיטימי היחיד של העם הפלשתיני". הזילזול בביקורו ניכר גם בסידורים המרושלים, לקראת מסיבת העתונאים שערך בסיום ביקורו. לפתע נשכח התרגום הסימולטני, פק"ל אצל הרוסים בארועים אלה.

אם לא די בעגמת הנפש שבה יצא את מוסקווה, הנה בא לעמאן והתקבל באופן רק קצת פחות מעליב מזה שהתקבל בו נציג לוב (לפי תיאור „הניו יורק טיימס"). גם חוסיין מצא בקושי זמן בשבילו. הוא פגש אותו ביום ג' בבוקר „לקפה". ראשי מדינות אחרים לא הירבו בגילויי אהדה כלפיו. במסיבת העתונאים שחוסיין קיים בתום הוועידה, הוא אמר, בתשובה לשאלה, שהוא וערפאת לא דנו בדברים מהותיים ומוקדם עדיין לדבר על התפייסות ביניהם. חוסיין אמנם חזר על כך שאש"ף הנציג היחיד של העם הפלשתיני, אך הוסיף תורה שבעל־פה להחלטות הוועידה.

„ביתן לקוות", אמר, שאש"ף יוזמן לכל ועידת שלום במזרח התיכון, אך כלל לא ודאי נהכרה, שאש"ף יישב בכל ועידה כזו כנציג עצמאי, אלא קרוב לוודאי שהפלשתינים ייוצגו כחלק ממשלחת ירדנית־פלשתינית. את זאת אמר חוסיין במסיבת עתונאים „און רקורד" (שהועברה גם בטלוויזיה הירדנית) — על אף החלטות הוועידה, לפיהן היה לאש"ף „מעמד שווה", בליתר הנציגים. ערפאת, שנכנס למסיבת העתונאים תוך כדי מהלכה ושמע את דברי חוסיין, הקשיב ולפתע קם ויצא לחדר אחר.

אי־הנעימות המשפילה ביותר מבחינתו ארעה מיד לאחר מכן, כשרצה להראות לעתונאים, שחוסיין מסלף את החלטות הוועידה. הוא נטל לידיו את הנוסח האנגלי של ההחלטות, שחולק למאות העתונאים שבאו לסקר את הוועידה, ומצא, שהירדנים השמיטו ממנו בדיוק את הפסוק שנשמט מהודעת סוכנות טא"ס: שאש"ף הוא הנציג היחיד של העם הפלשתיני.

הגילויים בעמאן הצטרפו לגילויים שבאו מברה"מ. רק בשבוע שעבר אמר סגן שר החוץ הסובייטי ולדימיר פטרובסקי, כי „בפתרון הבעיה הפלשתינית יש לקחת בחשבון את דעתו של אש"ף". כלומר, לא־עוד נציג שבלעדיו תיכון ועידה, אלא מי שתהיה התחשבות בדעתו.

התמונה הברואי על הבטחון במלון „פלאזה" ברבת־עמון, שבו התאכסן ערפאת, ביטא את המתנה ביחס לאש"ף כדרך הבוטה ואולי האמינה ביותר. שלושה כתבים אמריקניים שבאו למלון לראיין את ערפאת, במענה להומנותיו המרובות לראיונות עתונאיים, נתקלו במנהיג הנ"ל, שבירכם בגיחוך על פניו: „אתם מתכוונים למנהיג הצבאות הפלשתיניים או למנהיג המהפכה מצטער, הוא יצא". הכתבים שאלו אם ערפאת יצא את המלון או את ירדן. איש הבטחון השיב בחיוך רחב: „זה בכלל משנה?"

מבחינתנו אומרת הירידה במעמד אש"ף, שמאמצי שמיר את פרס להדבר עם פלשתינים שאינם מזוהים עם אש"ף נשאו פרי, — מבחינת שמיר נשאו פרי יותר מרי, עד לדרגה מסוכנת. הוא נתן בסך־הכל אור ירוק לשולץ לברוק אפשרות של זימון ישראל למדינות ערב, על־ידי שתי המעצמות, ארה"ב וברה"מ, לוועידה נוסח ז'נווה. כל זאת לא לסרב לשולץ, תוך בטחון, שסיכויי מהלך כזה ממילא אפסיים. והנה, רחיקת אש"ף לפינה, עתה גם על־ידי ברה"מ ומדינות ערב, מקרבת את אפשרותו של התסריט הרחוק, שהיה מאז ומתמיד הסיום של יצחק שמיר: תסריט ההידברות על גורל הגדה המערבית.

פה ושם בארצות העולם

אברהם שריר – בטרנזיט

יתכן שלהיות נושא מישרת שר הוא באמת דבר מתסכל. אתה פועל למען המולדת והתורה וההוקרה שאתה מקבל הן ביקורת ציבורית, מאמרים מעצבנים בעתונות או סתם דברי רכיל של עתונאים קטנים. אבל מה לעשות, ככה בנוי התפקיד המיניסטריאלי. אתה שר, אתה נושא בכבוד, אבל אתה גם נושא באחריות ונתון לביקורת ציבורית. היית רוצה להחליף את העם אבל אינך יכול אז אתה נוסע. לוא היית עושה זאת בבידוד, מילא. אבל כשאחד כמו אברהם שריר, למשל, מבלה את רוב זמנו בחו"ל — ואנא שימו לב, הוא שר המשפטים, לא רק שר התיירות (שאיש עוד לא הגדיר את תפקירו כתיור שטוף מאניה על פני כדור הארץ) — עולה השאלה מדוע ממשיכים לספור אותו כשר בממשלה.

אפשר להגיד, שכל יום כחוץ של שרים כאלה הוא רווח למדינה, כי אם כך הם תופסים את תפקידם — לקחת טרמפ על גב הציבור ועל חשבונו כדי לדאוג לנוחיות כרסם — מוטב שיסתלקו מכאן ולא יפריעו לפקידים לעבוד. אבל אנו, משלמי המסים, שבכספינו מאפשרים את התגיגה הלא נגמרת הזאת, מרגישים כמו פראיירים, שציפור שחררה את מטענה מעל לראשם.

בכל מוסד, כאשר אין מבקרים בו, מפסיקים את התכרות. במקום עבודה, מפטרים. אילו איום כזה היה עומד מעל ראשי שרינו הלא־חמודים והלא־עוקצניים, הם כבר היו נשארים אתנו כאן, מקטרים כמונו ואולי מנסים לעזור — אחרי הכל יש להם כוח וגם תקציב — שיהיה יותר נחמד לחיות כאן, ולא בפריס או בניו־יורק.

שרי המדינה החשובים נוסעים ונוסעים כאחוזי אמוק ומשאירים אותנו עם הרגשה רעה, שתדבר הכי גורא שיכול לקרות להם, המורמים מעם, הוא להישאר אתנו כאן, כתוך היופעת הזה. רק מי שאין לו אפשרות, שהמדינה לא מממנת לו נסיעה, נשאר כאן. הם נוסעים בעיקר לארה"ב, ארץ מעורפת, בעיקר לניו־יורק, עיר מעורפת. אנשי הבונדס מסתכלים עליהם בעין עקומה, כי הם הפרה החולבת, המתבקשת לסדר להם הרצאה או שתיים כתירוץ לשהיית העינוגים שלהם ולפסק הזמן התדיר שהם לוקחים מן הארץ. גם אחרי שיצחק שמיר כבר ביקש בממשלה לצמצם את הנסיעות נמצא חצי מן הממשלה בטרנזיט, יוצאים או באים, על־מנת לצאת שוב, בקרוב.

פרסונה נון גראטה

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון מנסה לסדר לו ביקורים בארצות שונות. יש כאלה המוכנות לקבל אותו, אחרות — לא. אוסטרליה לא רצתה לארח אותו לפני שנה וחצי ואז הוא נאלץ לבטל את כל הביקור שתכנן למזרח הרחוק, הונגריה לא היתה מעוניינת בביקורו לפני כחצי שנה. לפני קצת פחות מזה רצה לנסוע לקנדה וקיבל סירוב. הסירוב האחרון היה מספרד, שבוע לפני שעמד לצאת לשם בראש משלחת כלכלית מרשימה.

משרד החוץ הגיב על ביטול נסיעת שרון כנהוג במקרים כאלה. המשרד מחה, ביקש הסברים, אמר שההסברים שניתנו („סיבות טכניות") לא מספקים. אולם האמת היא, שלא ברור אם אוסטרליה, קנדה וספרד הכיכו את ישראל או ישראל הכיכה אותן. עובדה היא, שרים, נשיאים וראשי ממשלה ישראליים יוצאים ובאים בשלוש המדינות המוזכרות בידידות רבה, בלי שמץ של עיקום אף דיפלומטי. שרון מזוהה עם מלחמת לבנון, עם סברה ושתילה, עם מלחמת ההרמה באש"ף, ולא רוצים לארח אותו.

ביטול הביקור מצד ספרד לא היה הראשון, אלא השלישי. אם אחרי ביטול הביקור בפעם הראשונה ואחרי ביטולו בפעם השניה התעקש שרון לא להבין את הרמז, אין להתפלא שהיה ביטול שלישי על הפנייה השלישית. שוין חשב שהוא יתגבר את הספרדים. הם חושבים שהוא לא יכול להכריח אותם לרצות לארח אותו בביתם.

ד"ר מוסטפה חליל – „אי תבנה"

חג — רק בישראל

שש מדינות ערביות כבר חידשו את יחסיהן הדיפלומטיים עם מצרים ועוד מספר מדינות בדרך. לא רק מצרים חוזרת אל חיק העולם הערבי. היא סוחבת אתה גם אותנו. הממשלה כבר שמעה השבוע את ההערכה הזו, אבל נניח שאמ"ן משוחד, שמעון פרס משוחד, שמיר משוחד. להלן קטע מ„ניו־יורק טיימס", המעריך את תוצאות ועירת הפיסגה בעמאן: „העולם הערבי הציג את אירן בראש, לפני ישראל, באיום על הסדר הערבי, היציבות הטריטוריאלית. הוא פתח את הדלת לרווח לכל מדינה הרוצה לחדש את הקשרים הדיפלומטיים עם מצרים על־אף הסכם השלום שלה מ־1979 עם ישראל".

אנו מהרנו לחגוג את יום השנה העשירי לרדתו של סאדאת מכבש המטוס בלוד, כשבא לדבר לפני הכנסת בישראל על עשיית שלום. המצרים לא ציינו את הארוע וגילו קמצנות רבה בעזרה לנו לציין הארוע. דר' מוסטפא חליל, מאדריכלי השלום ושומרי נחלתו במצרים, ביטל את בואו המתוכנן לכאן ורק אחרי הסיום הטוב של פיסגת עמאן הודיע, כי יבוא וכי „נפלה אי הבנה". עם כל מורת־הרוח שמעוררות בנו תלונותיו של יצחק שמיר על שמצרים מעכבת בעד הנורמליזציה, יש להודות שמצרים אינה עוורת די כדי להפריך תלונות אלה. טוב שדר' חליל הגיע בסופו של דבר. אבל חבל שרק הוא, וחבל שרק אנו מתייחסים לבואו של סאדאת לירושלים כאל יום חג.

חסם בגרון

עוד ישיבת ממשלה היתה ביום ראשון מבלי שעלה בה בכלל עניין השביתה ברשות השידור. הממשלה מתייחסת לשביתה זו לא רק כאל לא־מיטרד אלא כאל דבר לא־קיים. ממשלות בכלל והממשלה הנוכחית, הדו־ראשית, בפרט, אינן אוהבות הטרדות, אוהבות שקט. מתמשכת לה שביתה כבר ששה־שבעה שבועות והם יושבים בחיבוק ידיים, נהנים כביכול משיתוף הפעולה של העם בשמחה על סגירת מקורות מידע עיקריים: רדיו וטלוויזיה מונופוליסטיים.

חלומו של כל שלטון. יש עוד כמה עתונים, אבל הם כמגעו הקל של היתוש לעומת כל מלחמות המצלמה, המביאה את הפוליטיקאים אל הסלון כפי שהם באמת. עבור רובם המצלמה היא סיוט. מעטים מאוד נראים ונשמעים כמו ג'ון קנדי. הם פועלים, בעצם, לפי אינסטינקט ההישרדות. העניין הוא, שתפקידה האלמנטארי של הממשלה הוא לנהל את ענייני המדינה. לדאוג, שהמדינה תתפקד ותספק לאורח שרותים בכל התחומים. אם הממשלה אינה יכולה לדאוג לכך, מי צריך אותה בכלל. זה הרי הגיון קיומה.

אותו משחק דמוקרטי שמאפשר לטלוויזיה ולרדיו ולעתונות לשבת כחסימה בגרון של הפוליטיקאים, הוא המשחק שמאפשר להם להבחר לתפקידיהם אחת לארבע שנים. התעלמות משביתת התקשורת האלקטרונית הממלכתית היא מעילה בתפקיד ומעילה באימון. גם אם בצומת הטלוויזיה והרדיו יש שוב אינטרס משותף לשמיר ולפרס ואחרי פעולתם המתואמת לא לחקור את השב"כ) — לא צריך לוותר להם ולהתפס לתמונת הקונסנזוס שובת הלב.

התפקיד של העתונות היום הוא לא לתת להם מנוח עד שהטלוויזיה והרדיו יחזרו לשדר.

לא נעים

יורם אטינגר, הקונסול הכללי של ישראל ביוסטון, טקסס (מינוי פוליטי), המיועד לרשת את דר' ישראל פלג כמנהל לשכת העתונות הממשלתית, פרסם בראשית אוגוסט מאמר ב„ריילי אוקלהומן", בו תקף בחריפות את ברה"מ כמקור הטרור הבין־לאומי. הוא אף הסתמך על ציטטות מקארל מרקס, לפיהן המליץ על טרוריזם מהפכני בקיצור־דרך מהתברה הקפיטליסטית לחברה הסוציאליסטית.

הכתבה נראת צורמת ביותר לציר ההסברה בוושינגטון אשר נעים, אשר שיגר לאטינגר מכתב נזיפה. צורת התבטאות זו, כתב, אינה תואמת היום את הפוליטיקה הבין־לאומית והבין־מעצמתית ואינה הולכת כד בכד עם הרצון לקיים דיאלוג ויחסים דיפלומטיים בין ישראל וברה"מ.

נעים אף ציטט את הקטע החשוב מנאום ראש הממשלה בכנסת בקשר לברה"מ, בו אמר שמיר, כי הוא מכיר בקיום אינטרס סובייטי במזרח־התיכון (הד מאמר, אגב, פורסם חודשיים לפני הנאום). לסיום כתב נעים, שלא נראה לו מתאים, שקונסול כללי יכתוב טור עתונאי, במיוחד כשהכותב מזוהה כנושא תפקיד, שלא לדבר על כך שהוא מערב פובליציסטיקה בשליחות ציבורית ממלכתית.

דברי אלוהים חיים. נעקוב אחרי אטינגר כשהוא יגיע לירושלים, נראה אם יעצב מדיניות גם כמנהל לשכת העתונות הממשלתית.

[illegible]

תסריט אבסורדי

נתאר לעצמנו את התסריט הבא: ארבעה ישראלים ווילוניים יוצאים לנסיעה בכנסת, נתקלים בהפגנה דתית, יורים והורגים את אחד המפגינים. לאחר יומיים הם משוחררים מ„חוסר הוכחות". בצאתם מבית המשפט הם מתקבלים על־ידי חבריהם בשירה ובריקודים. חברי כנסת המגיעים למקום מצהירים: כל רתי שיזרוק אבן צריך לדעת שיקבל כדור. תסריט כזה הוא, כמובן, אבסורד וזוועה. אפילו החילוני הקיצוני ביותר, שונא הדת הקשה ביותר, ידחה אפשרות כזאת בחרדה ובשאט נפש. מדוע, אם כן, מוכנה החברה הישראלית להשלים עם מצב בו נוהגים בדיוק כך באוכלוסיה הפלשתינית?

ראובן רוזנבלט, ראש מתנחלי גוש קטיף, קרא לשלול את זכויות האזרח מכל האזרחים הערביים — 17% מאזרחי ישראל. שבוע לאחר מכן יצאו אנשיו של רוזנבלט והרגו נערה בת 16 בדיר אל־באלח, ועוד יותר ורוביהם, של המתנחלים נטויים עד מתי

ד"ר שלמה רוזנבאום־נריקים, ת"א

קשקוש ובזבוז

יהיה מספר הפרופסורים אשר יהיה, ועדת שושינסקי והחלטותיה עם השלכותיה הן בזמן זמן אחר גרול, קשקוש חברתי וכלכלי.

השאור שבעיסה בתוכנית הוועדה הוא הרעיון לבטל את קיצבאות הילדים. כנראה שאין לחברי הוועדה הידע הפשוט והכמה החיים שטוב להחזיק ציפור אחת ביד (כיתוב לאומי מרדכי ציפורי) מאשר עשר ציפורים על העץ בדמיון, חלום באספמיה, רעיון שיטות מהומות, אם מישהו יקח אותו ברצינות.

יצחק קפלן, תל־אביב

המלח

עכשיו זה שקוף. החברה הישראלית — אלימה, מושחתת, חולה — לא יכולה לשאת את ותנועה הקיבוצית, המסמלת בעיניה את היפוכה, את כל הדברים שהיא איננה. חרף מגמיו ולמרות קשיין, הקיבוץ הוא אי נקי בים מזוהם. הוא כמלח על הפצע המתות של ההוויה הישראלית. היא רווה ונגעשת בו, מייסרת אותו בנשך ובריבית שערורייתית שאין היגיון כלכלי בעולם העשוי להצדיקה.

היא מביטה בנו, הקיבוצניקים, ורואה את כיעורה. היא מטיחה בנו דברים כדי להרחיק עדות מעצמה. עכשיו זה שקוף — לא הפצע הוא סיבת הכאב שלה, אלא המלח הנזורה עליו ומעצימו.

אברהם שרון, עין השופט

חילופין עם סוריה

בישראל מוכנים לשלם 20 אלף דולר לערבי הרוצה להגר. בסוריה לא נותנים כלל ליהודי להגר, ואף דורשים ממנו ערבות של 20 אלף דולר במקרה הנדיר שקיבל היתר יציאה ומני מהמדינה. בעולם הערבי לא נשמעה כל מחאה על נוהג אכזרי זה. לעומת זאת, נזעקו חוגי השמאל בישראל וחוקעו מיד את רעיונו של השר יוסקה שפירא.

הפיתרון ההגיוני לדעתי הוא — חילופי אוכלוסין עם סוריה. הערבים שנמאס להם לחיות תחת השלטון הציוני, ומעוניינים לחיות תחת משטר ערבי, יהגרו לסוריה. השלטונות שם יעבירו להם את 20 הדולרים שכל מהגר יהודי ישלם עבור אשרת ההגירה לישראל.

שמואל עולם, ירושלים

ביורוקרטיה

עליתי לישראל ב־1980, אבל רק בשנת 1982, קיבלתי ממשרד הבריאות רשיון עבודה. ב־1982 גויסתי לשלוש שנים לצבא כרופא. ב־1986 התחלתי לעבוד במשרד הבריאות ולמרבה הפלא התברר, שמשרד הבריאות אינו מכיר ברשיון העבודה של משרד הבריאות. נס הביורוקרטיה הישראלית. גופים שונים במדינת ישראל מכירים ברשיון עבודה של משרד הבריאות חוץ ממשרד הבריאות עצמו סניתי רבות לשרת הבריאות ואין תגובה.

אני דורש מראש הממשלה להכריח את משרד הבריאות לכבד את החלטתו ברשיון עבודה של משרד הבריאות, או לשחרר אותי מהאזרחות הישראלית. אינני מוכן להיות אורח של מדינה שאינה שומרת על זכויות האזרח שלי מפני הביורוקרטיה.

ד"ר גורביץ, ירושלים

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים בשל חוסר מקום. קוראים וחותמים מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.
המערכת

וכאשר „יענו" אותם

הצעת התקציב לשנת 88/89, שהוגשה השבוע לראש הממשלה וכבר זכתה לעידודו ותמיכתו הנלהבים, מעוררת את התגובות המעט מתבקשות, וחייבים להודות, גם השבלוניות, המשופשפות והשחוקות מרוב שימוש:

האוצר מחפש את המטבע מתחת לפנס במקום לבקש אחריו במקום בו הוא נמצא.

השכירים דומים לאותו סוס מן הסיפור העממי, שכאשר כמעט הצליחו להרגיל אותו לעבוד ללא מזון הוא קם והתפגר לו לפתע.

מוטב להיות עשיר ובריא מאשר עני וחולה.

למרות שהתגובות אינן מפתיעות חייבים לומר שהן, במקרה הזה כמו במקרים אחרים ובתקציבים האחרונים, בסך־הכל נכונות. אפילו תמיכתו המיידית והמוחלטת של יצחק שמיר בתכנית הקיצוצים, מהירות חשודות בגלל הזמן המועט שהיה בידיו ולעיניו (אחרי הניתוח) לעיין בהצעת התקציב, היתה צפויה אם מביאים בחשבון שהדיבורים על טובת העמלים וההמונים היו תמיד לא יותר ממס־שפתיים, הבחנה הנכונה גם ביחס למרכיב הגדול השני של ממשלת האחדות הלאומית שיצטרף ודאי להצעת התקציב המוצעת תוך מחאה שקטה ובקול רפה, אם בכלל.

לכאורה, כאן המקום וזה הזמן לפתיחה חריפה בנקיטת לשון של אזהרות כלפי האוצר והממשלה ביחס לתקציב המוצע. זה לא עזר בעבר וספק אם זה יעזור גם בהווה. אבל יש מקום לנסות ולבחון שוב את ההיגיון הכלכלי, המקצועי, העומד מאחורי הצעת התקציב. ברור שהממשלה, ובמקרה הזה מדובר בכל ממשלה, לא תאשר את מלוא הקיצוץ הנדרש על־ידי האוצר, אבל מה שמעניין אותנו הוא, במקרה הזה, לאו דווקא שיעורו המדוייק של הקיצוץ שיבוצע, בסופו של דבר, אלא ההיגיון שמאחורי המשך הקיצוצים. הטעם העיקרי — מניעת חידוש האינפלציה, או אפילו ריכויה והורדתה לעבר הארץ המובטחת של סיפרה אחת (אגב, גם 9% שנתי זאת סיפרה אחת). כדי להשיג מטרה זו חייב התקציב להיות מאוזן, קובע ההיגיון של אנשי אגף התקציבים.

הורדה באמצעות העלאה

הצרה בכל הטיעון הזה היא, שהתקציב כבר מאוזן ואפילו נוצר בו, לראשונה במקום גרעון תקציבי, עודף תקציבי, עובדה שלא הפריעה לאינפלציה להישאר ברמה של 16% בשנה. מטרת הקיצוץ היא לפי־כך שמירה על העודף התקציבי הנוכחי, ואפילו העמקתו. הבעיה שהדרך המוצעת היא, אם להתבטא בזהירות, מוזרה. האוצר מציע להוריד את האינפלציה באמצעות... העלאת המחירים של מוצרי היסוד. אם נתעלם לרגע, רק לצורך הדיון, מההשלכות החמורות והשליליות של צעד כזה על רמת החיים, הנמוכה בלאו הכי של השכבות החלשות, הרי יש בכך דבר והיפוכו — קיצוץ סובסידיות, שהן חלקיות ומצומצמות מאד מיולי 85, רק מאיץ את האינפלציה.

גורם אינפלציוני אחר, חמור גם הוא מבחינה חברתית, היא ההצעה להטיל אגרה של 4 ש"ח לביקור אצל רופא ו־10 ש"ח היטל אישפוז. כל זה, כאשר ממשיכים לקיים את המדיניות המוניטארית הפסולה של ריבית גבוהה מאד, המהווה כיום המאיץ האינפלציוני העיקרי. נכון שכאשר פורצת אש בערבה מומלץ להבעיר אש נגדית כדי להינצל. כלל זה, למרבה הצער, אינו חל על האינפלציה. זאת, משום־מה, כאשר שופכים עליה חומר דליק דווקא מגבירה את אישה.

מי נוסע באוטובוסים

אני מתקשה גם להבין את ההיגיון הצרוף המונח ביסוד התאווה לחסל את הסיבסוד הקטן והמצומק שנותר לתחבורה הציבורית. בניגוד לסיבסוד הלחם, החלב ומוצריו והעוף, הסיבסוד לנסיעה ניתן למעשה לנצרך, כלומר, רק זה שקונה כרטיס אוטובוס נהנה מהסיבסוד. במילים אחרות הנצרך מקבל ישירות את הסיוע ולכן אין חשש שהעשירים ייהנו מן הסובסידיה אלא אם הם יחליטו, לא ברור מדוע, להסתכן בנפשם ובגופם לנסוע באוטובוס.

המשך ההתנכלות הגובלת בגזל לקיצבת הילד הראשון ולקיצבאות בכלל, משתלבת במסקנות המתבשלות במטבח הלא־כשר של ועדת ששינסקי. גם אם יבצעו מגישי התקציב רק חלק מתכניתם, הרי יחד עם גזרות ששינסקי צפויים חיים קשים למעוטי היכולת. אולי מבקשים מעצבי המדיניות להגיע למצבה של ארה"ב, עליה אמר פרופ' שלמה אבינרי שהיא הגיעה לכך ש־80% מאוכלוסייתה חיים ברמת חיים שלא היתה כמוה בהיסטוריה במחיר הפקרה מוחלטת של עשרים האחוזים הנותרים של האוכלוסייה.

לוי מורב

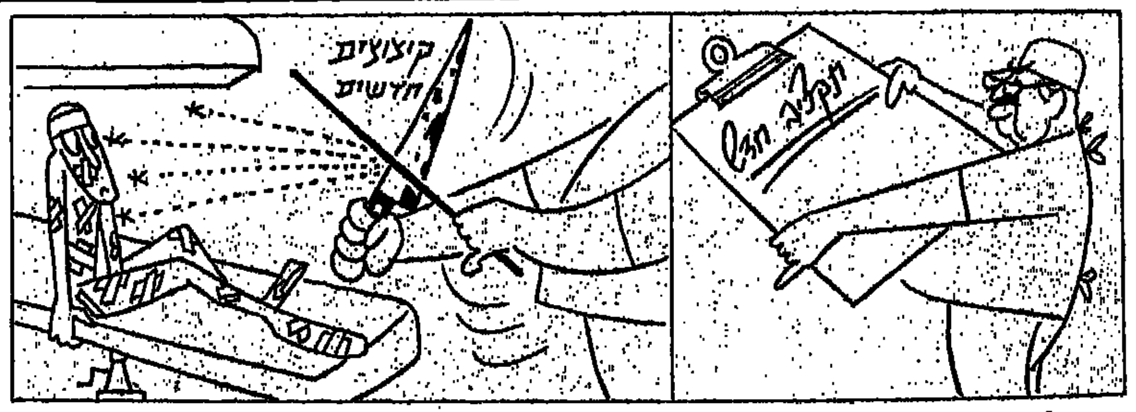

מנכ"ל כי"ל:

מרוויחים פחות אך מחזיקים מעמד

● ירידה של 50% ברווח נטו של כימיקלים לישראל

הרווח נטו הכולל של חברת כימיקלים קטן ב־50 אחוז בשנת המאזן 86/87 שהסתיים ב־1 במארס 1987 לעומת שנת המאזן 85/86 שהסתיימה ב־31 במארס 1986 — 27.3 מיליון לעומת 54 מיליון דולר.

הרווח ברוטו ב־86/87 היה כ־191 מיליון דולר לעומת 223 מיליון דולר בשנה שלפני כן. מהמאזן עולה, כי המכירות בחו"ל הגיעו ל־814 מיליון דולר ב־86/87, לעומת 755 מיליון דולר בשנה הקודמת, כלומר עלייה ביצוא. בשוק המקומי חלה ירידה קלה במכירות, כך שס"ה המכירות היו כ־919.4 מיליון דולר ב־86/87 לעומת כ־866.7 מיליון דולר ב־85/86. הגורמים שהביאו להקטנת הרווח היו: עלייה בהוצאות השיגור מהנמלים,

רפי איתן
יש לו סבלנות

עלייה במחירי השירותים והשיווק, גידול של כ־14 אחוז בעלות העבודה ושל למעלה מ־35 אחוז בהובלה ועבודת קבלני משנה. הפחתת הוצאות ייצור אחרות עלה. השורה התחתונה מצביעה על ירידה בהכנסות. „כימיקלים לישראל" כוללת יותר מ־25 מפעלים.

רפאל (רפי) איתן יו"ר מועצת המנהלים של כי"ל, טוען כי החברה ירדה בהכנסותיה, אך לא הפסידה. לדבריו, בשנת העבודה הבאה יגדלו ההכנסות בשיעור מרשים.

מצב חברות הדשנים באירופה, ובארה"ב אינו טוב, אומר איתן. באירופה יש מפעלים שנסגרו ולא ייפתחו עוד ויש מפעלים שנסגרו ומחכים לשיפור המצב, בכי"ל זה לא קרה, לכן הוא מקווה שההכנסות יעלו.

כי"ל פועלת בשני תחומים: דשנים, חומרי גלם ודשנים מוגמרים, וכימיה, כאשר חומר הגלם הוא ברום ושורה ארוכה של תרכובות ברום, וכן מגנזיום ותרכובות מגנזיום. איתן אומר, כי שוק הדשנים היה ויהיה תמיד נתון לתנודות, תנודות המקבילות לייצור החקלאי. כל מה שקורה בענפים החקלאיים יש לו השלכה על הדשנים. את השימוש בדשנים אפשר להשוות לשימוש במזון, כלומר אי־אפשר בלעדיהם. איתן מרגיש את מה שהוא מכנה תזוזות החקלאות בעולם, תזוזה ממדינות מפותחות למדינות מתפתחות. החקלאות זזה מצפון־אמריקה לעבר מדינות במרכז אמריקה ובדרומה. באירופה קורה תהליך דומה. החקלאות נעה ממדינות התעשייה המפותחות לדרום־מערב — לספרד, למזרח יוון ותורכיה, לדרום־מערב — לארצות המגרב, ולמזרח — ישראל, קפריסין. לחלק מן המדינות הללו יש מפעלי דשנים משלהם כמו מרוקו, טוגו, ירדן, סוריה, סנגאל ואתיופיה. ארה"ב משבירת הבר של העולם בגרעינים, סיבסדה את הגרעינים. כתוצאה מכך גדלו השטחים. בשנתיים האחרונות הקטין הממשל את הסיבסוד, בגלל מלאים גדולים. התוצאה — הקטנת שטחים וירידה בצריכת דשנים. פועל יוצא מכך הוא עודף ייצור של דשנים וירידת מחירים. בתוך המערכת הזאת, שהיא מערכת כלל־עולמית, פועלת כי"ל, ופועלת בהצלחה, קובע איתן.

„שוק שבור"

לדבריו, עלות הייצור הממוצעת של פוספטים ואשלג, המשמשים לייצור דשנים, היא נמוכה בהשוואה עם עלות ייצור במפעלים אחרים, ולכן כאשר המחירים יורדים, כי"ל מרוויחה פחות, אך מחזיקה מעמד. איתן מציין, כי במשך השנים פיתחו בכי"ל מוצרי המשך, כולל המוצר הסופי, שכי"ל מגיעה איתם לרשתות השיווק המביאות את המוצר אל ביתו של האיכר. כי"ל מוכרת מוצריה באירופה ובארה"ב ויצרה לעצמה שווקים מוגדרים. איתן מגדיר שוק כזה „שוק שבור", דהיינו שוק שלכי"ל אין מתחרים בו. בשל המוניטין והאיכות, בשנת 1985/86 מכרו כל מה שהיו מסוגלים לייצר, ואם היה עוד, יכלו למכור.

באשלג המחירים ירדו מ־7 דולר לטונה ב־85/86 ל־60 דולר הטונה ואף פחות מזה. לדעת איתן, בשנה הבאה יחזרו ל־75 דולר לטונה ויותר. הפוספטים נמכרים ב־32 דולר לטונה. לפני שנתיים היה המחיר 40 דולר לטונה, לכך יש להוסיף שהדולר ירד.

תעשיית הברום של כי"ל מורכבת ממספר חברות. מפעליה הבסיסיים של חב' הברום נמצאים בסדום, מפעל תרכובות הברום נמצא ברמת חובב בנגב, וכן מפעל בהולנד. לפני 20 שנה היה הברום מוצר עיקרי, כיום, מתוך היקף ייצור של 200 מיליון דולר, ייצור הברום מהווה רק 20 אחוז. במשך השנים פיתחו 60 מוצרי ביניים של ברום המיועדים לצרכנים. המוצרים הברומיים מיועדים לתעשיית הפלסטיק, והעץ. אחד המוצרים שתופס גובה הוא מקבוצת מעכבי הבערה, תחום שהולך וכובש את מקומו בשוק. מוצר ברומי אחר מיועד לקידוחי נפט בים, וגם הוא נעשה מבוקש בשוק העולמי, מציין איתן. יש שלוש חברות ברום, שתיים בארה"ב והחברה הישראלית. „זה כבוד גדול, אך זה מחייב".

יש עתיד להתפלה

במסגרת כי"ל פועלת חברת „הנדסת התפלה", המייצרת מתקנים להתפלת מיים. לדברי איתן, הוא ניסה לקדם את נושא ההתפלה תוך בניית תחנת הכוח החדשה של חברת החשמל בקצ"א אשקלון, אך לצערו, זה לא יצא אל הפועל. באחרונה נחתם הסכם בין משרד האנרגיה, כי"ל וחברת החשמל לפיו בתחנות שייבנו בעתיד, אחת נוספת באשקלון ועוד אחת בחיפה, יקימו מתקני התפלה. איתן משוכנע שיש צורך במתקני התפלה. מחיר הייצור של קוב מים מותפל בשלב הראשוני נע בין 40 ל־48 סנט. זה, אומנם הרבה בהשוואה למחיר קוב מים, אך יש לזכור שמדובר בקוב מים מותפלים נטו, שאין בו מליחות בכלל. למים אלה אפשר להוסיף מים מלוחים וככך להוזיל את המחיר, וזאת רק בהתחלה. צרכי המים מתרבים והולכים, במיוחד בצריכה ביתית ותעשייתית, והמקור הגדול שטרם נוצל הם מים מותפלים — יש להם עתיד.

בלי עניינים אישיים אי־אפשר וכי"ל, כמו בחברות אחרות, יש בעיות, איתן רוצה באלוף (מיל) חיים ארז כממלא מקום לזורם זיו הפורש מתפקידו כמנכ"ל. לכך יש מתנגדים, בעיקר באוצר, איתן אומר „יש לי סבלנות", במיוחד כשהוא יודע שתפס את מקומו בחברה.

חיים מרגלית

חדשות המשק

נבחן מיזוג „גולדפרוסט" עם „פרי הגליל" או „מילואות"

בהנהלת „כור" נבחנות בימים אלה הצעות למיזוג בין חברת „גולדפרוסט", המייצרת מוצרי מזון מוקפאים, למפעל „פרי הגליל", העוסק בייצור שימורים וכמזון קפוא, או למפעל „מילואות" של התעשייה הקיבוצית. כמו כן, עדיין לא הוסרה סופית ההצעה למזג בין „גולדפרוסט" ו„סנפרוסט", השייך לקונצרן „כלל".

נודע, כי בהנהלת „כור" מעדיפים את אחת משתי האפשרויות הראשונות, כלומר מיזוג במסגרת הקונצרן או עם התעשייה הקיבוצית. תוכנית כזאת גם תואמת את המדיניות החדשה של צמרת חברת העובדים, המבקשת למזג גופים בין הקונצרנים הגדולים שלה. במקביל חוששים בהנהלת „כור" מההשלכות של מיזוג „גולדפרוסט" עם „סנפרוסט", כיוון שהוא יצור מונופול חדש בענף המזון הקפוא. מקור בכיר בחברת העובדים אמר, כי העניין במיזוג כזה הוא דווקא מצד „כלל", אולם בהנהלת „כלל תעשיות" הכחישו אתמול שהקונצרן מאיץ ב„כור" לדון בנושא.

מנכ"ל „גולדפרוסט", יעקב הברפלד, אומר כי עתה לא מדובר על מיזוג עם „סנפרוסט". בתשובה לשאלה בדבר הקשיים הכספיים של „גולדפרוסט" אומר הברפלד, כי אינו זוכר במדויק מה היה ההפסד של המפעל במאזן לסוף יוני 87.

תזכורת: „גולדפרוסט" דיווח בסוף יוני על הפסד של 3.14 מיליון דולר.

אודי נחשון

ריבית החובה — 34.5% לשנה

ב־12 החודשים שחלפו עד סוף אוקטובר 87 הסתכמה הריבית הריאלית על משיכות היתר ב־34.5 אחוז לשנה — כך עולה מחישובי כלכלני המכללה הפיננסית. עוד עולה מנתוני האשראי, כי באוקטובר היתה ירידה קטנה בשיעור הריבית האפקטיבית במשיכות היתר, ובשל עליית המדד בחודש הקודם, בשיעור 1.5 אחוזים, הסתכמה הריבית הריאלית באוקטובר ב־1.7 אחוזים, לעומת 2.5 אחוזים בספטמבר.

בהלוואות מט"ח בדולר אמריקני, לזמן קצר, היתה הריבית באוקטובר (במונחי שקלים) כ־1.5־ אחוזים, כלומר עלות ההלוואות בדולרים היתה שלילית. נתון זה נובע מתיסוף השקל לעומת הדולר באוקטובר בשיעור של כ־2 אחוזים, ובמקביל מרמת האינפלציה הגבוהה בחודש שעבר.

א.נ.

האטה במכירות יהלומים

האטה ניכרת נרשמה בשבועות האחרונים במכירות ענף היהלומים, בעקבות המשבר בשוקי הכספים בעולם, וכמה יהלומנים גדולים מדווחים על שפל שלא זכור להם מאז המשבר בענף, לפני כשש שנים.

עיקר המכירות בתקופה זו של השנה מיועד לחג המולד, שבדרך כלל מרכז מכירות בשיעור 40־50 אחוז מכלל המכירות השנתיות. בבורסת היהלומים אומרים, כי המכירות בחג המולד ישמשו מבחן לחודשים הראשונים של 1988, כיוון שאם יהיה גם שפל במכירות לא יתחדש מלאי היהלומים בתחילת השנה הבאה, והענף עלול להיגרר לשפל חדש.

נשיא בורסת היהלומים, משה שניצר, אומר כי יש אומנם האטה במכירות, אולם זו האטה עונתית, מאחר שמרבית היהלומים המיועדים למכירות חג המולד כבר עוברו בספטמבר ובאוקטובר. לדבריו, גם אם ההאטה תימשך אין לצפות למשבר בענף, דוגמת המשבר ב־81, שכן המלאי היום איננו גדול יחסית.

א.נ.

מאזני 87

גידול של 200% בברקליס־דיסקונט

בנק ברקליס־דיסקונט סיים את תשעת החודשים הראשונים של השנה ברווח נקי של 21.7 מיליון ש"ח — גידול של כ־200 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד. היקף המאזן גדל בתקופה זו בכ־9 אחוזים, ל־1.3 מיליארד ש"ח. ההון העצמי של הבנק הגיע בסוף ספטמבר ל־87 מיליון ש"ח, גידול של כ־32 אחוז לעומת סוף 86. התשואה נטו על ההון העצמי, בחישוב שנתי, מסתכמת ב־44 אחוז.

בנק אמריקאי־ישראלי, מקבוצת בנק הפועלים, סיים את תשעת החודשים הראשונים של השנה ברווח נקי של 8.1 מיליון ש"ח, לעומת רווח של 2 מיליון ש"ח בכל 86. התשואה נטו על ההון העצמי הגיעה ל־39 אחוז. גידול נרשם ברוב סעיפי המאזן, שהסתכם ב־764 מיליון ש"ח.

„לאומי ושות'", בנק להשקעות מקבוצת בל"ל, סיים את תשעת החודשים הראשונים של 87 עם רווח נקי של 2.1 מיליון ש"ח, לעומת 320 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

חברת „אמפל", מקבוצת בנק הפועלים, ממשיכה לשפר את רווחיותה גם ברבעון השלישי של 87. הרווח הנקי של החברה ברבעון השלישי של השנה הסתכם ב־2.3 מיליון דולר, ובתשעת החודשים מינואר עד ספטמבר ב־5.2 מיליון דולר. נכסי החברה בסוף ספטמבר הסתכמו ב־1.2 מיליארד דולר וההון העצמי ב־104 מיליון דולר.

א.נ.

מבזקים כלכליים

הפחתה לעצמאים

■ ראשי לשכת ארגוני העצמאים בישראל, ל. ת. ב. הגיעו להסכם ראשון בסוגו עם האוצר, מס הכנסה וביטוח לאומי, לגבי ההתחשבנות הסופית על דמי הביטוח הלאומי לשנת 87, על תיקון הפרשי היתר לשנת 86 ועל המשך הפחתת דמי הביטוח הלאומי בשנת 88 והתאמת שיעורי הניכוי ממס העובדים מכך. בפגישה עם סגן נציב מס הכנסה משה גביש, בהמשך למו"מ עם נציגי אגף התקציבים של האוצר, סגן הממונה אוהד מראני ויוסי ברגר ונציגי הביטוח הלאומי, סוכם על הפחתת 2.7% משיעור דמי הביטוח בחשבון הסופי לשנת 87 כלומר, הפחתה של כ־17% ל־13.2% דמי ביטוח, שתימשך גם בשנת 88. סעיף מרכזי בסיכום שהושג קובע, כי משנת 87 תחושב ההכנסה החייבת בדמי ביטוח ללא דמי הביטוח המוכרים לניכוי, כפי שהמליצה בשעתה ועדת דיין ואימץ שר העבודה קצב — הפחתה של כ־11% בתשלומי הביטוח לכל מי שנמצא מתחת למקרת התשלום.

הצלחה ל„שקל הרווחי"

■ עשרות מיליוני שקלים הופקדו מתחילת נובמבר בפקדון החדש, „השקל הרווחי" של בנק הפועלים — מסר דובר הבנק. מדובר בהפקדות לתקופות של עד 12 חודש. הריבית שחלה על כספי הפיקדון היא בשיעור „פריים" בתוספת 55 אחוזים לשנה (כיום — 20 אחוז לשנה), כך שמדובר בריבית ריאלית של 8.5 אחוזים לשנה.

מקנדה לתחנה

■ משלחת אנשי עסקים מקנדה עומדת לבקר בישראל לבחינת אפשרויות ההשקעה בפרוייקט התחנה המרכזית החדשה בתל־אביב, בעקבות מעורבותו של המתכנן היהודי מטורונטו סטנלי ויתקין בתכנון מחודש של הפרוייקט. ויתקין תכנן את מרכזי הקניות הגדולים בעולם, בקנדה ובארה"ב.

תקן תנורים

■ ארגון יצרני תנורי בישול ואפייה בהתאחדות התעשיינים תובע ממשרד התמ"ס וממכון התקנים להחיל תו תקן חובה גם על תנורים המיובאים מחו"ל ולהתאים את דרישות מכון התקנים הישראלי לתנורים המיובאים מחו"ל, כפי שהתעשיינים הישראליים מתחייבים בשוקי העולם — מסר שרגא ברוש, יו"ר הארגון. תביעת יצרני התנורים באה על רקע היקפי היבוא של תנורים מחו"ל, שגדל ב־50% בתשעת החודשים הראשונים של השנה לעומת התקופה המקבילה אשתקד. לדברי ברוש, כיום נמכרים כ־2,500 תנורים מיובאים לחודש, לעומת כ־1,500 בשנה שעברה.

ערך: לוי מורב

מנהג כושל לנהג מירוצים

את מצבה של מפ"ם ניתן להמשיל לנהג הישראלי. הטעויות הן על אחריותו, אך הוא תמיד ממתין לנס ■ אפשר וצריך להתארגן לפני הבחירות ■ הצעות לאימוץ

מאת יגאל וילפנד

אפשר אולי, להתחיל במשל. לדמות את מצבנו, מצבה של מפ"ם, למצבו של הנהג הישראלי המצוי, הנוסע בתוך שיירה ארוכה, נניח על כביש הסרגל, בחזרה מבילוי של סוף־שבוע בכנרת. ראשית הוא טועה בכך, שבחר בכביש הסרגל. הוא בשיירה הלא־נכונה, חם ונמאס כבר, מצפצפים וצועקים, כמה פעמים ניסה לעקוף שמאלה, אבל בכל פעם שהחל לצאת היסס ובינתיים הגיעה השיירה ממול.

מימין הוא רואה כל מיני „האפרים", המנסים לעקוף דרך השדות, אבל גם הם מוצאים עצמם לאחר זמן מה תקועים מחדש בשיירה, ואז ברגע הכי פחות מתאים הוא פונה שמאלה ומתחיל לעקוף. מרחוק הוא רואה את אורות השיירה שבאה ממול, לחזור לשיירה מימין הוא כבר לא יכול, כי תוך רגע נסגר הריווח ואין לו כבר מקום. משמאל אין דרך, צריך לסלול אותה וכבר מושיך וכאוטו נמצא כל היקר לו — אז איך ממשיכים?

לגבי המשל זוהי אחריותו של הנהג. לגבי הנמשל של ההנהגה, והיא מסרבת להחליט. מחכה שההיסטוריה או הסטיכיה או איזה נס יכריעו בשבילה, בשבילנו. כשאפשר וצריך היה לקום כלומר, לצאת מן המערך לפני יום־כיפור ולבטח אחריו, לפני המהפך ולבטח אחריו, לפני מלחמת־לבנון וודאי שאחריה, לא נעשה הדבר וברגע הכי פחות מתאים עזבנו את המערך, ודבר נכון שנעשה באיחור כה רב ובזמן הלא נכון, תוצאותיו קשות.

לאחר עזיבתנו את המערך היינו צריכים לעשות מייד כמה דברים והלשון היא — „היינו", כי גם אם כחלק מן הרעיונות תמכנו כבר אז, אי־יכולתנו לשכנע ולהזיז דברים גורמת לכך, שהאחריות חלה עלינו גם כן. הפעולות שאותן היינו צריכים לנקוט הן: ● שינוי שם המפלגה והקמתה של מפלגה חדשה, שבמרכזה מפ"ם והקבה"א עם כוחות נוספים. ● הפיכת „על־המשמר" לעתון ערב יחיד בישראל במטרה להגיע למאה אלף קוראים ויותר. ● הצמדת קיבוצים לפרוייקטים חינוכיים ואחרים בערים ובעיירות. ● שינוי כל דפוסי עבודת המפלגה בעיר ובקיבוץ מרגם הסניף ושיטות עבודה שהיו נקוטות בחלקם ב„שלום עכשיו" ועוד...

לצערנו, לא הצלחנו בכך. אולי מלבד פעילות מצויינת בקרב ועדי העובדים שגולת הכותרת שלה ארגון ועדי־העובדים שליד מפ"ם. בשאר השטחים נידמה, שאנחנו מצויים במצב די דומה לזה שהיינו בו לפני שלוש שנים, למרות שהפעילים שעובדים במפלגה ומקדישים את כל זמנם ומרצם וחברינו בכנסת, עושים עבודה מצויינת. בכל זאת, ההר בקיבוצים וחשוב הרבה יותר, בשאר חלקי החברה הישראלית — קטן.

איך לשנות

מה אפשר להציע במצב הנוכחי? אני מצטרף לחלק מדבריו של אהרון אפרת, במאמרו ב„על המשמר" (8/11/87) באותו החלק הנורא לקיבוץ־הארצי לכוון את מה שנקרא — „התהליך הרעיוני" כולו לעבר התחום הפוליטי. הצעתי היא — שארבעת החודשים, שעד לוועידת מפ"ם, יוקדשו לנושא הכרת מפ"ם, עמדותיה ואנשיה ובחירתה בה. כל קיבוץ וכל סניף יעסקו בשאלות המרכזיות של ציונות וסוציאליזם בימינו, במסגרת של חוגי־לימוד, הכרות עם אנשים ממגזרי מפ"ם השונים, סיורים ומפגשים בחוץ ובסופו של התהליך, החלטות בנושאים אלו כולל בנושאי הקולקטיביות־הרעיונית והדרך הליכתנו לבחירות.

ייעשה מאמץ להיפגש עם כל חבר וחברה ולקיים גם הליך של בחירה. מכיוון שחוששים, שלא־לצורך, ממיפקד, אף על פי שהוחלט עליו לפני 15 שנה, ניתן לבחור בדרך אחרת, כגון שכל חבר (ה) הכותר במפ"ם ירכוש בכספו הוא את תג הוועידה שערכו עשרה שקלים. והצירים לוועידה יבחרו על־פי מיספר הבוחרים האמיתי, לדוגמא, אם בעין־השופט ירכשו את תג הוועידה 200 חברים והמפתח לציר הוא חמישים בוחרים נקבל ארבעה צירים ולא תשעה כמובן מאליו וללא שום מאמץ, דבר זה יתן מימד אמיתי למיספר הבוחרים מרצון ומדעת, ויגביר את המוטיבציה להוסיף עליהם עוד ועוד...

עניין חשוב הוא שלקראת הוועידה יתנהלו שיחות רציניות בדרג הבכיר ביותר בין מפ"ם למפלגת העבודה ובין מפ"ם לר"צ, ותוצאות שיחות אלו וכל הצעה אחרת יובאו לפני הוועידה להכרעה ולהחלטה על דרך הליכת מפ"ם לבחירות. נכון שלפני שנתיים לא מפ"ם הכשילה את המו"מ עם ר"צ, אך עתה יש לעשות נסיון נוסף, יש הבדל עצום אם נלך לבד לאחר ניסיון אמיתי נוסף להיברות, ולא שנהיה אנחנו אלה, שדחו את ההצעה ללכת במשותף.

ר"צ באין ברירה

נידמה לי, שמאלה המדברים היום כל־כך בלהט על מפ"ם עצמאית, יש רבים הרואים בכך מהלך ביניים בדרך חזרה לעבודה והם אלה שתמכו כל השנים במערך, לא ראו בזמן את הבעיה הפלשתינאית ותמכו במלחמת לבנון בראשיתה. אחרים, והם הרוב להערכתי, בהנהגת מפ"ם הנוכחית, מדברים על מפ"ם העצמאית מתוך כוונה להחליט רק לפני הבחירות ואולי אז ללכת עם ר"צ. רק אלו שאינם לוקחים בחשבון או טועים בכך, שהם חושבים, שניתן יהיה או לשנות משהו. אני אישית, אתמוך בעצב ומתוך אין־ברירה בהליכה משותפת עם ר"צ ואם זה לא יסתייע בהליכה עצמאית. לא בשמחה יש להצטרף לר"צ, כי יש בר"צ לא מעט התנשאות ודאגה אישית לקידומו של המנהיג (או מנהיגים). לא בשמחה, כי זהו גוף שיש לו מעט שורשים עמוקים בחברה הישראלית, ובמיוחד בישראל־השנייה, אך באין־ברירה משום שבנושא המרכזי והדוחף ביותר של חברתנו, נושא השלום והביטחון והצורך לפתור את הבעיה הפלשתינאית ולעזוב את השטחים הכבושים, מחשבתם כמחשבתנו ופעולתם כפעולתנו, וזהו היום גם צו סוציאליסטי וגם צו ציוני.

קהיר, כל שנה

(המשך מעמוד 6)

בשלום עם ישראל. זה לא פשוט בשבילם. גם לא פשוט בשביל היהודים.

דאוד מוסיף, כי אם זה היה תלוי בו, היה נותן היום את כל רצועת עזה למצרים, שהם יתעסקו עם 800 אלף הערבים שחיים שם, אולי המצרים היו מבינים או את הבעיות שיש לישראל.

הכל נהרס

הוא מדגיש את העוני של מצרים. בקהיר יש עכשיו 13 מליון תושבים. לפני 35 שנים, כשעלה לארץ היו, בה שני מיליון. הצפיפות נוראה. בגללה לא מצליחים לנקות את העיר. אפילו הרכבת התחתית, שהועלה לפני שלושה חודשים, כבר מלוכלכת. לא רואים מנקי רחובות, לא רואים מכונות נקיון, רואים רק את הצפיפות הנוראה ואת מיליוני האנשים שממלאים את העיר כמו נחילי נמלים. פעם, הוא מספר, בגדות של הנילוס היו בתי קפה קטנים, מקומות בילוי, גנים. כל זה איננו, נהרס, ובמקומם בתים רבי־קומות כאלה כמו שרואים אצלנו אבל מלוכלכים, מוזנחים, הביוב עובר על גדותיו ומקבלים שם הכל בהשלמה. פקיד מצרי עוזב עירית רגיל לבוא לעבודה בבוקר, לא לעשות כלום, לדחות הכל למחר, מחרתיים, לשתות תה, לשחק באצבעותיו ב„סבחה" ולהיות אריש. פעם זה היה אחרת. את המשרדים ניהלו יוונים, ארמנים, יהודים, והפקידים המצרים הקשיבו להם. כל זה לא קיים יותר וכל זה עוד זהב לעומת מה שנעשה בכפרים כהם שולטים הפקידים, האיכרים, יותר משהם דומים לבני אדם, דומים לבהמות עבודה.

ועם כל זה, המצרי ברוך בכל שמח בחלקו, מסביר פנים. אז אין פלא שדאוד ואשתו אומרים שהם מתגעגעים לקהיר ונוסעים לשם כל שנה. נרפאים מהגעגועים לאחר יומיים־שלושה, ואחרי שבוע עשרה ימים ומתחילים להתגעגע מחדש.

„שלום", אומר דאוד, „אם יהיה והלוואי שיתחזק, זה ענין של זמן וסבלנות. הכי חשוב," הוא מדגיש, „שיש שלום. ואז חיילים שלנו שעומדים נגד חיילים שלהם, אסור לשכוח זאת."

בעריכת עלינא תורי

תיאטרון

הצדק של אצדק

„מעגל הגיר הקווקזי" מאת ברטולד ברכט בתיאטרון „הבימה"

מאת חנה רוזנטל

נבהלת משחו מעריפת ראשו של בעלה, המושל הגרוזי גיאורגי אבאשווילי על־ידי המורדים, מואצת על־ידי להבות האש המלחכות את שארית הארמון, נקרעת בין רצונה לקחת איתה במנוסתה את מעיל הברוקאד לבין אי־יכולתה להיפרד משמלות הכסף, עומסת נאטלה אבאשווילי (אורלי זילברשץ — בנאי) על ידיה שמלות, ככל שנושאות אצילותיה השבריריות — עד שלא נותר בהן מקום לבנה, יחידה, לתינוקה מישל — ובורחת מן המלחמה.

באותו זמן ובאותו מקום נפרדת נערת המטבח גרושה ורנאדזה (יונה אליאן) מן החייל סימון חאחאווה (שלום שמואלוב) וכמנהג הארוסות מבטיחה לחכות לו עד... ועוד יותר, אלא שהיא עצמה אשמה בשיבוש הבטחתה. ברחמיה היא מחליטה להציל את חייו של מישל העזוב, ומשום שידיה ממלא ריקות היא מעמיסה אותו עליהן ומבריחה אותו מפני הרודפים את הפרס שהוכרז על ראשו ומן הסמל הרשע (חיים חובה). היא נישאת למשתמט המתחזה לחולה אנוש, כדי להרחיק את מישל מן הרעב ומן הצמא, למצוא קורת־גג לראשו — אפילו ליבה יוצא אל אהובה...

הטבעי והמוסרי

המלחמות, כך תמיד באגדות, מסתיימות. הגבירה נאטלה חוזרת בריאה ושלמה והיא זקוקה לבנה, כדי לזכות בירושת בעלה. אח, גרושה המסכנה.

משפט האמהות הצדק הטבעי מול הצדק המוסרי הם מרכזו של המחזה „מעגל הגיר הקווקזי" מאת ברטולד ברכט, תרגום נתן זך, בימוי עמרי ניצן בתיאטרון הלאומי הבימה.

מחזה שכל כולו נכתב תוך החלום המרכסיסטי־הומניטרי של ברכט ראו: „יהי הכל שייך לכל/שיוכל להיטיב עימו/כלומר — הילד לאשה האמהית למען יגדל/העגלה לעגלון הטוב למען ינהג בה היטב/והאדמה למשקים אותם מים למען תיתן פרייה בעיתו/ „ — אימהות ומלכות אינן נקנות בירושה, גם לא על־פי צו אלוהי, אלא באורח שפועל בהיסטוריה ומתגלה בה כהומניסט.

את המחזה שהוא חינוכי, הצהרתי, שמן ההתחלה יודעים בו מי הטובים ומי הם הרעים וגם הסוף צפוי בו מראש, בנה ברכט כמעשה פסיפס. שפע אירועים מנוגדים, דמויות סטגנוניות מרוח הקומדיה ארטה ומאווירת המקהלה היוונית. זמר עממי (מיקי קם), שהוא גם הדובר הפנימי של חלק מן הגיבורים. מחזה תבונה בו ניתן הצדק, נצחון האוטופיות בפי הדמות הסטגנונית מכולן, בפי „השופט" אצדק, (בבימוי של ברכט עצמו היו הזמר ואצדק — אחד).

מתוך אגדה

על אצדק אומר יוסי בנאי, המגלם את דמותו: „זאת דמות כאילו מתוך אגדה, כאילו מתוך סיפור. לא ידוע מיהו, מאין הגיע, שוטטן ללא אישה, ללא ילדים, שכל פעולותיו מודרכות על־ידי הרצון העז שלו להישרדות בתקופה של מלחמות שליטים, של החלפות שלטון, של עוני משווע, של מסכנות אדירה מחד גיסא ושל עושר אדיר של נסיכים ושל מושלים מאידך גיסא.

אצדק, דמות של נבכש שכל חכמתו היא נסיון החיים שלו. הוא יעשה הכל כדי להישרד. לכן הוא ציני כשצריך, עלוב עד כדי חמלה כשהחיילים מכים אותו, פחדן „ממני אף אחד לא יעשה גיבור", הוא אומר. מסתבך כזה

יוסי בנאי (מימין) עם אברהם מור, „במעגל הגיר הקווקזי" – אילו המשפט היה נערך היום...

— אומר לחיילים מתוך פחד „תחי המהפיכה" ואלה כמעט תולים אותו. הוא מחביא את הארכי־דוכס, כי לא יודע מיהו, וכשמגלה — רץ להתוודות על חטאו, אולי יסלחו לו, כי הודה מרצונו — ובתוך הניסיון להישאר בחיים הוא לוקח שוחד — הרי הוא דומה לכל השופטים.

זו הטרגי־קומיות של הדמות. ודווקא בפיו שם ברכט את קריאת התיגר על השלטון: „... מה שלומכם כלבים... שוב אתם נושכים זה את זה למות כלבים..." והוא גם זה שאומר לגרושה, ש„זה מה שמגיע לכם, כי אתם מטומטמים, אתם לא יודעים לדבר, שלא יודעים לעשות — ומתכוון בעצם לעצמו.

כשמסתכלים על ההגיון המשפטי של אצדק, אומר בנאי, צריך לזכור שברכט היה סוציאליסט עם סיגר, שידע להבחין יפה בין קוניאק לקוניאק להבדיל בין סיגר לסיגר. אז, בעתו, לרפא חינם לא היה אסון, בקלות הפך את הנאנסת הפרובוקטיבית לאוננסת, אילוסטרציה לרעיון חברתי. כדרמטורג חיפש את מה שמתאים לצרכים שלו. אילו נערך המשפט היום, אני לא יודע אם גרושה היתה מקבלת את הילד. צריך להסתכל על כל האירועים כעל סיפור אגדה וכך בעצם מסתיים הסיפור — אצדק נעלם. היה — לא היה...

רוחה של האגדה נשמרת גם בתפאורה של יורג רומיניק. אנשים עם פאות מתקופת לואי ה־14, שופטים הלקוחים כמו מבית־משפט אנגלי, חיילים עם בגדים מנומרים, אחרים עם שוט אחרים עם רובים ועם מסכות גז. פנים ארמון מתקופת הבארוק וביקתה שהיא ציור על פלקט ועל־ידה מצויירת פרה גדלה ממנה. תפאורה כאילו חסרת סגנון, שנותנת להצגה איכות של חלום, של כל מקום ושל כל זמן".

לחיים פנים רבות

„מתאים לך לשחק את אצדק", אני ואומרת ליוסי בנאי „דווקא משום שקשה לי לחשוב עליו בעל שחקן בלבד. תמיד מבצבצת אצלו העמיטיות של השאנסונים. החוכמה האוהבת והציניות שלהם, עולים השורשים, מתנגנת השפה המתנגנת שבפיו, והתימור — כשאלוהים נותן..."

„בחרתי לי דרך חיים בתיאטרון", אומר בנאי, „יום אחד קמתי אמרתי פוס. רוצה להיות לבד. לא להיות קשור. אז הקמתי את תיאטרון העונות" עם נסים אלוני ועם אבנר חזקיהו. „הצמא והרעב" של יונסקו — אחת ההצגות הכי יפות שעשיתי אז שיחקתי די הרבה גם בתיאטרון אחר. „ארון בירדמן" „פרגינט", בגדי המלך" של אלוני „צוענים של יפו", „אדי קינג", „הכלה וצייד הפרפרים".

אני שחקן, אבל טבעי שזוכרים אותי כשנסיונייר. הרדיו, הטלוויזיה ויש תקליט פה ושם (15) אני לא זמר. אני שחקן שיכול לפום לזמר, לספר סיפור, לקריין עם מנגינה ובלעדיה. מובן, שההתהודה גדולה יותר כשאני עושה תוכנית יחיד — עליה האטיקט הוא יוסי בנאי — איש אחד".

יוסי בנאי מאמין בגנים, דברים לא קורים בחלל. אני בא ממשפחה לא בנאלית. נטוע כל כך בסביבה בה גדלתי ואם „אני ומואיז וסימון הקטן" נכתב בגיל 45 — זו רק כתיבה שהתאחרה — סיפורי ילדות שמתרגמים לשיר רק היום. אני לא סתם אוהב את ברסאנס, היה לי מין סבא שכזה, מן טרובאדור שמהם שירים. ואני, שמעולם לא למדתי מוסיקה שאפילו צרפתית לא ידעתי או היטב באתי לפריז ומצאתי את ברסאנס.

ועכשיו עושה לעצמי מתנה — תקליט. חודשים אחרים לפני מותה נתנה לי רחל מרכוס ספר שירים של נתן אלתרמן. השירים נכתבו ב־1930 לפני „כוכבים בחוץ". שלושה שירים שאהב מאוד הביא ליוני רכטר שגם הוא אהב אותם מאוד. „אני קורא לזה הולדה של התקליט: הטיול למחוזות רכטר, אומר בנאי. שבעה חודשים, לאט לאט, שלושה שירים של אלתרמן אחר של עלי מוהר, שישה של יוסי בנאי; יוני רכטר הלחין שמונה, אחד יהודה פוליקר, ואחד מתי כספי. את כל השירים עיבד רכטר. קצת קלאסי עם כלים עכשוויים. מיטב הנגנים — שם טוב לוי, אלי מגן, יהודה פוליקר".

„אני אדם נורא רציני — רק כך אפשר לעשות הומור. גם כשאני מגיש מערכון דברים שלכאורה נזרקים אל הבמה — הכל כתוב, ממוסגר. בחיים האלה, מסיים יוסי בנאי, אני חי כמה חיים. זה לוקסוס. אני ער ומודע לזה".

שנינו מקישים בעץ.

קולנוע

בן עשר לתרבות

חגיגת עשור לקיום „קולנוע במוזיאון תל־אביב"

מאת יעל ישראל

קיים רק עשר שנים וכבר קנה לו שם בקרב הקהל כמוסד של סרטים איכותיים: „קולנוע במוזיאון תל־אביב". היתה זו אחת מיוזמותיו הראשונות של עדי סמל, עם כניסתו לתפקיד המנהל האמנותי. מאז רכש לעצמו המקום תעודת־בגרות מכובדת.

במהלך עשר השנים האחרונות, מאז פתח אולם „רקנטי" את שעריו לצופי־הקולנוע, הוקרנו בין כתליו ארבעים סרטי־איכות, שלרובם לא היה סיכוי גדול להגיע להקרנה בבתי־הקולנוע המסחריים. ניכר בסרטים שהקריטריונים העיקריים בבחירתם הם האיכות, היוזמה, המקוריות וההעזה הקולנועית — לטוב ולרע. סרטי־המוזיאון עוררו ללא ספק בשינוי הרגלי הצפייה של הקהל, ועודדו מפיצים פרטיים לרכוש סרטים איכותיים להקרנה, ועל כך מגיעים לו כל המחמאות.

40 סרטים אינם הרבה אם מחלקים אותם בעשר שנים, אבל במקרה זה מדובר דווקא במחמאה ויתרון שמוכיח, כי היו אלה סרטים טובים שהקהל הפך ביקרם והגיע אליהם בהמוניו, בחלוקה גסה ושרירותית יוצא שכל סרט רץ בממוצע שלושה חודשים. וזו ממוצע מכובד ביותר שכל בית־קולנוע היה שמח בו. החגיגה התחילה עם „רחוב הסתר" של דאן מקלין סילבר.

בסיכום אפשר להזכיר גם בסרטים שלא המו קהל, כלשון המעטה, כמו „רומה לא רומה" של עווי פרס, „40 מר גרמניה", „תמיד" של הנרי יגלום, וגם כמה נפילות כמו: „נער ונערה", „לרקוד עם זר", או „אלף נשיקות קטנות".

עם זאת רוב הסרטים שהוקרנו זכו בהצלחה גדולה: „פרובידנס" של אלן רנה, „רוקמת התחרה" של גורטה, „התוועות" של מאגו הפולני, „יולי" שהיה כרטיס הביקור של קולנוע־תרבותי בעל ערך, „מצב דברים" של וים ונדרס, „סהרורים" של יוסליאני הארמני.

אם כבר עורכים סיכום ומני, חייבים להזכיר את שתי הסדרות המצליחות: „היימט" של רייטץ, ו„שואה" של לנצמן, אשר יצר שיא הסרטים כאשר הוצג מעל לחצי שנה. שניהם הוכיחו שיש בארץ צופים נלהבים גם לקולנוע איטי וארוך, שצריך בשבילו הרבה אורך רוח.

או עכשיו עושים לו יום־הולדת. רק בן עשר וכבר מאוד מכובד. את העשור יציינו במוזיאון בחגיגה של תמונות נעות, קטעים מסרטים, ורקודים למוסיקה שהתקיים באכסדרת המוזיאון ביום ה' 19/11 בשעה 22.00 עד שהאירוע יהפוך לאירוע השנה הנוצץ בנוסח הפילהרמוניה; בינתיים מרוכז בחגיגה המונית ושווה לכל נפש.

בעריכת יואב אביב

כדי לזכות במעט צדק צריך מעט מזל

השופט שמואל ברלינר מחה בדרך בלתי־מקובלת על תנאי הצפיפות בבתי־המשפט. הוא הטיל עונשים סמליים על נהגים שהורשעו בדין. פרקליטות מחוז חיפה, לילי בורישנסקי, אומרת שהוא הפקיר את הציבור וכך אין עושים צדק.

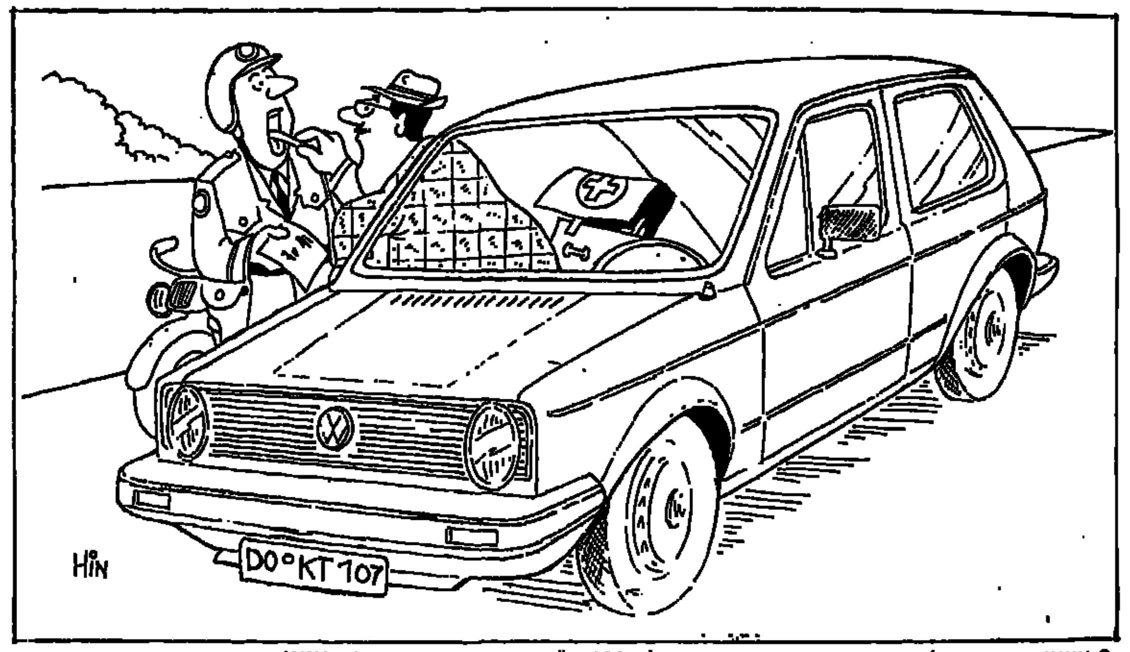

● אדוני, אתה סובל מאנגינה קשה. האבחנה עולה 100 ש"ח, כמו ברירת קנס. השתווינו

בתי־המשפט בישראל נתונים בלחץ כבר כל ימות השנה. הלחץ והצפיפות גדולים בעיקר כבית־משפט השלום לתעבורה. תנאי צפיפות אלה משפיעים כפי שהעיתונות מתרה זה זמן רב לא רק על השופטים ועל הנהגים אלא גם ובפרט על הצדק שמתפקידם של בתי המשפט לעשותו.

הפקיר את הציבור

דוגמא מצויינת לכך נתן במחצית אוקטובר שופט השלום שמואל ברלינר כשהחליט להטיל עונשי מחאה על קבוצה של כ־50 נהגים בלי להתחשב בדרישות החוק. פרקליטת מחוז חיפה נזעקה בערר שהוגש למחוזי והיא קובעת בו, כי השופט הפקיר את הציבור להפקרותם של נהגים עבריינים. למתבונן מהצד קשה להאמין שהדבר אכן התרחש בבית־משפט בישראל — אך כך הדבר.

ב־18 באוקטובר הופיע נציג המשטרה רס"ב חנוך שפירא בבית־משפט השלום לתעבורה בעכו. אותו יום היתה רשומה רשימה ארוכה של נאשמים שהיו צריכים להישפט בבית־המשפט. בתצהיר שמסר רס"ב חנוך שפירא לבית־המשפט המחוזי במסגרת הערר הוא מגולל את הסיפור ואומר כי עוד לפני שהחל הדיון המשפטי בתיקים שהיו צריכים להיות נדונים אותו יום פנה אליו השופט שמואל ברלינר והודיע לו כי בכוונתו להטיל על כל נאשם שיורשע עונש סמלי של שקל אחד בלבד.

הנהג כבר נענש

השופט ברלינר תירץ את דבריו בכך, שציבור הנהגים כבר נענש על־ידי החוק שעה שנתבקש להגיע לבית־המשפט הפועל בתנאי צפיפות בלתי־נסבלים. התובע המשטרתי הודיע לשופט, כי מעשה כזה מצד בית המשפט יאלץ את המשטרה לערער על כל פסקי־הדין שיינתנו כיוון שאלה לא יהיו פסקי־דין שייתנו את המענה לעבירות שבוצעו על ידי הנהגים ולא יתאמו את החוק. במהלך הדיון המשפטי הובאו לדין כ־50 נהגים שנשפטו על עבירות שונות ומשונות. חלק מהנהגים היו בעלי הרשעות קודמות ורשיונם היה צריך להישלל על־ידי בית־המשפט, בלי שלשופט יהיה שיקול־דעת.

השופט ברלינר הטיל על הנהגים קנסות בשיעורים שונים, שנעו סביב "25 שקלים. בזעמו לא איפשר השופט לנציג המשטרה להגיש את גליון ההרשעות הקודמות של הנהגים שנשפטו.

צדק ישראלי

בשבוע שעבר הגישה פרקליטות מחוז חיפה, לילי בורישנסקי, ערר לבית־המשפט המחוזי. לטענתה, במעשהו של השופט ברלינר יש משום הפקרת הציבור והענישה נועדה להרתיע ולהגן על הציבור מפני נהגים עבריינים. היא ביקשה מבית־המשפט לבטל את פסקי־הדין של השופט ברלינר ודרשה להעביר את שמיעת התיקים לשופט אחר. בלי להתייחס לצד המשפטי הטהור של הפרשה כולה והאם מותר או אסור לשופט לעשות את שעשה, מעוררת הפרשה כולה סימני שאלה רבים באשר ליכולתם של בתי־המשפט לתעבורה בישראל לעשות צדק.

אגב, כבר עתה ברור, כי תנאי הצפיפות בבתי־המשפט החמירו. 50 הנהגים שכבר היו בבית־המשפט ונשפטו, הוזמנו להופיע בבית־המשפט בפעם השנייה באותו עניין, וזאת לצורך שמיעת ערר המדינה. אם יקבל בית־המשפט את עמדת המדינה, יגיעו כל 50 הנהגים בשלישית לבית המשפט לצורך שמיעת משפטם פעם נוספת, ובכל מקרה, עושה רושם שבשביל לזכות במעט צדק בישראל צריך גם מעט מזל.

יואב אביב

דפוסי ההתנהגות של חוגרי החגורות

הטכניון בודק האם אנחנו שונים עם חגורת בטיחות. בניו־יורק היתה ירידה בנפגעים. אסור לשכוח גם את הילדים

קבוצת חוקרים מהטכניון בחיפה בראשותו של ד"ר אבישי צדד החלו לבדוק ולבחון את דפוסי ההתנהגות של חוגרי חגורות בטיחות, בדרכים עירוניות בעקבות העלאת הניסוי עליו הודיע משרד התחבורה בראשית החודש. מספר הנפגעים בתאונות עירוניות כפול ממספר הנפגעים בתאונות בינעירוניות וזאת בגלל ריבוי המכוניות הנוסעות בדרכים עירוניות וצפיפותן לכל ק"מ כביש. ב־1975 החליט משרד התחבורה לחייב חגירת חגורות בטיחות בדרכים בינעירוניות. בעקבות החלת החוק, קיים הטכניון בחיפה מעקב בו הוברר כי 75 אחוז מהנהגים חוגרים חגורת בטיחות בדרכים בינעירוניות וכי חומרת הפגיעה ומספר ההרוגים קטנו.

מחקר חדש

קבוצת החוקרים החדשה שהתארגנה בעקבות החלת החוק גם לדרכים עירוניות, תבחון גם את השפעת החגורה על המצב התנועתי שהינו פוטנציאלי לתאונה וכמו כן הפגיעות. המחקר אמור להימשך עד מארס 1988 והוא יתבסס על סקרים בקרב נהגים ועל עריכת תצפיות על חגירה ואי־חגירת החגורה. כמו כן ייאספו נתונים ממשטרת ישראל ומבתי־החולים שיידרשו לשתף פעולה לנושא חומרת הפגיעות וסוגיהן.

בינתיים, ממשיך הניסוי שהחל בראשית החודש לגרור תגובות לכאן ולכאן. באחרונה נמתחה ביקורת קשה בעיתונות על „ההנחות" להון וכו גופים שונים ששוחררו מחובת החגירה בהם המשטרה ונהגי המוניות הנוסעים, יותר ק"מ מכל נהג אחר והשאלה היא האם הם לא ייפגעו. אגב, בניו־יורק הוחל חוק החגורה המלא ב־1985 ומספר ההרוגים והנפגעים ירד באותה שנה בכ־20 אחוז.

לחגור חגורה מאחור

כבר בשנה שעברה הוקנה תקנה, לפיה חייבים יבואני הרכב התקנת חגורות בטיחות גם במושבים האחוריים של הרכב וכל כלי הרכב החדשים משנת הייצור 1987 ואילך מצויידים בחגורות כאלו. מומחי התחבורה סבורים על סמך מחקרים, כי ישיבה במושב הקדמי כשהנוסע חגור בחגורת בטיחות, בטוחה יותר מישיבה במושב אחורי כשהנוסע איננו חגור בחגורות הבטיחות.

בתחילת 1987 הותקן בארץ תו־תקן חדש, הנוגע לריפון מושבי ילדים ברכב והדרישות למושב בטיחותי נגדו.

משרד התחבורה ממליץ שלא להסיע במושב הקדמי ילד שטרם מלאו לו 14 שנה. נוסף על כך, מומלץ להתחשב גם בגודלו הפיזי של הילד. ילדים קטני־גוף יסבלו כשחגורת הבטיחות תעבור על צווארם וחגירה כזו עשויה להיות קטלנית בעת התנגשות. חלקה של בעיה זו מצא פתרון באודי 80 החדשה, כשניתן לווסת את גובה מעבר החגורה.

מושב בטיחותי

משרד התחבורה ממליץ, כי כל ילד עד גיל 4 יסע ברכב כשהוא יושב במושב בטיחותי לילדים. המושב הבטיחותי חייב להיות מעוגן למכונית ולא להיות קשור למשענת המושב האחורי בלבד, במיוחד, אם זו מתקפלת. עד גיל שנה ממליץ משרד התחבורה להושיב את התינוקות עם הגב לכיוון הנסיעה ומעל לגיל 4 מומלץ להשתמש ברתמות בטיחות מיוחדות.

יואב אביב

● בספורט לא מסתפקים בחגורה בסיסית – יש רתמות

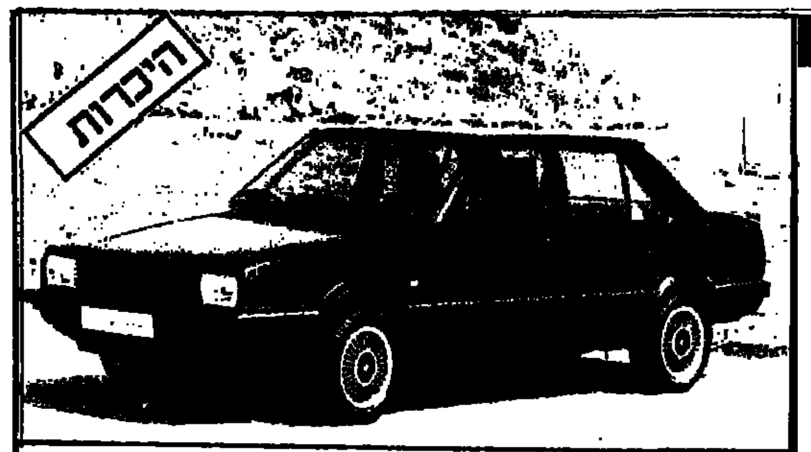

ספרדיה לוהטת

בימים אלה נערכת בכבישי הארץ הופעת הבכורה של דגם חדש של מפעלי „סיאט" בספרד — „מלגה אינג'קשן" הדגם החדש מצוייד במנוע הזרקת דלק מתוצרת „פורשה" המפיק 100 כ"ס לבלימה.

„מלגה אינג'קשן" אינו רק דגם חדש בשוק המכוניות. הוא מייצג את הופעת הבכורה של מנועי הזרקת דלק בדגמי החברה ומסמן תחילתו של עידן חדש בתולדותיה.

על מנת לשלב מערכות הזרקת דלק במנועיה, עבדה „סיאט" בשיתוף עם החברה המערב גרמנית „בוש", בעלת הנסיון העשיר בפיתוח מערכות דומות.

ה„מלגה אינג'קשן" היא מכונית בעלת ביצועים ספורטיביים: מנועה מפיק 100 כ"ס לבלימה, מביא את המכונית למהירות מירבית של 174 קמ"ש ומאיץ אותה מ־0 ל־100 קמ"ש בתוך 11 שניות. צריכת דלק במהירות בלתי משתנה של 90 קמ"ש הצריכה היא 5.3 ליטרים לכל 100 ק"מ, במהירות 120 קמ"ש — 7 ליטר לכל 100 ק"מ והממוצע לנהיגה באיזור בנוי הוא 8.9 ליטר לכל 100 ק"מ. (עפ"י נתוני היצרן).

מבחינה טכנולוגית, יושמו בדגם החדש חידושים נוספים:

— מערכת ההזרקה ג'טרוניק. מערכות יניקה ותזמון משוכללות.
— תא שריפה בראש הבוכנה וגל זיזים עילי המבטיחים ניצול אנרגיה מקסימלי וחיסכון עצום בצריכת דלק.
— הצתה אלקטרונית משוכללת.
— מרימי שסתומים הידראוליים המונעים צורך בכיוון שסתומים.

אופיה הספורטיבי של ה„מגלה אינג'קשן" בא לידי ביטוי הן בעיצוב החיצוני והן בעיצוב הפנים.

שיפורים נוספים הושגו ע"י זוויות שיפוע שליליות באופנים הקדמיים, מערכת בלמים מוצלבת אלכסונית, צמיגים רחבים בעלי חתך נמוך 185/14/60, מערכת מתלים קידמית משופרת וכן מערכת אוורור משופרת לבלמי הדיסק הקידמיים לשיפור הבלימה.

המכונית החדשה כוללת בין השאר שיפורים חיצוניים ופנימיים במרכבה המהווים ציוד סטנדרטי כגון:

— גריל חדש.
— שתי מראות חיצוניות מתכוונות מפנים המכונית.
— ספוילר אחורי.
— חישוקי מגנזיום וצמיגים רחבים במיוחד.
— גלגל הגה ספורטיבי.
— לוח שעונים מפואר בצבע ארום.
— מושבים ספורטיביים.
— ריפוד מפואר מיוחד.
— נעילת דלתות מרכזית.
— מרימי חלונות חשמליים בדלתות הקדמיות.
— מוט הגה מתכוונן.

היה מנוע

פינוק חורפי

עם בוא החורף, מומלץ לנהג להעניק תשומת לב לנושאים המיוחדים לימי החורף הקרבים. שמשות — דאג למלוי קבוע של מיכלי המים, המיועדים למתזים. השימוש בהתזה זו חשוב מאוד משום שהשמשות הקדמיות והאחוריות מתמלאות לעתים קרובות בבוץ הניתז מן המכוניות האחרות.

צבע — דאג לציפוי הצבע בשכבת מגן בשעווה (ווקס) או ציפוי אקרילי. צבע בעל שכבת מגן דוחה את טיפות הגשם ומגן על שכבת הצבע מפני חומרים מזיקים שמקורם במי השלוליות. מנעולי דלתות — שימון קל ועדין יקל על פתיחה ונעילה של הדלתות ורידיות החלונות. אטמי דלתות וחלונות — רצוי לתקן את הפגמים והקרעים באטמי הדלתות והחלונות, אם בהחלפה ואם בעזרת חומרי גומי מתאימים.

את האנטנה המתקפלת יש לשמן או לסוך במעט גריז ואפילו בחצות קל לכל אורכו. לא יזיק לכל סוג אנטנה. חיבור יעזור במניעת רעשים. יש לבדוק את מצב המגבים שכל הקיץ לא היו בשימוש. מצב המגבים חייב להיות מושלם. כל חלק בלתי־תקין — ובעיקר את רצועת הגומי — יש להחליף ללא דיחוי. צמיגים בלתי־תקינים הם מפגע בטיחותי טומן סכנה. גם צמיגים לא אחידים על ארבעת הגלגלים מהווים סכנה.

תא המנוע מוגן, אמנם, ברוב המכוניות מפני קורוזיה על־ידי היצרן, אך ציפוי בשעווה או ציפוי אקרילי יתרום לשמירתו. יש להעביר למצב חורף את פתח שאיבת האוויר של המאייד. במצב זה ינוק המאייד אוויר חם יותר הבא מן המנוע והדבר יעזור לו בעת התנעה. מצבר בלתי־תקין הוא מקור להתנעה קשות ולהפרעות במערכת החשמל. יש לבדוק את המתח ותקינות במנוסך.

מלבד פעולות אלה רצוי להצטייד בציוד כיסוי עדין לניקוי השמשות, בכבלי חשמל למקרה חירום ובפנס כיס. בשל הסכנות החמורות בנהיגה החורפית רצוי לזכור את עיקרי הנהיגה הבטוחה. סוגי הסכנה העיקריים הם ראות מוגבלת, כביש רטוב והולכי הרגל. כדי להימנע מהסכנות יש להקפיד על: ניקיון הפנסים והשמשות, הגבלת מהירות הנסיעה בהתאם למצב הראות והדרך, שמירה על רווח מוגדל, הימנעות מבלימת־פתע ומירידה לשולי הכביש.

י. מושקוביץ

עמוס ניצח בדרא"פ

● טניס

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף גבר בסבוב הראשון ב־טורניר הענקים הנערך ביוהנסבורג, דרום אפריקה, על המקומי כריסטו סטיין 0:2.

במערכה הראשונה היו למנסדורף קשיים והוא ניצח רק בשובר שוויון 6:7. המערכה השניה היתה קלה יותר מבחינתו — 2:6.

הצרפתי ג'י פורג'ה גבר על קליאיי ג'ונס מארצות הברית 4:6, 4:6. סימון יול מאוסטרליה ניצח את ניל ברוד מדרום אפריקה 6:7, 7:6, 6:7.

במשחקי הזוגות גברו פאט קאש ויעקב לאשק על אנדראס גומז והנרי לקונט 6:7, 4:6.

במקום ה־18

מנסדורף, עלה בדירוג העולמי וניצב עתה במקום ה־18 על ידי התאחדות הטניסאים המקצוענים.

מנסדורף מקדים את היוגוסלבי סלובודאן ז'יבויינוביץ', האמריקנים אליוט טלצ'ר ודייויד פייט, הצרפתי הנרי לקונט, הארגנטינים פרו־רולדאן ובנגוצ'אה, השוויצי יעקב לאשק, והשבדי פט לונדגרן.

מעל מנסדורף בדירוג, הספרדי אמיליו סאנצ'ז (17), השבדי יוהאקים ניסטרום (16) הארגנטיני מרטין חייטה (15), השבדי אנדרס יאריד (14), האמריקני בגרד גילברט (13), השבדי קנט קרלסון (12), טים מאיוט מארה"ב (11), אנדרס גומז מאקוודור (10), ג'ון מקנרו (9), יאניק נואה (8), פאט קאש (7), ג'ימי קונורס (6), מילוסלאב מאצ'יר (5), בוריס בקר (4), מאטס וילאנדר, שטפן אדברג ואיוואן לנדל.

ויידנפלד מול פלוריאן

במשחק המרכזי שיהיה היום ביסו יתמודדו הישראלי רביב ויידנפלד מול הצרפתי פלוריאן המדורג ראשון בתחרות הבינלאומית בטנים.

אתמול ניצח ויידנפלד את פליצי מארה"ב 6:7, 7:6, 2:6. אהוד וינברג גבר על וורנהובן מהולנד 3:6, 3:6. בועז מרנשטיין ניצח טרנר מאנגליה 6:7, 2:6 ועמית נאור נוצח על־ידי לאברס מארה"ב 6:2, 2:6, 6:3.

בתחרות לנשים ניצחה אילנה ברגר את קוטמאייר מאוסטריה 1:6, 2:6. יעל סגל גברה על שרם מגרמניה 0:6, 4:6. שמידט מהונגריה בת ה־14 גברה על ריקסת בנימיני 4:6, 6:4, 4:6.

ברוכה הבאה, גברת הולצוורט

מאת יצחק אשל

הגברת סאלי הולצוורט, המנהלת האדמיניסטרטיבית של איגוד הטנים הבינלאומי הגיעה אמש ארצה באורחות איגוד הטניס הישראלי.

הגברת הולצוורט תשהה בארץ שבוע ימים ותשמש כמשקיפה רישמית בתחרות הבינלאומית לנשים בטניס שתהיה בשבוע הבא באשקלון.

הולצוורט היתה משך שנים אלופת בריטניה לנערות, שחקה שנים רבות באליפות ווימבלדון, היתה שחקנית מקצוענית וכמו כן שימשה כמאמנת.

נצחונות לגדולות לפני משחק העונה

הבלתי־מנוצחות היחידות בליגה הלאומית בכדורעף – הפועל קרית־אתא והפועל מטה־אשר – עברו אמש שתי משוכות לפני העימות הישיר ביניהן במוצאי שבת ★ קרית־אתא שבה ממשחק החוץ נגד הפועל המעפיל עם נצחון 1:3 ולמטה אשר לא היו בעיות עם כפר־סבא – 0:3

● כדורעף

מאת מוטי חביב

אם חשב מישהו שקבוצת הפועל כפר־סבא תהווה מכשול לאלופה קבוצת הפועל מטה אשר, במסגרת משחקי המחזור התשיעי בליגה הלאומית בכדורעף, באו גלעד דורון, יוחאי בורשטין, אמיר סנפיר ויתר חבריהם ממטה אשר והוכיחו בתוך 50 דקות שלמטה אשר אין בעית עם כפר־סבא.

מעופפי מטה אשר ניצחו 0:3 ואחרי נצחון החוץ של הפועל קרית־אתא — 1:3 — על הפועל המעפיל נראה עתה שהבעיה היחידה שתהיה העונה למטה אשר היא הפועל קרית־אתא מולה תפגש בעוד שלושה ימים ב"משחק העונה" של הליגה הלאומית בכדורעף. הבעיה היא גדולה שכן המשחק יערך בקרית־אתא.

שני המשחקים שהתקיימו אמש בהשתתפות ארבע הראשונות בטבלה האפילו על יתר ארבעת המשחקים. מטה אשר גילתה משחק מעולה ולהנחתות של אורן שר ואורי חבר לא היתה לכפר־סבאים תשובה. מטה אשר חבה את נצחונה גם למגיש דורון שרמי שהצטיין. במערכות 5:15, 8:15, 1:15 חזו 600 צופים ושפטו כהן בהלכה רדו רוונטל וגבי לוטן.

קרית־אתא פיגרה 1:0 במשחקה עם הפועל המעפיל אך ניצחה בסיום 1:3. ארז מאצ'ר ועופר שפאק היו הטובים בנצחונות 11:15, 11:15, 6:15. ניר מנור ואביב הלפרין בלטו במעפיל שניצחה במערכה הראשונה 13:15. המשחק נמשך שעה וחצי.

מכבי פתח־תקוה ממשיכה לשמור על מקומה החמישי. אתמול הביסו הפתח־תקואים את הפועל העוגן 0:3 (11:15, 8:15, 2:15). אהרון קמל ופיני שמפלינר ניהלו את המשחק ללא בעיות.

ברמת השרון ניצחה הפועל בת־ים 0:3 את הקבוצה המקומית. הקפטן הותיק יעקב הרשקו והרכש מרסל ברגר בלטו במערכות 3:15, 3:15, 5:15. המשחק נמשך 35 דקות.

הפועל רמת אביב גברה על הפועל שריד בשלוש מערכות — 14:16, 6:15, 13:15. יואב תרמוני ואליעזר כגן היו הבולטים ברמת אביב. אילן גלברט היווה קרן אור בודדת באפילת שריד. המשחק נמשך 70 דקות וחזו בו 300 צופים.

המשחק הארוך ביותר של המחזור נערך בעין שמר שם ניצחה מכבי חיפה את הפועל איחוד עירון 2:3. המשחק נמשך כשלוש שעות.

החיפנים נ־יחו במערכה הראשונה 12:15, נוצחו 15:12, שבו לנצח 16:18, נוצחו שוב 15:8 לפני שהגיעה המערכה החמישית המרתקת. מכבי חיפה הובילה כבר 4:9 ואז נפגע המגיש שלה חיים בורק שהיה מצויין. איחוד עירון ניצלה את הפציעה כדי להפוך את הקערה על פיה והובילה 11:13 אלא שחיים בורק התאושש חזר לשחק ומכבי חיפה ניצחה 13:15. יחד עם בורק בלטו ד"ר רובי פרידמן ויוסי פרימן. באיחוד עירון בלט ארנון עמיר. בעקבות הנצחון עלתה מכבי חיפה למקום השמיני בטבלה.

הטבלה

1.	הפ. קרית־אתא	9	3־27	18
2.	הפ. מטה־אשר	8	0־24	16
3.	הפועל המעפיל	9	8־23	16
4.	הפ. כ. סבא	9	12־22	16
5.	מכבי פ"ת	9	15־17	14
6.	הפועל בת־ים	8	12־17	13
7.	הפ. רמת־אביב	9	17־17	13
8.	מכבי חיפה	9	22־11	12
9.	הפועל שריד	9	8־23	11
10.	איחוד עירון	9	9־25	10
11.	הפועל העוגן	9	5־24	10
12.	א.ס רמת־השרון	9	6־25	10

מחזור מלא בליגה לנשים

מחזור משחקים (4) יהיה הערב בליגה הלאומית בכדורעף.

המשחקים: הפועל עין־החורש/עמק־חפר — אס"א באר־שבע (6); הפועל איחוד־עירון — הפועל כפר־סבא (6); הפועל שער־הנגב — קרית־חיים (7.30); הפועל בת־ים — אליצור יבנה (8.30).

קרית־אתא תשחק מול וייבודינה

הפועל קרית־אתא תשחק בסיבוב השני בגביע התאחדות הכדורעף האירופית מול וייבודינה נוביסאד היוגוסלבית.

המשחק הראשון יתקיים ביוגוסלביה ב־5 או ב־6 בדצמבר. הגומלין כעבור שבוע בקרית־אתא.

שרון – מאמן בית"ר ת"א

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

יאיר שרון מונה אמש למאמן קבוצת הכדורסל של בית"ר תל אביב במקום המאמן פנחס גרשון שהתפטר לאחר הפסדה של בית"ר להפועל ירושלים 98:93.

ארבעה מאמנים היו מועמדים להחליף את גרשון: אלי קנטי שאימן את הקבוצה בשנה שעברה ומאמן היום את מכבי רחובות מליגה א', אריה מליניאק המאמן את א.ס. רמת השרון, שמחה ריגר שמאמן נוער בפתח תקוה ויאיר שרון.

הבחירה נפלה על שרון שהביע הסכמתו ליטול לידיו את אימון הקבוצה למרות מצבה הקשה בתח־תית הטבלה עם נצחון ליגה בודד.

מזכיר האגודה התל אביבית דוד נאור מסר אמש כי הנהלת בית"ר תל אביב מעריכה את נכונותו של שרון שאימן לפני שתי עונות את הקבוצה להרים את הכפפה שנזרקה לעברו וליטול את מלאכת האימון למרות מצבה הקשה של הקבוצה. "יש עוד 15 מחזורי ליגה ואנו מאמינים כי ניתן להוציא את הקבוצה ממצבה הנוכחי ולהגיע עימה להישגים" ציין נאור.

הוסכם בין בית"ר תל אביב ליאיר שרון יחתם תוך 48 שעות וכבר היום יעביר מי שהיה לפני שנה עוזר המאמן במכבי תל אביב את האימון של בית"ר תל אביב.

גביע אירופה בערוץ השני?

מאת מוטי בסוק, כתבנו בכנסת

אם תימשך השביתה ברשות השידור, יש לאשר לערוץ הטלוויזיה השני לשדר את משחקי קבוצת הכדורסל של מכבי תל־אביב בגביע אירופה, כתב אתמול יו"ר ועדת הספורט של הכנסת פנחס גולד־שטיין (ליכוד־ליברלים) לשר החינוך נבון.

לדעת גולדשטיין הציבור מגלה עניין רב במשחקיה של מכבי ת"א. נהנים מהשידור, בעיקר, תושבי אזורים רחוקים וחיילי צה"ל. כדי לא לשבור את שביתת עובדי רשות השידור, מציע גולדשטיין, כי ילוו את התמונות בטלוויזיה קריינויות של גלי צה"ל.

"אני בטוח כי הציבור כולו יכיר תודה על שידורים אלה", כותב גולדשטיין.

התקבלו מסקנות הכשלון בבולגריה

מאת יצחק ויסהוף

ברוב של ששה חברי מרכז הפועל ובהתנגדות 3 חברים (עוזי שמעון מזרחי, יעקב שאלתיאל ושלום גרינבוים) קבלה אתמול נשיאות איגוד הכדורסל, לאחר דיון שארך 3.5 שעות, את המסק־נות שהגישה הוועדה המקצועית בנושא כשלון הנבחרת הלאומית בבולגריה.

ההחלטה שהתקבלה לאחר הצבעה אומרת כי הנשיאות מקבלת את מסקנות הוועדה המקצועית ככתבה ולשונה.

קודם לישיבת הנשיאות נערכה ישיבה של סיעת חברינו והפועל ובמהלכה התנגדו יו"ר איגוד הכדור־סל וחבר הנשיאות מנחם לוין לקבל את מסקנות הוועדה המקצועית. לאחר דיון סוער הוחלט להפעיל מרות סיעתית וכך הגיע סיעת הפועל מלוכדת בהצבעתה לישיבת הנשיאות.

אחת ההצעות לישיבת הנשיאות היתה לדון בחלק מהמסקנות ולהחזירן לוועדה המקצועית, אולם בתום דיון סוער נערכה כאמור ההצבעה ונפלה ההחלטה.

כהנא מבקש הבהרות מי"ם

מאת יצחק ויסהוף

מאמן קבוצת הכדורסל של הפועל ירושלים רני כהנא הגיש שלשום, מיד לאחר נצחון קבוצתו על בית"ר תל אביב, מכתב להנ־הלת הקבוצה ובו בקשה דחופה לפגישה בין הצדדים.

כהנא ציין במכתב כי ברצונו להפגש עם הנהלת הקבוצה בנושא המשך עבודתו משום שאינו מוכן להמשיך לאמן כאשר אקדח פיטורין מוצמד לרקתו.

כהנא אמר אמש כי הכין את המכתב במטרה להגישו רק במקרה וקבוצתו תנצח וכך אכן קרה.

"איני בורח מאחריות ואתגרים. ברצוני להבהיר כי בצורה שבה אני עובד לא ניתן להמשיך. ההנהלה יכולה לקבל את האתגר שהצבתי בפניהם וההחלטה בידם" ציין כהנא.

היום יופיע כהנא כרגיל לאימון הקבוצה.

הדרך לגרמניה עוברת בין וינה למאדריד

מאת שבח בן־גבריאל

הערב יוכרע גורל הכרטיס השלישי במוקדמות אליפות אירופה בכדורגל, במאדריד ובוינה, כאשר ספרד תארח את נבחרת החלשה של אלבניה, בעוד שרומניה תשחק מול אוסטריה.

כן ייערך הערב משחק חסר חשיבות, כשצרפת תארח במשחק האחרון בבית השלישי, את מזרח־גרמניה. מבית זה עלתה ברית־המועצות.

המצב עתה בבית מספר 1: רומניה מוליכה עם הפרש שערים לפני ספרד, כשלשתיהן אותו מספר נקודות — 8. אוסטריה ואלבניה יצאו מהתמונה.

במפגשים הראשונים, הכניעה רומניה את אוסטריה בבוקארשט 0:4 ואלבניה נוצחה במגרשה על־ידי ספרד 2:1.

גם ספרד וגם רומניה זקוקות לנצחון. תיקו לא יספיק לרומנים בוינה, מה עוד, שלספרדים יהיה קל להכניע את האלבנים במאדריד.

אם רומניה תנצח היא תעלה בפעם השניה ברציפות לגמר מכיוון שהפרש השערים שלה עדיף מזה של ספרד. 13 — 3, מול 9 — 6 בלבד של הספרדים.

יש איפוא להניח, כי הרומנים ייאבקו בחירוף נפש להשיג את הנצחון המינימלי, ובאותה עת תנסה ספרד "לקרוע" את הרשת האלבנית עד כמה שאפשר.

בית 1

1.	רומניה	5	3־13	8
2.	ספרד	5	6־9	8
3.	אוסטריה	5	9־6	4
4.	אלבניה	5	12־2	0

הכרטיס השביעי והאחרון יוכרע ב־16 בדצמבר, כאשר יוון תארח את הולנד, במשחק האחרון בבית החמישי והכלל.

ההולנדים, שהבטיחו כבר ב־28 באוקטובר את עלייתם לגמר, בעת שהביסו את הקפריסאים ברוטרדאם 0:8, קיבלו הלם, שעה שהאיגוד האירופי הרץ את גורלם בשל החזיז שנזרק לשדה ופגע באחת מעיניו של השוער האורח.

אופ"א קבעה, שהנצחון הגבוה הפך להפסד אומלל — 0:3, ולא נותר איפוא להולנד, אלא להיאבק לא על נצחון, אלא גם תיקו יספיק לה באתונה, מכיוון שלזכותה נקודות יותר והפרש שערים עדיף על היוונים. 8 — 4 מול 12 — 10.

הקפריסאים נקנסו בעשרת אלפים פרנקים שווייצים, מכיוון שנטשו את השדה לאחר פציעת שוערם וחזרו לאחר שיכנוע.

עד כה עלו: ברית־המועצות, אנגליה, אייר, דנמרק ואיטליה. מערב־גרמניה המארחת, עלתה אוטומטית לשלבי הגמר.

ארסנל מנצחת גם בגביע החלב

המוליכה בליגה האנגלית, קבוצת ארסנל, הביסה אמש בגביע החלב את סטוק סיטי 0:3.

אברטון ניצחה באותה מסגרת את אולדהאם 1:2. לוטון ניצחה בחוץ את איפסוויץ' 0:1 ומנצ'סטר סיטי הכניעה בביתה את ווטפורד 1:3.

● במאבק של קשר נבחרת יוגוסלביה וקבוצת הכוכב האדום בלגרד, רפיק סאבאנאדזוביץ' בן ה־22 שנפגע קשה בראשית השבוע במשחק הליגה עם זלז'יקניצ'אר סארייבו וכתוצאה מכך הוחש לבית החולים בסארייבו בלא הכרה, חלה הטבה.

נצחון לכדורידנים באנגליה 26:28

שרות "על המשמר"

נבחרת הכדוריד של ישראל המתכוננת למשחקי אליפות העולם דרגה ג' שייערכו בחודש פברואר בפורטוגל גברה שלשום בערב על נבחרת אנגליה 26:28 לאחר 8:13 במחצית.

לישראל הירבו לכבוש: סומך 6, רפאלי 4 ודרוקר 4.

האלופה חרקה שן עד שגברה על יוצאי בליץ

מאת יוסף חכם

במקס הנוכחת אולם ההסתדרות של מרכז פיס קרילתי [illegible] בליץ בשכונת רמת חן ברמת גן גאלצת אלופת ישראל [illegible] קבוצת מכבי תל אביב לעמול קשות בזקת הסיום בטרי [illegible] יוצאי בליץ הנמנים על כל קבוצות הליגה הלאומית [illegible] 84:89 במחצית.

שחקני מכבי ת"א הופיעו לשחק ללא מומי ארהוסט [illegible] ברקוביץ. קאן ברזלי שיחק רק בית רשת הפתיחה של המשחק שנמשך 30 דקות.

שחקני בליץ, שהודרכו ע"י שלי קפויט וחזקו באדים [illegible] ת"א הוליכו בדקה ה־26 [illegible] כאשר [illegible] ... [illegible]

● קלעו למכבי תל אביב [illegible]

● קלעו לבליץ [illegible]

הנוער הרשים אך נכנע למכבי פתח־תקוה 2:1

מאת משה רוזנברג

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל, הרשימה אתמול באיצטדיון בפתח־תקוה למרות שהפסידה 2:1 למכבי פתח־תקוה.

חניכיו של שלמה שרף גילו במחצית השניה יכולת מעודדת. הבלמים רן בן־שמעון ושרון צופין היו מעוזי ההגנה, בקישור צרו את העין יצחק זוהר ורועי הרד ואילו בהתקפה גילו עזרי שמואלי ואורן מוחרר יכולת גבוהה. השניים הטרידו ללא הרף את הגנת פתח־תקוה בה הצטיין רק הבלם תאומי ירון אריה.

במחצית הראשונה ניכר יתרון ברור לכדורגלני מכבי פתח־תקוה, יתרון שהניב שני שערים.

בדקה ה־18 הגביה ג'ון פוקסמן מאגף ימין וטל בניה נגח מקרוב לרשת.

לחץ פתח־תקוה הניב שער שני בדקה ה־42 ושוב משילוב בין פוקסמן לטל בניה שמול רשת חשופה קבע 0:2.

במחצית השניה היה הסיפור שונה. נבחרת הנוער תקפה ללא הרף ובדקה ה־59 פסק השופט אריה וולף על בעיטת עונשין מהנקודה הלבנה לאחר שאילן ג'אן הכשיל את שמואלי. רן בן־שמעון צימק ל־1:2.

עד לסיום הספיקו שחקני הנוער להחטיא שלושה שערים מרגלי סתיו אלימלך (65) כשבעט לקורה, גיל ספסורטס שבעט מקרוב לידי השוער וההחטאה של המשחק בדקה ה־87 כשיצחק זוהר שניצב חופשי ברחבה התבלבל ומנע שער שוויון צודק.

המשחק נערך באיצטדיון בפתח־תקוה.

● נבחרת הנוער: אלבז, פס, בן־שמעון, ש. צופין, שיטרית, חרד, שוהם, מוזן, בן־הרוש, דאן, מוחרר. כן שיחקו טלבי, אלטיט, אלימלך, שמואלי, בן־עזרת, זוהר, אהרונוב, ספסרטס.

● מכבי פתח־תקוה: איפרגן, אוזבל, אריב, מ. צופין, שימקוביץ', דניאל, אליאספור, כלחסן, מוסלי, פוקסמן, בניה. כן שיחקו ג'אן וירווחם.

גמליאל ושלום ניצחו במיני־מרתון בית־שאן

אריה גמליאל ממכבי ת"א ניצח אתמול במירוץ המיני־מרתון המ־סורתי בבקעת בית־שאן כשעבר את המרחק בשעה, עשר דקות ועשר שניות. כ־180 רצים נטלו חלק במירוץ שהתנהל במזג־אוויר חם ויבש, שהקשה עליהם מאוד.

גמליאל הקדים בהפרש ניכר את הבאים אחריו: אריק ריגל מאליצור עין־צורים — 1:12.26 שעה; עוזי הלילי מהפועל מגידו — 1:13.06 שעה; יורם קיטאי מהפועל אשקלון — 1:16.09 (ראשון בין הותיקים 45־49), ודני קפלושניק מאילות — 1:16.59 שעה.

בין הנשים ניצחה מול שלום מהפועל באר־שבע — 1:22.07 שעה, לפני רווה סירוון מהפועל עמק־חפר — 1:34.09 שעה ורקפת עוזאר מהפועל טולס־צון — 1:49.22 שעה.

בדירוג הותיקים (40־44) הגיע ראשון מוטי שגיא מהפועל עמק חפר — 1:21.14, לפני אליעז אורבך מהפועל בני־שמעון — 1:21.56; בגילאי 45־49 ניצח יורם קיטאי, לפני אורתור צימרמן מעמק חפר — 1:23.56; בין הוותיקים 50־54 הגיע ראשון אורי אליאב מאילות — 1:30.13, לפני יובל לוריא מהפועל עומר — 1:31.50; בין הוותיקים מעל 55 ניצח ראובן פינקל מאילות — 1:40.25, לפני מש הגור מירושלים — 1:43.22 שעה.

המירוץ אורגן ע"י מחלקת הספורט במועצה האזורית בקעת בית־שאן.

מכבי ת"א לדין משמעתי

קבוצת הכדורגל של מכבי ת"א תועמד הערב בפני בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל.

היא תואשם בהתנהגות בלתי ספורטיבית של קהל האוהדים בתום המשחק עם מכבי נתניה.

השופט יצחק בן יצחק ציין בדו"ח השיפוט כי קהל האוהדים המזוהה עם מכבי תל־אביב ניסה לפגוע בו בצאתו מן האיצטדיון ברמת גן ורק בעזרת משטרה נחלץ מהמקום ללא פגע.

מרחב תכנון מקומי רחובות

הודעה לפי סעיף 149 מחוק התכנון והבנייה
בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146–150 מחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה־1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 18.5% בנייה בקומה עליונה בבניין על חלקה 151 בגוש 3694, רח' הרא"ה, רחובות, כך שאחוזי הבנייה בבניין יגיעו לסה"כ של 108.5% במקום 90% המותרים, והקלה לקומה מפולשת נוספת, ולקומת מגורים נוספת, כך שמספר הקומות בבניין יגיעו לקומה מפולשת + קומת עמודים + 4 קומות במקום קומת עמודים + 3 קומות כמותר.

כל המעוניין יוכל לעיין בתכנית הבנייה, ללא תשלום, במשרדי הוועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמלך — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, רחובות

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה.

הוגשה על־ידי אביבה ויצחק טמיר רח' רוטנבוג 16א, ת"א, בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום.

שם הישוב הרצליה, רח' גורדון פינת ורבורג גוש 6546 חלקה 704 ומהווה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה האמור, דהיינו: הקלה 5% באחוזי בניה בגין מעלית והיינו 95% במקום 90% המאושרים.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 — הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשימוש חורג ממגורים למשרדים לאגודת אקו"ם בלבד בכל הבנין בשד' רוטשילד מס' 118־120 גוש 6935 חלקה 239.

תיק בנין 118־3/008

בקשה מס' 862045

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

עירית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה.

הוגשה על־ידי אוורים־דיזור רח' קריפמן 6, מנשית, יפו. בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום.

שם הישוב הרצליה, רח' רבי עקיבא גוש 6544 חלקה 41, 40, ומהווה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה האמור, דהיינו: בקשה להקלה בקוי בנין אחוריים: 7.20 מ' במקום 8.00 מ' המותרים.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

המועצה האזורית הגליל העליון — מכרז מס' 16/87

1. המועצה האזורית מעמידה למכירה את המכונית כדלקמן:
   א. סוברו סטישן 1300, מס' רשוי 53־898־22.
2. פרטים נוספים אפשר לקבל אצל רכז התחבורה במועצה.
3. הצעות יש לשים בתיבת המכרזים בחדר המזכיר עד יום ו' 4.12.87.
4. על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מגובה הצעתו, תוקף הערבות יהיה עד 30 יום לאחר תאריך סגירת המכרז.
5. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
6. על הקונה להעביר בעלות ביום הרכישה ולשלם את האגרה.

זלמן גסטר, ראש המועצה

בבית המשפט המחוזי ירושלים — תיק הצהרות מוות 84/87

בענין: חוק הצהרות מוות התשל"ח — 1978

ומענין: הצהרת מותם של הנעדרים — 1) קליין משה ז"ל; 2) קליין שרה ז"ל; 3) קליין יולויס ז"ל; 4) קליין הלנה ז"ל; 5) קליין קלרה ז"ל; 6) קליין יהודית ז"ל; 7) קליין יוסף ז"ל; 8) קליין מרים ז"ל; 9) קליין אוה ז"ל; 10) קליין ספיה ז"ל.

המבקש: קליין רודולף — ע"י ב"כ עוה"ד עמוסי רזיאל, מרח' חיים עוזר 19, פ"ת 49106, טל' 03־906363.

הודעה

להווי ידוע כי המבקש הגיש לבימ"ש המחוזי ירושלים בקשה להצהיר על מותם של הנספים הנ"ל שנעלמו ומשערים כי מתו וכי בימ"ש ידון בבקשה הנ"ל, ביום 1.12.87, בשעה 09.00.

וזה תיאור הנספים הנ"ל לפי הצהרת המבקש:

1. הנספים נולדו בעיר אושהורד, צ'כוסלובקיה.
2. העיר אושהורד הועברה לשליטת הונגריה בשנת 1938.
3. מקום מגוריהם הרגיל: אושהורד, הונגריה.
4. מקום מגוריהם האחרון: אושהורד, הונגריה.
5. אזרחותם: (צ'כית) הונגרית.
6. המנוח קליין משה ז"ל נפטר בשנת 1937 עקב התקף לב.
7. המנוחים קליין שרה, יולויס, הלנה, קלרה, יהודית, יוסף, מרים, אוה, ספיה נלקחו לאושוויץ בשנת 1944 ומאז לא נראו עוד בחיים.
8. המבקש הוא בנם של משה ושרה קליין ז"ל ואחיהם של יולויס, יוסף וספיה קליין ז"ל.
9. המנוחה הלנה קליין ז"ל היא אשת יולויס קליין ז"ל. המנוחים קלרה קליין ז"ל ויהודית קליין ז"ל הם בניהם של הלנה ויולויס ז"ל.
10. המנוחה מרים (מריה) קליין ז"ל היא אשת יוסף קליין ז"ל. המנוחה קליין אוה ז"ל היא בתם של יוסף ומרים ז"ל.

כל מי שיש לו ידיעות על הנספים הנ"ל מתבקש להמציאן לבית המשפט, בין בכתב עד ליום הדיון ובין בעל פה לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, וכל אדם מעוניין הרוצה להתנגד להצהרת המוות יתייצב לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, אם בעצמו ואם ע"י ב"כ, וינמק את התנגדותו, או ימסור לבית המשפט הצהרה בשבועה שניתנה על ידיו שבה יפורטו טעמי ההתנגדות, אם ימסור ההודעה בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל שבה יפורטו טעמי ההתנגדות. שאם לא כן, יחליט בית המשפט כטוב בעיניו.

22.10.87 — ד"ר אליהו ג. קורנברג — רשם

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — תרשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 ארץ מולדת — בעיר ובעמק (כ). 08.40 אנגלית ו'. 09.00 מדעי הטבע — יסודי — איך גדלים הזרעים. 09.20 אנגלית ו'. 10.00 שעת כושר. 10.10 מדעי הטבע — הר"ר אויר לנשימה (כ). 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד — יום הולדת לשבי. 11.00 חשבון ו' — מוטי כופל שברים. 11.15 אנגלית — יא' — יב' — Hello israel - Looking at jerusalem. 11.30 קשת וענן — הרמב"ם (כ). 12.00 אנגלית ה'. 12.25 אנגלית י'. 13.00 מדעי הטבע — על יסודי — האבולוציה 3 — מגבכי העבר. 13.30 אתמול במשפט דמיאניוק. 14.00 טלטקסט — עד כאן — תרשות קול ישראל. 14.05 אוניברסיטה פתוחה 1. גילאי הגן — הדרשות הדריות. 2. יוון הקלאסית — סוקראט — חייו והוראותיו. 15.00 טוב טוב הגמד. 15.25 על רופאים ואחיות — פרק רביעי — ראש הממשלה — ראש הממשלה מגיע לביה"ח לחנוך מחלקה חדשה, במהלך טקס הפתיחה הוא נפצע ומתנכה על גופו — או אבנעו — בטיפול המסור של הצוות הרפואי. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאתיים שניות — למועצת הלול. 16.00 גברת פלפלת. 16.10 שביל באמצע שביל כצר — טיול השבוע: תחנות הכח בנהריים, אתר האדם הקדמון בעובדיית. 16.20 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה נושא פרסים. 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר.

ערוץ 2

08.30 שידור ישיר ממשפט דמיאניוק. 17.30 שמש קטנה — סידרת הנפשה. 18.00 מרוץ חלום הכסף. 18.30 תקציר משפט דמיאניוק. 20.00 סידרה תיעודית: מגלי עולם (פרק ח'). 21.00 סוף 2.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 — הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אשור להקלה לסרגולה ברחוב בורלא מס' 14 גוש 7222 חלקה 33/26.

תיק בנין 014־2116/1

בקשה מס' 871808

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה בקשה להקלה באחוזי בניה בחלקה 16 בגוש 3845. החלקה נמצאת באזור מגורים א' 1 שבו מותר לבנות בהתאם לתכנית המיתאר נס/1/1 30% משטח החלקה בשתי קומות. מש' קפלן מבקשת להתיר תוס־פת של 60.72 מ"ר בשתי קומות המהווה הקלה של 6% משטח החלקה.

לכל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהוא לבקשה הנ"ל, יו־איל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בתוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו.

לאחר מועד זה תובא כל ההתנג־דות שהוגשה כנ"ל לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט בנדון.

ניסן קרוסטבי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תן טרמפ לחייל

רדיו

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות. 05.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 06.00 אות פתיחת השידורים. 06.05 אוניברסיטה משודרת — הסתיו בשירה העברית * ההיצע המשקי והדגם הפתוי. מרצה ד"ר דוד גדפורת. 06.30 מוקדים עין — החדשות הראשונות של היום — עם מנינה בת־צבי. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית עם מיכה פרידמן. אילנה דיין ויעל דן. 09.05 ארלה בוקר — עם אלי ישראלי. 10.05 מוסיקה — עם אורלי יניב. 11.05 נכון לעכשיו — עורך ומגיש רפי רשף. 13.00 מבזק ידיעות. 13.05 אחד אחד — להיטים עבריים עורכת ומגישה שירה גרא. 14.05 רז רה יומי — עם דני קרפל ורוני לבק. 15.05 שירים לתג — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל — עם רן שילון, יעל דן ונוני סביר. 18.05 יעד משודר — מגאזין גל"צ לעניני צבא ובטחון. עורכים ומגישים: יוסי עבאר ויצחק טוניק. 18.57 הודעות לחיילים. 19.00 שירים עבריים. 20.05 שאלות אישיות — יעקב אגמון משוחח עם עזר ויצמן. עורך: ספי רכלבסקי. (ש"ח) 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת * השתיר בשירה העברית — ההיצע המשקי והדגם הפתוי. מרצה ד"ר דוד גדפורת. 22.00 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהתבר"ה אהבנים. עורך: מאיר לחיאני. 23.05 עשרים וארבע. היום שהיה — עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחות חצות — עם הסופר דן סרי. מסיקה: דורית שמעוני. 00.05 ציפורי לילה עם נתן דטנר ואבי קשניה. 02.00 מבזק ידיעות. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 00.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו — עם יואב קוטנר. 20.05 מצעד הפזמונים הלועזים הממוחשב. שעתיים עם הלהיטים האהובים ביותר על מאזיני גל"צ. עורך: גיורא מרגר. מגישה: מירב מיכאלי. 22.05 הספקת עשר — עם מיכל ניב. 23.05 קול הגאו הזה — עורך ומגיש: דני קרפל.

קולנוע

תל־אביב

4.30, 7.15, 9.30
אסתר: הצייר — 5, 7.15, 9.40
אורלי: התנקשות — 3, 7.15, 9.30
בן־יהודה: ללא מוצא — 4.30, 7.00, 9.30
בית: בוקר טוב בבבילוניה — 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: קונסטנס — 7.00, 9.30
דקל: רוקסאן — 5, 7.15, 9.30
חדייב: אין הטורף — 7.45
הוד: השוטר מבבירלי הילס — 5, 7.15, 9.30
השוויה הישראלית:
הקסם מארץ עוץ — 10.30, 16.00
האחים מארקס במירוצים — 21.50, 24.00
לימור חדש: ללא מוצא — 4.30, 7.15, 9.10
מוזיאון ת"א: בית האמיצים — 7.30, 9.30
4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1:
השוטר מבבירלי הילס — 5, 7.15, 9.30
סינמה 2: משפחת המלוכלכים
5, 7.15, 9.30
פאר 1: יופי של חטא — 5, 7.30, 9.10
פאר 2: לא יכולה בלי זה — 11, 2, 5, 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: מטאל ג'אקט — 5, 7.30, 9.50
חן 2: הפורצת מסן פרנסיסקו — 5, 7.25, 9.45
חן 3: המכשפות מאיסטוויק — 5, 7.40, 9.45
חן 4: חנות מעבר לפינה — 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: ריטה סו ובוב גם הוא — 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: הבלתי משוחדים — 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: בלא נשים (2) — 5, 7.15, 9.30
תכלת: אח, אני המהפכה — 4.30, 7.00, 9.35
לב 1: המשפחה — 2, 4.30, 7.15, 9.30
לב 2: גברים גברים — 2, 5, 8, 10.00
לב 3: נרדפי התוק — 2, 5, 8, 10.00
לב 4: מגדל הרבורים — 2, 5, 7.50, 10.00

רמת־גן

ארזים: מי הנערה הזו — 4, 6.40, 9.30
לילי: יופיו של החטא — 7.15, 9.30
ארמון: האלמנה השחורה — 5, 7.30, 9.45
רב־חן
גן 1: המכשפות מאיסטוויק — 5, 7.20, 9.40
גן 2: מטאל ג'אקט — 5, 7.20, 9.40
גן 3: שיחות מלוכלכות — 6.15, 9.15
גן 4: הפורצת
מסן פרנסיסקו — 5, 7.30, 9.40

ירושלים

אוריון: קינוח הולנדי — 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: המכשפות מאיסטוויק — 4.30, 9.15
בית אגרון:
הסיפור שלא נגמר — 16.00
בער הזהב — 18.00
הדים — 20.00
להיות שם — 21.45
כפירה: ללא מוצא — 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל:
ריטה סו ובוב גם הוא — 4.30, 7, 9.15
מיטשל: הבלתי משוחדים — 7.00, 9.00
סמדר: שיחות מלוכלכות — 7.00, 9.30
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
אריון
אור 1: יופיו של החטא — 4.30, 7.15, 9.15
אור 2: משפחת פלורר — 4.30, 7.15, 9.30
אור 3: קומנדו
אמריקאי — 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: הזמר מלך ירושלים
אור 5: לא שם זין — 4.30, 7.00, 9.00
עדן: השוטר מבבירלי הילס — 4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים:
ז'אן דה פלורט — 18.45, 21.45

חיפה

אורה: פרדף להטו — 4.30, 7.00, 9.15
חן: מטאל ג'אקט — 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: ללא מוצא — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: השוטר מבבירלי הילס (2) — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: לו הייתי כאן — 4.30, 7.00, 9.15
רון: הבלתי משוחדים — 4, 6.30, 9.00
אמפי: פלוהר — 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: המשפחה — 6.45, 9.15
קרן אור ומודרש:
לא יכולה בלי זה — 7.00, 9.15
פאר: לוחם עם כבוד — 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: מי הנערה הזו — 5, 7, 9.15
סטודיו: נבר מאוהב — 5, 7, 9.15

חולון

סביון: הבלתי משוחדים — 5, 7.15, 9.30
מגדל: מי הנערה הזו — 6.00, 9.00
ארמון: חיוש מלך יים — 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות:
היוזדה למשעים חמורים — 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: הבלתי משוחדים — 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל – האודיטוריום
א', ב', ג' ה' – אני והזונה — 7.15, 9.30

באר־שבע

חן: הבלתי משוחדים — 4.30, 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: הבלתי משוחדים — 5, 7.15, 9.30
היכל 2: היוהרה למשעים חמורים — 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3: המכשפות מאיסטוויק — 7.15, 9.30

כפר־סבא

בית ברל: רורס קטור — 10.00, 12.00

עפולה

מוסטורנו: השוטר מבבירלי הילס — 9.00

גבעתיים

הורי: הבלתי משוחדים — 7.15, 9.30

ראשון־לציון

רון 1: חליפת ערב — 7.00, 9.30
רון 2: הבלתי משוחדים — 7.00, 9.30

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי

הערב יום ד', 18.11
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
(כל הכרטיסים נמכרו)
אנשים קשים: 20.30
הפרדס–בת' באר־שבע: 20.30

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח — עין יהב 2, חולון

חולון
אהרון — הוסיין 52

ירושלים
קופ"ח מכבי — בן סירא 2

נתניה
נתניה — הרצל 11

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר

רמת־גן
השרון — ירושלים 23

תל־אביב
בני — דיזנגוף 174
קופ"ח מכבי — בן יהודה 26

חיפה
הנשיא — שד' הנשיא 33

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100; באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 1244, חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק - ילדים
הדסה ע"כ — פנימית, נשים, כירורגיה, עיניים
הדסה הר"צ — אורטופדיה
בקור חולים — א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־08.00–20.00; בימי ו' 08.00–15.00; טלפונים 03־433300, 03־433500.

"יד ביד" – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים – 02־243158
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04־229488 (11.00–20.00)
גליל מערבי – 04־922222

קו פתוח לחורים במצוקה
בימי ב' ו־ד' – טל' 282782

"קו פתוח" – אוזן קשבת לילדים
בבני־ברק – 03־221880 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.

הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.

בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 523366.

פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

דיזנגוף־סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'–ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מיטורדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד/רמלה — 101, טל' 08־221022, עפולה — 065־93334, טבריה — 101, טלפון 04־931401, נהריה — טל' 04־826333, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057־74767, שח"ל באור־ן, טל' 03־5300848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'–ה': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 4.30, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.31, 18.58.
בימי ו' וערבי חג: 6.05, 10.35.

הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

„שערותי סומרות מתיאור המעשים המפלצתיים המיוחסים לנאשמים"

אמרה השופטת בדיון על התעללות בתושב עזה

„שערותי סומרות מתיאור המעשים המיוחסים לנאשמים אלה, שהם מעשים בנוסח „התפוז המיכני" במובנם המפלצתי ביותר". קבעה אתמול שופטת בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, שושנה ברמן, בהחלטתה לעצור את מתתיהו אשר (22) ממושב נטעים עד תום ההליכים ולשחרר את חברו הקטין. נגד שניהם תלויים כתבי־אישום של ביצוע חבלה ופציעה בנסיבות חמורות בגופו של תושב רצועת עזה.

בכתבי־אישום שהוגשו נגד השניים טוענת התביעה, כי ב־19.10.87 בלילה ארבו הנאשמים בכביש החוף, בקירבת צומת אשדוד, במכוניתו של מתי אשר, למכוניות הבאות מרצועת עזה. כשהבחינו במכוניתו של פתחי מרווק אבו־טיב, שהסיע ארבעה פועלים מחאן יונס לעבודתם ברמת־גן, דלקו הנאשמים אחריה, תוך הפעלת צופר מכוניתם. בעזרת פנס מיוחד אותתו למתלונן כי יעצור רכבו בצד הדרך. המתלונן סבר כי זוהי מכונית משטרה, ולפיכך עצר את רכבו ועל־פי דרישת הנאשמים הציג בפניהם את רשיונותיו ותעודות הזיהוי שלו.

ניסו להציתו

עוד נטען בכתבי־האישום, כי הנאשמים ציוו על המתלונן להילוות אליהם לתחנת המשטרה, כביכול, ולנהוג ברכבו בעקבותיהם. המתלונן עשה את אשר ציוו עליו, והנאשמים הובילוהו לדרך צדדית, שם עצרו, ציוו עליו לצאת מרכבו, כלאוהו בכוח במכוניתם והסיעוהו למקום נידח. הם ציוו עליו להתפשט וכשהוא עירום התעללו בו, היכוהו, ריססו את גופו בצבע ובתרסיס ופח, ניסו להצית את גופו בגפרורים (שלמרבה המזל לא נדלקו), ציוו עליו לשפשף גופו בחול, הריצוהו והתיזו מים קרים על גופו העירום. במהלך המעשים האלה, גנבו הנאשמים מהמתלונן את שעונו ו־1000 ש"ח, נטען.

„נראה לי, כי אין כלל צורך להרבות במלים כדי לאמור את החומרה שבמעשי העבירה המתוארים, ושלא יכול להיות צל צילו של ספק שאם יש בפני ראיות לכאורה הקושרות מי מהנאשמים לביצוע המעשים המיוחסים להם — הרי זהו המקרה בו חומרת המעשים, אפילו היא כשלעצמה, אף ללא עילה נוספת, צריכה לחייב מעצרו של נאשם כזה עד תום ההליכים, לבל יסתובב חופשי, אפילו טרם „יישפט", ציינה השופטת. (עתי"ם)

הבהרה

בידיעת עתי"ם מאתמול נמסר כי שלושה שוטרים הואשמו בבית־דין צבאי בטול־כרם באונס קבוצתי.

דובר המחוז הצפוני של המשטרה, רב־פקד יהושע סיני, מבקש להבהיר, כי מדובר בשלושה שוטרים לשעבר.

המקרה אירע ב־5.10.85, ולא כפי שנמסר בידיעה, והם פוטרו מיד לאחר מכן. הם הועמדו לדין צבאי בהתאם לנוהל ביו"ש. (עתי"ם)

לפעילות ארגון מוגברת

נקדיש את החודשים הקרובים שלפנינו לפעילות ארגון והסברה מוגברת להכנסת גימלאים „צעירים" למסגרת חבר הפעילים של הסתדרות הגימלאים, לקיום מסיבות ובמות הסברה בכל הסניפים אמר אוריאל אברהמוביץ בפגישת יו"ר סניפי הסתדרות הגימלאים שהתקיימה אתמול בת"א.

צוותים מטעם מרכז הסתדרות הגימלאים יבקרו בכל הסניפים ויעמדו על תוכנית הפעולה לתקופה הקרובה במטרה לחזק את המבנה הארגוני ואת הפעילות החברתית. תשומת לב מיוחדת יש להקדיש לטיפול בפרט, לבקורי בית של גימלאים אצל חברים חולים או שתפקודם נפגע.

הצוותים ימסרו לחברי הסניפים אינפורמציה על המאבקים שמתנהלים סביב בעיית קבלת שחיקת הפנסיה לגימלאים התקציביים, הויכוחים הקיימים בזמן ביצוע מסקנות הועד הפועל עם הקרנות „מקפת" ו„נתיב" ויכינו את הציבור שלנו לפעולות נגד מסקנות ועדת שינסקי שעלולות לפי שמועות מודלפות לפגוע בציבור הגימלאים.

א. אברהמוביץ ציין מתוך הערכה את השתתפותם הנאה של הגימלאים במפעל „תנופה לצמיחה" שהוכרז ע"י ההסתדרות. מתוך 8,430966 ש"ח שהוכנסו המפעל עד כה, נתנו הגימלאים 1,189832 ש"ח שהם כ־13%. הדבר מוכיח כי סולידריות היא אינה מילה ריקה לגבי הציבור שלנו.

(פרטים נוספים על פגישת יו"ר הסניפים – בשבוע הבא).

* * *

שיעורי קיצבאות זיקנה לחודש

סוג הזכאים	שיעורי הקיצבה: ללא השלמת הכנסה	שיעורי הקיצבה: עם השלמת הכנסה
בודד	240.00	386.00
נשוי	360.00	578.00
תוספת בעד כל ילד משני הילדים הראשונים	75.00	77.00

הערה: הסכומים שלעיל אינם כוללים תוספת וותק של 2% לשנה (שמעל ל־10 שנים) וכן תוספת דחיית פרישה בסך 5% לשנה.

בסניפים –

חיפה – עובדי צה"ל – מועדון הגימלאים של העובדים האזרחיים בצה"ל פועל יומיים בשבוע בימי ב' וד' (ברח' צפת 4 בחיפה). במועדון נערכות הרצאות בנושאים אקטואליים וכלליים, במשך השנה נערכו 8 טיולים להכרת הארץ ובמיוחד באיזורים בהם לא הספיקו החברים לטייל בזמן תעסוקתם בצה"ל. במיוחד אילת, נתיב הל"ה, נמל אשדוד, רמת־הגולן, ירושלים, הכנרת ובקעת הירדן. כמו כן, נערכו ימי עיון. חבר מתנדב מהועד יושב בכל יום במועצת פועלי חיפה לבירור בעיות אישיות, וקשר עם „מבטחים". בטיפול הקמת מועדונים לחברינו שהם תושבי מפרץ חיפה, עכו, נהריה, צפת, טבריה, ומגדל־העמק. מוסר יששכר ברונשטיין.

חיפה – תקציביים – כנס גימלאים החליט 1. על הועדה לבדיקת התחשבנות של התקציביים לסיים עד 31 בדצמבר 1987. 2. השחיקה של 26.7% לשנים 85־83 אשר אושרה בועדות השונות, טרם שולמה. 3. הכנס מצפה כי הועדה תפצה את הגימלאים הוותיקים. 4. הכנס מברך את השדולה במיוחד את ח"כ נאווה ארד. הנחה את הכנס חיים מגלי, את ההרצאה המרכזית נשא הח' יוסף בלושטיין.

ארגון גימלאי קג"מ – כשהארגון טיול למצרים המעוניינים יפנו למשרדי הארגון ברח' ביאליק 155 ר"ג טלפון 7536347 בשעות לפני הצהרים.

מכללות –

המחלקה לתרבות וחברת גימלאים המשותפת לאגף לתרבות ובהסתדרות הגימלאים מודיעה על חידוש הפעילות. השנה נפתחו 38 מכללות בהשתתפות קרוב ל־4000 גימלאים הנושאים, שנלמדים יהדות, תנועת העבודה, סוציולוגיה, ספרות ועוד. המרצים ברובם בעלי תואר אקדמאי. טכסי הפתיחה נערכו בהשתתפות מזכירי מועצות הפועלים, ראשי העיר, נציגי הסתדרות הגימלאים והמרכז לתרבות. רכזי המכללות העושים רבות להצלחת המפעל עושים הכל בהתנדבות.

קרית – מוצקין – ב־19 באוקטובר ש.ז. התקיים טכס פתיחת המכללה. פתחה והנחתה הח' ליליה דרורי, הח' שמחה מילר ראש העיריה בירך בשם מועצת העיר. הח' פרץ אלבום בירך בשם מועצת הפועלים, וברכת המרכז לתרבות הביא הח' דוד עזרא. בשם הגימלאים באזור חיפה הביא ברכה הח' מ. זילברשטיין.

נוה – שאנן – המכללה נפתחה, ברכו יוסף בלושטיין, שלמה וול, משה כנן, מרדכי זילברשטיין, זהבה טולדמן־רייס, והמרצה הקבוע יעקב לבב, הנחה הח' משה מוהליבר.

רוממה הישנה – חגגו 5 שנים ליסוד המועדון. ברכו יעקב פינגולד, סוניה רונן, נעמי בק, והנחתה רחל צורי.

ותיקי התנועה גימלאים –

ב־3 בנובמבר ש.ז. התכנסה מועצה ארצית לישיבה ראשונה באולמי נוף ירושלים, לדיון במעמדו של הגימלאי במדינה. פתח הח' ירוחם משל יו"ר הארגון, וסקר בקצרה את עיקרי הבעיות. יו"ר הכנסת הח' שלמה הלל הרצה על הדמוקרטיה בשלטון כערובה לשלטון תקין במדינה. ח"כ ישראל קיסר מזכ"ל ההסתדרות הרצה על מאבקי ההסתדרות להבטחת זכויותיהם של העובדים והגימלאים במדינה. עוד השתתפו הח' עמנואל זיסמן מזכ"ל המפלגה במחוז ירושלים, והח' ניסן הרמז מזכיר מועצת הפועלים. הנחתה הח' רם למליס.

כפר – שירקין – מועדון סניף הוותיקים גימלאים חידש את פעולתו ומקיים פעולות תרבות ביקורים מאורגנים להצגות תיאטרון, טיולים ימי עיון וציון אירועים לחברי המועדון. הפעולות נעשות בהתנדבות. דיווח הח' אישא רויטלמן.

חדרה – יהושע תורן ז"ל היה בן פ"ז במותו, מוותיקי תנועת העבודה בהסתדרות הגימלאים בחדרה. ספדו לו ישראל שוהם, יחיאל כהנא ראש עיריית חדרה, היה כך יו"ר בנות בריות, הניח אשה דבורה בנות וחתנים נכדים ונינים.

500 ש"ח קנס למטיח המלה „חרא" על צ'יץ'

בית־משפט השלום בתל־אביב הרשיע אתמול את אליהו לב מאילת בהעלבת ראש עיריית תל־אביב ובהטחת המלה „חרא" כלפיו וגזר עליו 500 ש"ח קנס.

בהכרעת הדין קבע השופט אהרון כהן, שהוא מאמין ללא היסוס לגירסתם של ראש העיריה שלמה להט ודוברו, כי הנאשם אמר לראש העיר שהוא „חרא", ולא לגירסתו של הנאשם, לפיה התכוון ששיטת השינדול היא „חרא".

כזכור, הנאשם לב בכך שפגש בראש העיריה לאחר שרכבו סונדל והטיח בו את מלת העלבון.

השופט התייחס גם להערתו של הנאשם לשוטר, שאין מה לעצור אותו, כי הוא אינו משכונות התקווה, ואמר: „בקשר לכך, אוכל רק לומר שלאושרי אינני מכיר אנשים משכונת התקווה המעוזים להשתמש בביטוי „חרא" בשיחה עם ראש העיר בכל קשר שהוא".

למרות העובדה שלנאשם עבירת תקיפה קודמת, החליט השופט לא להטיל עליו עונש מאסר אלא קנס בסך 500 ש"ח. (עתי"ם)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 17.11.87

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6914	1.7125	1.7019
דולר אמריקני	1	1.53	1.60	1.5662	1.5858	1.5761
מרק גרמני	1	0.91	0.95	0.9241	0.9357	0.9290
לירה סטרלינג	1	2.71	2.84	2.7553	2.7897	2.7700
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2724	0.2758	0.2747
ין יפאני	100	1.13	1.18	1.1503	1.1646	1.1593
גילדן הולנדי	1	0.80	0.84	0.8207	0.8309	0.8250
פרנק שוויצרי	1	1.11	1.16	1.1264	1.1404	1.1329
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2569	0.2601	0.2584
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2439	0.2470	0.2455
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2399	0.2428	0.2410
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3769	0.3817	0.3793
דולר קנדי	1	1.17	1.22	1.1892	1.2040	1.1967
דולר אוסטרלי	1	1.05	1.13	1.0888	1.1024	1.0955
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.79	0.7810	0.7907	0.7859
פרנק בלגי	10	0.43	0.46	0.4421	0.4476	0.4441
שילינג אוסטרי	10	1.29	1.35	1.3101	1.3265	1.3199
לירה איטלקית	1,000	1.23	1.31	1.2587	1.2745	1.2660

מכרז למכירת רכב

1. מוצע בזאת למכירה מכונית ג'יפ מסוג 60 1981, 2474 סמ"ק, מס' רשוי 77־410־81.
2. פרטים לקבל אצל משה בקשיצקי, קיבוץ משמרות, בתאריכים 22־26.11.87, בשעות 14.00–18.00 אחה"צ, טל' 373144.
3. את ההצעה להגיש למועצה המקומית בנימינה (תיבת מכרזים או מזכיר המועצה), עד לתאריך 29.11.87, שעה 11.00 לפנה"צ, ולציין על המעטפה מכרז מכירת רכב.
4. על המציע לצרף המחאה בנקאית בשעור של 10% מערך הצעתו במכרז.
5. העברת הבעלות על־ידי הקונה ועל חשבונו.
6. רשות הניקוז איננה אחראית למצב המכני של הרכב או לתקינותו של פריט כלשהו.
7. רשות הניקוז לא מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

ת.ד. 18, בנימינה — רשות ניקוז נחל תנינים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
נתניה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
[illegible]
דב שישא, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז
3.10.87

בפלילים

הסניגור לא הגיע ומשפט הנאשם ברצח ארד נדחה

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

משפטו של הילאל ג'ורדאת בן 21 מהכפר ימון, הנאשם ברצח אלכסנדר ארד בצומת מגידו, שאמור היה להיפתח אתמול בבית־המשפט בנצרת, נדחה בגלל היעדרות סניגורו.

באולם בית־המשפט נכחו מדל ארד, אלמנתו של אלכסנדר, אחיו, ומזכיר קיבוץ רמות־מנשה, ניסן ברקת.

כשנכנסו השופטים סירב הנאשם לקום על רגליו והשוטרים נאלצו להקימו. כשהכל היה מוכן להקראת כתב־האישום הסתבר כי סניגורו של הנאשם לא הגיע ושלח מחליף שלא הסביר לנאשם את כתב־האישום. כתוצאה מכך דחו השופטים את פתיחת המשפט למועד מאוחר יותר.

השחקן שרגא הרפז חשוד בגניבת מזוזה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

השחקן שרגא הרפז נעצר אתמול לשבעה ימים בבית־משפט השלום בחיפה כחשוד בגניבת מזוזה ממשקוף דלת של חברת ביטוח.

נציג המשטרה, רס"ב ניסן ציגלר, טען, כי השחקן, תושב הוד־השרון, הינו אסיר ברשיון וכי שלשום ניפץ חלון של חברת ביטוח „המגן" וגנב מזוזה מדלת חברת הביטוח „ציון" בחיפה.

רס"ב ציגלר אמר שהרפז מהווה סכנה לציבור וביקש לשלוח לבדיקה פסיכיאטרית.

השופט סלים ג'ובראן קיבל את טיעוני המשטרה ועצר, כאמור, את הרפז לשבעה ימים.

החשוד במעשה מגונה לא „בזבז זמן" בחופשתו

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

צעיר בן 28 נעצר על־ידי משטרת קרית־שמונה כחשוד במעשה מגונה בכפיה בילדה בת 10.

החשוד שכנע ילדה בת 10 לבוא לחדר מדרגות שבביתו, שם הפשיט אותה וניסה לבצע בה אונס. הילדה נאבקה עימו והצליחה להימלט מהמקום ולהזעיק את הוריה.

במהלך החקירה התברר, שהחשוד היה בחופשה מבית־חולים „מזרע", לשם נשלח על־פי צו של שופט לאחר שביצע מעשה מגונה באחותו.

5 שקלים קנס על גרימת מוות ברשלנות

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

בית־משפט השלום בחיפה הטיל קנס של 5 שקלים על מפעל „גדות כימיקלים", שהורשע בגרימת מותו של פועל ערבי.

השופט קבע, כי זהו הקנס המקסימלי שהוא יכול להטיל במקרה זה ובנוסף לכך יתרום המפעל 1000 ש"ח ללב"י.

התאונה אירעה לפני שש שנים. הפועל, שהועסק על־ידי קבלן פרטי, נפל מגובה שישה מטרים לאחר פיצוץ במתקן ריתוך גז בו עבד. הוא ניכווה בכל חלקי גופו והועבר לבית־החולים, שם מת מפצעיו.

שני מהנדסים מ„גדות כימיקלים", שאיפשרו לפועל לבצע ריתוך גז באש חיה, הועמדו לדין ובעקבות עיסקת טיעון הוחלט למחוק את האישום נגד שני המהנדסים ולהאשים את המפעל בלבד. המפעל הורשע בדין בעקבות הוראתו.

צוות חקירה מיוחד חשף „בכירי" העבריינים בפ"ת

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

צוות חקירה מיוחד בראשות רב־פקד יצחק פרץ, שהוקם במשטרת פתח־תקווה בעקבות גל פשעים חמורים, ביניהם רצח ונסיונות לרצח, שפקד בתקופה האחרונה את העיר, הצליח לפענח פשעים רבים.

בבית־משפט השלום בפתח־תקווה הוגש כתב־אישום נגד לוי מוכתר בן 23 מפתח־תקווה ושמעון ספיבק בן 23 מאריאל, המואשמים בשוד חנות תכשיטים. כן הוגש כתב־אישום נגד משה פרץ ושמעון בוהרנה, שניהם עבריינים מוכרים מפתח־תקווה, המואשמים בדקירת איש את רעהו במהלך סכסוך.

המשטרה חשפה גם כנופייה של בכירי העבריינים בפתח־תקווה שחבריה חשודים בסחר בסמים מסוכנים ובביצוע מעשי שוד באיזור תל־אביב ופתח־תקווה. ברשותם נתפסו 8.3 גרם הרואין נקי.

נסיון רצח יאיר עבודי בן 28 מפתח־תקווה פוענח והחשודים, שרה אילן ואלי שושן, נעצרו עד תום ההליכים.

לחברנו אליהו אכרם
משתתפים בצערך במות עליך
אחותך
ממזכירות סניף מפ"ם ראשל"צ
אנו מכירים את צערנו על הטעות במודעה שפורסמה אתמול

למשפחה ולקיבוץ רוחמה
איתכם באבלכם
במות
צבי ורדי ז"ל
חברי הסרן
בקיבוץ מעניה

10 מיליון ש"ח – נזקי הדליקה במפעל השמיכות של אורים

51 מחברי הקיבוץ פונו לבית־החולים ורובם שוחררו לאחר טיפול ● דליקה פרצה גם במכבסת בית־החולים „שיבא" ● חמישה ניכוו בדליקה בחצור הגלילית

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר", וסוכנות עתי"ם

51 מחברי קיבוץ אורים בנגב פונו אתמול בבוקר לבית־חולים לאחר שבלעו עשן בדליקה גדולה שפרצה במפעל השמיכות „נועם" בקיבוץ. אחד מהם נשאר לטיפול נוסף. הדליקה אותרה בצהריים על־ידי צוותי הכבאים.

המפעל נשרף כליל והנזק נאמד ב־10 מיליון ש"ח.

הדליקה פרצה בשעה 8 בבוקר, כנראה בעקבות פיצוץ תנור במפעל. הלהבות אחזו בבניין במהירות. במפעל היו באותה עת רק חמישה עובדים ויתר 40 העובדים אכלו ארוחת בוקר בחדר האוכל של הקיבוץ.

ענן עשן כבד אפף את הקיבוץ וכל תושביו פונו לקיבוץ השכן רעים, למעט אלה שעסקו בפעולות הכיבוי.

51 מחברי הקיבוץ, שסבלו מפגיעות עשן ומחולשה עקב בחילה, פונו למרכז הרפואי „סורוקה" בבאר־שבע וכולם למעט אחד שוחררו במשך היום.

עם פרוץ הדליקה הוזעקו למקום חמש ניידות כיבוי שאחרי שלוש שעות של עבודה מאומצת הצליחו להשתלט על האש.

„נועם אורים" מייצר שמיכות, שטיחי לבד מקיר לקיר, מעילי דובון ושקי־שינה. למפעל יש סניף באשקלון, המייצר את המוצר המוגמר, ובדליקה נפגעו 60 אחוז מכלל הרכוש וכושר הייצור של הקיבוץ.

אתמול שררה בקיבוץ אווירה קודרת. 50 אחוז מהכנסות הקיבוץ באות מן המפעל. מחזור המפעל 8 מיליון דולר בשנה, כשליש מן הסחורה — ליצוא. נראה כי יעבור פרק זמן עד שיצליח הקיבוץ לשקם את המפעל ולחזור לייצור רגיל.

דליקה בביה"ח „שיבא"

דליקה פרצה אתמול בשעה 4.45 אחה"צ במכבסת בית החולים הממשלתי ע"ש שיבא בתל־השומר, והודות לתושיית העובדים נמנעה התפשטות האש למיבנים סמוכים. עשר עגלות עמוסות כביסה עלו באש.

הדליקה פרצה בחלק הדרומי של המכבסה, והחלה להתפשט מחוץ למיבנה. עובדים, שעברו במקום, הזעיקו מיד את מנהל האחזקה של בית החולים, ניר מימון. הוא הזעיק מיד את מכבי האש, ויחד עם זאת יצא למקום בלוויית קבוצה של עובדי בית החולים. עוד בטרם הגיעו מכבי האש הם הצליחו, בעזרת כלי כיבוי אש שהיו במקום, להשתלט על הדליקה, תוך שהם מפנים עשרות עגלות גדולות, שהיו עמוסות בכביסה.

ניכוו בדליקה במסעדה

חמישה בני־אדם ניכוו, אחד מהם, נער בן 16, באורח קשה, מדליקה שפרצה במסעדה במרכז העיירה חצור הגלילית.

הדליקה פרצה כנראה ממחבת עם שמן שנישכחה על האש, הלהבות התמרו לתקרה ופשטו במהירות בכל המסעדה.

רכבי כיבוי אש הגיעו למקום וסייעו בכיבוי האש.

ועדת הכספים — שוב זירת התגוששות

אישרה 10 מיליון ש"ח לפיתוח שלושה ישובים חדשים ביו"ש — אך רמון וצוקר ביקשו רוויזיה בהצבעה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

ועדת הכספים של הכנסת היתה אתמול שוב לזירת התגוששות חריפה בין הח"כים מימין ומשמאל.

הוועדה אישרה אתמול העברת 10 מיליון שקל לפיתוח שלושה ישובים חדשים בגדה המערבית, אך חברי הכנסת חיים רמון (מערך) ודדי צוקר (ר"צ) מיהרו לבקש רוויזיה בהצבעה ולתבוע נוכחותם של נציגי משרד השיכון, משרד־האוצר ומשרד־המשפטים בדיון המחודש.

רמון כתב לפני התחלת הישיבה לחברי הוועדה שיש ספיקות אם אמנם הכסף יגיע בסופו של דבר לאבני־חפץ, בית"ר ועשהאל – שלושת הישובים להם אושרה ההעברה התקציבית. לדבריו, עשהאל לא קיים ובקרקע עליה אמור לקום הישוב כבר קיים ישוב בשם נטע. לגבי שני הישובים האחרים קיימים כבר הסדרים על היזמים הפרטיים הבונים אותם. רמון וצוקר העלו חשדות שבסופו של דבר ישמש הכסף למטרות אחרות בגדה המערבית.

צוקר טען שיש ספיקות באשר לחוקיות של הסדרי הקרקעות של אבני חפץ ותבע שפליאה אלבק ממשרד־המשפטים תופיע בפני הוועדה בעניין זה.

בתגובה האשים ח"כ יהושע מצא מהליכוד את ח"כ רמון בנסיון „לעכב את פיתוח יהודה ושומרון מתוך מגמות פוליטיות שמאלניות". הוא אמר שרמון מנסה להטעות את הוועדה וכינה אותו „שקרן הפועל בעזות מצח".

שער הריבית הגבוה גרם ליבוא הון של כ־1.2 מיליארד דולר

700 מיליון דולר מזה — יבוא הון סמוי

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

מדיניות שער הריבית הגבוה של בנק־ישראל גרמה ליבוא הון לטווח קצר של כ־1.2 מיליארד דולר במחצית הראשונה של 1987, כך קובע מסמך אשר פורסם אתמול על־ידי בנק־ישראל.

עד לפני פרסום המסמך היה מקובל לחשוב שיבוא ההון שנכנס לישראל בגלל הריבית הגבוהה הסתכם בלא יותר ממיליארד דולר. על־פי נתונים המופיעים באומדני בנק־ישראל לגבי מאזן התשלומים של הסקטור הפרטי עולה, שבתקופת ינואר עד יוני היה יבוא הון סמוי בסך של כ־700 מיליון דולר אשר נכנס לארץ בצורות שונות. על־פי חישובי הבנק, במחצית הראשונה של השנה היתה עליה של כ־340 מיליון דולר בהעברות פרטיות. מחוץ־לארץ על־ידי עולים, על־ידי מתנות מחו"ל ועל־ידי תמיכות. מחברי הדו"ח אומרים שסכומים אלה היו למעשה יבוא הון סמוי.

דרך אחרת ליבוא ההון היתה אשראי ספקים אשר גדל בכ־100 מיליון דולר במחצית הראשונה של השנה לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

בהכנסות מתיירות היה גידול של 240 מיליון דולר, שהיתה, לטענת מחברי הדו"ח, תוצאה של שער החליפין הקבוע, המכירות הפתוחות של מטבע חוץ בשוק השחור מצד תיירים והעובדה שישראלים מיעטו לקנות מטבע חוץ בבנקים לצורך נסיעה לחו"ל.

בסך־הכל הסתכם יבוא ההון הסמוי בכ־700 מיליון דולר. לסכומים אלה נוספו עוד כ־500 מליון דולר יבוא הון לטווח קצר רשמי, כך שבסך־הכל הסתכם יבוא ההון לטווח קצר ב־1.2 מיליארד דולר.

שיח לוחמים וכובשים

מפקדי הכוחות הבריטים ששהו בארץ בתקופת המנדט (48־45) באו לביקור בארץ במסגרת ארועי 40 שנה. אמש נפגשו עם נציגי ה„הגנה", הפלמ"ח והאצ"ל במלון „טל" בתל־אביב והעלו זכרונות וסיפורים מהתקופה. בצילום: לוחם פלמ"ח לשעבר, מאיר פעיל, עם קפטן ג'ים פלאוול מגדוד הצנחנים הרביעי בדיביזיה המוטסת השישית. (כתב וצילם: מאיר פרטוש)

שוד בתחנת דלק בת"א

מאת זהבה מרום, כתבת „על המשמר"

1800 ש"ח נשדדו אתמול לפנות בוקר ממתדלק בתחנת הדלק ה„דרייב־סטור" שבדרך חיפה בתל־אביב.

סמוך לשעה 1 לפנות בוקר הגיעו שלושה אלמונים לתחנת הדלק ובאיומי נשק דרשו מהמתדלק שימסור להם את כספו. הם נטלו את הכסף בסך 1800 ש"ח ונמלטו מהמקום.

מחקירה ראשונית עולה, כי הרכב בו השתמשו השודדים נגנב שלשום מזכרון־יעקב.

[illegible]

בהגרלת הלוטו מס' 46/87 שהתקיימה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 42, 40, 34, 23, 21, 5 והמספר הנוסף 22.

ביהמ"ש הוציא צו פינוי לעובדי „שרון טקסטיל"

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

שופט השלום בפתח־תקווה, חתם אתמול על צו מניעה זמני המחייב את 180 עובדי מפעל „שרון טקסטיל" לפנות את המפעל עד השעה 2 בצהריים היום. צו המניעה הזמני הוצא לבקשת פרקליטם של חברת משה קרסו ובניו, בעלי המפעל, שטען, כי העובדים נמצאים במפעל בניגוד לחוק.

כזכור פוטרו 180 העובדים עקב כוונת הבעלים לסגור את המפעל. הפיטורים נכנסו לתוקף ב־1 בנובמבר ומאותה עת התבצרו העובדים במפעל כמחאה על סגירתו ובתביעה לפיצויי פרישה נאותים.

נציג העובדים מסר, כי העובדים הופתעו מהצו, אולם לא יפרו את צו בית־המשפט וימשיכו להיאבק בשיטות שימצאו לנכון על הסדרי פיצויים ופיצויי פרישה נאותים.

שיא בצריכת החשמל — עלייה של 12 אחוז

מאת כתב „על המשמר"

שיא בצריכת החשמל נרשם השנה — עלייה של 12 אחוז לעומת אשתקד. זאת אמר אתמול אורי סלבני, מנהל אגף הביצוע בחברת החשמל, בעת סיור כתבים באתר תחנת הכוח ע"ש רוטנברג ליד אשקלון.

סלבני אמר, שהשנה המשק הישראלי בעלייה עצומה בדרישה לאנרגיה הנובעת ממדיניות השכר ומחירי האנרגיה, שהם הזולים ביותר לעומת אירופה וארה"ב. במצב הנוכחי מגיעה הצריכה ל־4000 מגאווט חשמל — כמות שתחנות הכוח מסוגלות להפיק, אך נחיצות התחנה החדשה באשקלון היא אקוטית. ככל שיקדימו להפעיל את היחידה הראשונה של התחנה באשקלון ייטב. כל יום יביא לחסכון של 100 אלף דולר בהפרש בין צריכת הפחם לעומת המזוט.

תקציב הפיתוח של חברת החשמל השנה הוא 300 מיליון דולר, מזה מושקעים 80 מיליון דולר בתחנת רוטנברג והשאר בכ־40 אתרים בכל חלקי הארץ.

התחנה החדשה באשקלון תעלה 612 מיליון דולר. לבד מ־230 העובדים הקבועים מועסקים בה 500 עובדים ארעיים ומספרם יגיע ל־800 במידה ויימצאו עובדים הדרושים עד מאוד לחברה. מזה שישה חדשים מורגש מחסור בכ־150 עבודים, בעיקר מסגרים, רתכים ומכונאים.

צבן יוזם חוק: פנסיה לידועות בציבור של נבחרים

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

יאיר צבן (מפ"ם) יוזם הצעת חוק פרטית, שתעניק זכויות פנסיה גם לידועות בציבור של מי שמכהנים במשרות בכירות כמו שרים, ח"כים שופטים ועוד.

החוק החדש יעניק זכויות של ידועה בציבור, כפי שמקובל עד כה בשירות הציבורי לגבי עובדי ועובדות מדינה. צבן מתכוון להעזר בהעברת החוק בכנסת בח"כיות מכל סיעות הבית. הוא מעלה את החוק לאחר שבית המשפט דחה פניה של ידועה בציבור של שופט שנפטר לקבל גמלא מהמדינה.

מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, אמרה אתמול בפנייתה ליו"ר ועדת הכספים, ח"כ אברהם שפירא כי „החוק המפלה בין כלל הידועים כציבור לבין הידועים בציבור בקרב נבחרי האומה הינו שערוריה שאין לה מקום במדינה דמוקרטית. גם שופטים, חברי כנסת ושאר נבחרים הינם בשר ודם ועל כן יש לתקן לאלתר את החוק".

ראשי העובדים בתע"א התנצלו בפני קיסר

מאת כתבנו לענייני עבודה

ראשי אירגון העובדים של התעשיה האווירית התנצלו אתמול בפני מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר על ההפגנה האלימה שקיימו לפני חודשים אחדים ליד בית הוועד הפועל של ההסתדרות, בהפגנה דרשו העובדים מההסתדרות להתייצב באורח חד צדדי לצידם במאבקם למען המשך פרוייקט ה„לביא".

קיסר, שהתארח אתמול בתעשיה האווירית, הבטיח לנציגי העובדים כי בקרוב יפגש עם שר הבטחון יצחק רבין ועם שר האוצר משה ניסים, לדיון בבעיות הכרוכות מהחלטת הממשלה להפסיק את יצור ה„לביא" והכורח לקצץ במצבת כוח האדם.

עובדי „דובק" מבקשים לקנות מניות החברה

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בתל־אביב

ועד עובדי חברת „דובק" קיים אתמול מגעים ראשונים עם הבנק להשקעות „לאומי ושות'" באפשרות שעובדי החברה ירכשו את מניות „דובק" שמציעה למכירה „לאומי־פיא".

בשבוע שעבר נכשל המכרז של „לאומי פיה" למכירת מניותיה ב„דובק". לפי הצעת המכרז נדרש סכום מינימלי של 8 מליון ש"ח עבור כ־16 אחוז מהון המניות ו־10 אחוזים בשליטה ב„דובק". המכרז בוטל כיון שההצעות היו מתחת למחיר המינימום.

אתמול נפגשו נציגי העובדים, בראשות דוד שאשא, עם נציג „לאומי ושות'" איתן גוראל והציעו לנהל משא ומתן על רכישת חבילת המניות שמחזיקה „לאומי פיה".

עלות הרכישה על פי המחיר המינימלי היא כ־10.000 ש"ח לעובד, והעובדים טוענים כי יוכלו לעמוד בכך. הם ביקשו ארכה לחפש משקיע שיצטרף אליהם וכן ביקשו לבדוק אפשרות לקבל מהבנק הלוואה לרכישת המניות, תמורת שיעבודן. ב„לאומי ושות'" הבטיחו לבדוק את האלטרנטיבות בימים הקרובים.

עובדי הביטוח הלאומי הכריזו סכסוך עבודה

מאת כתבנו לענייני עבודה

בקרב 2000 עובדי הביטוח הלאומי שוררת תסיסה, על רקע דרישתם להה־אירגון במוסד. הרה־אירגון אמור להתבטא, בין היתר, בקידום העובדים בדירוג, עקב מעבר חלק מהם לתפקידים חדשים.

העובדים מתכוונים לשבש את העבודה אם עד סוף החודש לא תיענה ההנהלה לדרישותיהם.

6000 העובדים העונתיים המפעילים את בתי האריזה מתכוונים לשבות מראשית דצמבר, בטענה שהמעסיקים משהים את החתימה על הסכם עבודה חדש בענף.

מ"מ יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, מאיר גת, עומד לזמן בימים הקרובים את נציגי איגוד העובדים החקלאיים ואת המעסיקים, לפי בקשת האחרונים, כדי ליישב את הסכסוך העלול לפגוע בקטיף ההדרים.